

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

zpracovaný podle RVP ZV

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JEVÍČKO
U Zámečku 784

OBSAH

Část A

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1 Úplnost a velikost školy	6
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3 Dlouhodobé projekty, spolupráce s partnery	6
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
3.1 Zaměření školy	7
3.1.1 Cíle základního vzdělávání a priority školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.3.2 Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	14
3.3.3 Zajištění výuky předmětů speciální pedagogické péče (PSPP)	14
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka	15
3.5 Začlenění průřezových témat	15
3.5.1 Realizace průřezových témat formou integrace do vyučovacích předmětů	15
4 UČEBNÍ PLÁN	26
4.1 Učební plán - 1. stupeň	26
4. 1. 1 Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně základní školy	27
4. 2 Učební plán - 2. stupeň	29
4. 2. 2 Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně	31
5 UČEBNÍ OSNOVY 1. stupeň/1. - 5. ročník	33
5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	33
5.1.1 Český jazyk	33
5.1.2 Anglický jazyk	49
5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	56
5.2.1 Matematika	57
5. 3 Vzdělávací oblast: Informatika	69
5.3.1 Informatika	69
5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	75
5.4.1 Prvouka	75
5.4.2 Vlastivěda	86
5.4.3 Přírodověda	92
5.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	97
5.5.1 Hudební výchova	97
5.5.2 Výtvarná výchova	105

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	110
5.6.1 Tělesná výchova	110
5.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	116
5.7.1 Praktické činnosti	116
6 UČEBNÍ OSNOVY 2. stupeň/6. - 9. ročník	123
6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	123
6.1.1 Český jazyk	123
6.1.2 Anglický jazyk	145
6.1.3 Konverzace v anglickém jazyce	156
6.1.4 Německý jazyk	161
6.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	173
6.2.1 Matematika	173
6.2.2 Cvičení z matematiky	186
6.2.3 Příprava na střední školu	191
6.3 Vzdělávací oblast: Informatika	191
6.3.1 Informatika	195
6.3.2 Informatika volitelná	204
6.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	208
6.4.1 Dějepis	208
6.4.2 Výchova k občanství	219
6.5. Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	230
6.5.1 Fyzika	230
6.5.2 Chemie	245
6.5.3 Přírodopis	253
6.5.4 Zeměpis	264
6.6 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	277
6.6.1 Hudební výchova	277
6.6.2 Výtvarná výchova	283
6.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	287
6.7.1 Tělesná výchova	287
6.7.2 Tělesná výchova volitelná	292
6.7.3 Výchova ke zdraví	296
6.7.4 Pohyb a zdraví	307
6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	313
6.8.1 Praktické činnosti	313
7 Hodnocení žáků	323
7.1 Pravidla pro hodnocení žáků	323
7.1.1 Obecné zásady hodnocení žáků	323
7.1.2 Způsoby hodnocení	325
7.1.3 Zásady pro používání klasifikace a slovního hodnocení	325

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

7.1.4 Hodnoticí a zpětnovazební techniky	326
7.1.5 Žákovská knížka	326
7.1.6 Portfolio	326
7.1.7 Kritéria klasifikace a slovního hodnocení v běžných třídách	327
7.1.8 Charakteristika stupňů prospěchu v běžných třídách	327

Část B Školní družina (samostatná část)

Část C ŠVP pro třídy dle §16

Autorský kolektiv pedagogických pracovníků Základní školy Jevíčko.

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP ZV:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Název a adresa školy:	Základní škola Jevíčko U Zámečku 784 569 43 Jevíčko
IČ:	70996814
IZO:	002506866
RED-IZO:	600100545
Číslo jednací:	
Ředitel školy:	Mgr. Miloslav Parolek telefon: 461 325 245 e-mail: parolek@zsjevicko.cz
Zřizovatel školy:	Město Jevíčko Palackého náměstí 1 569 43 Jevíčko telefon: 461 327 810 e-mail: jevicko@jevicko.cz Datová schránka id: behdug
Platnost dokumentu	Od 1. 9. 2022

.....
Mgr. Miloslav Parolek
ředitel školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Jevíčko je jedinou školou tohoto typu v Jevíčku. Od listopadu 2002 je Základní škola sloučena se Zvláštní školou a od 1. 1. 2003 se tato škola stala příspěvkovou organizací pod názvem Základní škola a Zvláštní škola Jevíčko, okres Svitavy. Od 1. 1. 2006 došlo ke změně názvu na Základní škola Jevíčko. Zřizovatelem školy je město Jevíčko. K 1. 1. 2006 byla zřízena tříčlenná školská rada.

Povinnou školní docházku plní na naší škole děti nejen z Jevíčka, ale i okolí. Dopravní dostupnost pro dojíždějící žáky je dobrá.

Základní škola Jevíčko je úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem.

- Na 1. stupni i 2. stupni výuka probíhá ve dvou paralelních třídách, celkem 18 tříd. Průměrná naplněnost tříd se pohybuje kolem 20 žáků.
- Škola umožňuje vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením formou individuální a skupinové integrace. Žáci jsou vzděláváni ve třídách podle §16, odst. 9 školského zákona se sníženým počtem žáků, kde vyučují převážně speciální pedagogové.
- Škola poskytuje základní vzdělávání cca 400 žákům.
- Základní škola zabezpečuje zájmové vzdělávání. Školní družina má trvale tři oddělení, do kterých je rozděleno cca 90 žáků.

Výuka probíhá ve dvou budovách. Běžné třídy jsou umístěny v hlavní budově na adrese U Zámečku 784. Třídy zřízené podle § 16, odst. 9 školského zákona se nachází v areálu mateřské školy na ulici K. H. Borovského 586.

Obě budovy se nachází v blízkosti Základní umělecké školy Jevíčko, Gymnázia Jevíčko a stravovacího zařízení Gymnázia Jevíčko, které využívají žáci a zaměstnanci naší školy.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje cca 40 pedagogických pracovníků, zkušených, ale i začínajících. Odborná a pedagogická způsobilost dlouhodobě převyšuje 90%. V maximální možné míře je využívána aprobovanost jednotlivých učitelů. Na škole působí také učitelé se speciálně pedagogickým vzděláním. Tito učitelé pracují převážně ve třídách zřízených podle §16 odst. 9 a v běžných třídách I. stupně základní školy. V některých třídách jsou přítomni asistenti pedagoga.

Další vzdělávání učitelů je dlouhodobě plánováno a systematicky orientováno na inovační procesy ve školství (např. inkluze), počítačovou gramotnost, rozšíření kvalifikace, prevence stresu a pracovního vyhoření, týmovou spolupráci. Pedagogický sbor je pravidelně proškolen v BOZP, v problematice ochrany při mimořádných událostech.

2.3 Dlouhodobé projekty, spolupráce s partnery

Každoročně zapojujeme žáky, ale i rodiče do celoškolských a předmětových projektů a programů (EVVO, PPŠ, OČZMU), jejichž součástí jsou dílčí akce, aktivity, soutěže, kurzy, projektové dny, exkurze apod. Aktivity a snahy vedou ke zlepšování prostředí školy, zkvalitnění výchovy a osvěty, k vytvoření příznivé atmosféry. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vzdělávání, podporují spolupráci učitelů, žáků i rodičů.

Školní projekty, programy a kurzy jsou provázány s cíli školy, dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Podílejí se na utváření klíčových kompetencí, každá činnost či akce je

rozvíjí specifickým způsobem. Znalosti, dovednosti a postoje jsou využitelné v různých praktických činnostech a situacích.

Projekty poskytují žákům větší svobodu, každý si může vybrat takovou aktivitu, která mu vyhovuje, pracuje z vlastního zájmu a práce ho baví. Zvyšují aktivitu žáků a jejich zvědavost. Žák zažívá úspěch, poznává sám sebe, získává uznání ostatních, posiluje sebeúctu, spolupracuje a komunikuje. Náměty a činnosti projektů jsou v souladu s tematickými okruhy průřezových témat a pomáhají je naplnit.

V rámci EVVO, PPŠ a OČZMU jsou zařazovány celoškolské projektové dny (Den ekologie, Den zdravého životního stylu, Branný den, Den prevence, Pasování na čtenáře apod.). Na podobě projektů se neustále pracuje, reagují na aktuální dění ve společnosti. Pro žáky 6. ročníku je určen osobnostní kurz Spolu ruku v ruce.

Dlouhodobě využíváme projektů evropských strukturálních fondů vyhlašovaných ministerstvem školství.

Spolupráce školy s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Základním prvkem vzájemné spolupráce rodičů a školy je funkční Sdružení rodičů, přátel a sponzorů školy (SRPS). Hlavní výbor tvoří minimálně jeden volený zástupce třídy.

Rodiče jsou o činnosti školy informováni na webových stránkách školy (www.zsjevicko.cz). Možnost komunikace po internetu stále vylepšujeme.

K přátelskému setkávání rodičů a školy dochází v době akcí pro veřejnost (dílky pro rodiče a děti, vánoční besídky, vánoční koncert, ples školy apod.)

Školní poradenské pracoviště (ŠPP) na naší škole poskytuje poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogické pracovníky. K hlavním cílům ŠPP patří iniciace aktivit, které vedou k vylepšení sociálního klimatu školy, posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

K dalším aktivitám pracovníků ŠPP patří spolupráce se Střediskem výchovné péče Svitavska Alfa. Pracovníci tohoto střediska realizují na naší škole programy pro žáky.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program nevnímá školu jen jako místo předávání znalostí a vědomostí, ale snaží se žáky připravit pro život a vybavit je nezbytnými dovednostmi, které zvyšují šance každého na uplatnění jak v pracovním, tak osobním životě rychle se vyvíjející společnosti 21. století. Základní vzdělávání má pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence (znalosti, dovednosti i postoje) a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu a na praktické jednání. Život naší školy a její poslání je v souladu s cíli základního vzdělávání definovanými v RVP ZV.

Školní vzdělávací program není nijak specifikován. Nabízí všeobecné vzdělání každému žákovi, respektuje a rozvíjí individuální potřeby žáka, jeho schopnosti a zájmy. Umožňuje vzdělávat se v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni žáci s různými vlohami a vlastnostmi i zdravotním postižením. Svým obsahem dává každému možnost zažít úspěch.

3.1.1 Cíle základního vzdělávání a priority školy

Cíle základního vzdělávání podle RVP ZV a RVP ZV - LMP	Priority školy Co je pro nás důležité?
umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- spoluúčast žáka na učení - plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit - vytvářet příležitosti aktivně se podílet na vlastním vzdělávání - důvěřovat ve schopnosti žáka - zažívat úspěch, nebát se chyby, pracovat s ní - vystihnout individuální pokrok žáka
podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- mezipředmětové vztahy - provázanost vzdělávání a života školy se životem mimo školu - předkládat problémy denního života - porovnávat, posuzovat, aplikovat, experimentovat - organizovat projekty, soutěže - pracovat s různými zdroji informací
vést žáky k všestranné, otevřené a účinné komunikaci	- zajímat se o zkušenosti žáka, jeho pohled na věc - umožnit prezentaci vlastní i skupinové práce - nezesměšňovat, neponižovat, neignorovat - vytvářet emocionálně bezpečné prostředí - rozvíjet sebevědomí - utuzovat a prohlubovat partnerství učitel – žák – rodič – škola - pozitivní přístup
rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	- rozvíjet schopnosti spolupráce a komunikace v pracovním týmu - vytvářet prostor pro celoškolské projekty, soutěže, zájmovou činnost
připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva, naplňovali své povinnosti	- přenášet na žáky větší zodpovědnost ve vzdělání a organizaci života ve škole - respektovat školní řád - vést žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí

vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě	- zprostředkovat přímé prožitky v přírodě - rozvíjet partnerství s ekocentry - realizovat každoročně program EVVO - podporovat pozitivní sociální citění ve všech složkách výchovy
učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	- získat pozitivní vztah ke svému fyzickému i duševnímu zdraví - psychohygiena učení - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci - žít zdravě - poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví - realizovat program primární prevence
vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	- navázat mezinárodní spolupráci - zapojit žáky do evropských projektů - otevřenost školy pro každého - být vnímavý k tradicím a rozmanitým kulturním hodnotám - zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně - vést k vzájemnému poznávání, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“
pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	- poznávat a respektovat individuální potřeby žáka - poznávat různé obory lidské činnosti a jejich význam pro ostatní lidi - možnost profilace podle zájmů žáků (jazyková, pohybová, praktická, tvořivá, přírodovědná) - nabídka povinně volitelných předmětů - poskytovat kariérové a výchovné poradenství
pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola zajišťuje rozvoj klíčových kompetencí žáků společným uplatňováním postupů, metod, forem práce a aktivit.

škola - učitelé	žáci
učíme žáky využívat různé zdroje informací a pracovat s nimi, doplňujeme školní knihovnu o nové publikace, umožňujeme přístup na internet i mimo výuku	pracují s textem, vyhledávají, zpracovávají, porovnávají informace, učí se informace správně citovat, interpretovat a kriticky hodnotit
<i>kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní</i>	
- informujeme žáky o možnostech zúčastnit se různých soutěží a olympiád a připravujeme je na ně - využíváme problémových úloh obsažených v testech doporučených MŠMT	- prohlubují zájem o daný obor, nalézají vhodná řešení, plánují činnosti - reprezentují školu na veřejnosti
<i>kompetence k učení, k řešení problémů, pracovní, občanské</i>	
dbáme na dodržování psychohygieny učení - dodržujeme přestávky, vhodně střídáme učení a odpočinek, do výuky zařazujeme relaxační chvíle	během učení relaxují, o přestávkách tráví čas v tělocvičně a v případě příznivého počasí v okolí školy, kde se věnují pohybovým aktivitám
poskytujeme žákům okamžitou zpětnou vazbu, hodnotíme podle předem daných kritérií, hodnotíme individuální pokrok v učení jednotlivých žáků, vybízíme k sebehodnocení	- pracují správně s chybou, přestože chybují, neztrácí hodnotu - jsou chváleni a oceněni za odvahu učit se nové věci
<i>kompetence k učení</i>	
- zařazujeme aktivizující a činnostní metody a formy práce a aktivity rozvíjející myšlení a tvořivost (např. skupinová práce, celoškolní projekty, projektové dny, třídnické dny, kurzy, výjezdové pobyty, soutěže, exkurze) - nabízíme žákům vhodné aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů (zájmové vzdělávání, ...), preventivní program - umožňujeme v rámci výuky účast na besedách s odborníky	- získávají nové vědomosti vlastní činností, hledají odpovědi na otevřené otázky, experimentují, využívají vlastní zkušenosti, různé postupy a informační zdroje, aplikují teoretické poznatky v praxi - pracují v týmu, poznávají sami sebe i druhé, společně plánují, učí se naslouchat, řeší problémy, vyjadřují své názory, diskutují, hodnotí, rozvíjí zdravé soutěžení, empatii - poznávají kulturní a historické tradice - ověřují si využitelnost školních poznatků v praxi řešením aktuálního problému v projektech, účasti na exkurzích, soutěžením
navozujeme praktické situace ze života	řeší problémy v modelových situacích, přejímají různé role
rozvíjíme učivo v souvislostech, vztahujeme je k reálnému světu, k aktuální	vytváří si ucelený obraz světa

politické situaci, ke společenským poměrům, k dějinnému vývoji (globální výchova)	
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, k učení	
- aktualizujeme webové stránky školy - prezentujeme školu na veřejnosti (regionální tisk, koncerty, akademie, kulturní akce)	prezentují školu na veřejnosti, zúčastňují se kulturních akcí, píšou do regionálního tisku
kompetence komunikativní a občanské	
- spolupracujeme s rodiči a dalšími institucemi (SRPS, obec, MŠ, ZUŠ, městská knihovna), - společnými aktivitami podporujeme přátelské vztahy mezi třídami a mezi ročníky, mezi žáky a učiteli - zveme rodiče do školy na různé společné akce (tvůrčí dílny, besídky, předmětové projekty)	- účastní se společných exkurzí, celoškolských projektů, soutěží v rámci ročníků a tříd, kulturních akcí pro žáky i rodiče - pracují v týmu, komunikují s různými věkovými skupinami žáků a s dospělými
na základě dobré spolupráce a vzájemnou podporou vytváříme přátelské klima ve škole	- aktivním zapojením spoluvytváří tvůrčí příznivou atmosféru - pěstují pocit hrdosti na svou školu
kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské	
- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi formou školního řádu - učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy - vedeme žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí - problematické chování řešíme s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou, případně dalšími odborníky	- utváří si pocit zodpovědnosti za své chování a jednání - uvědomují si svá práva a využívají je - učí se plnit své povinnosti - mohou být přítomni na jednání s rodiči - využívají služeb výchovného poradce školy, metodika prevence, kariérového poradce
- zapojujeme žáky do organizace činnosti školy - podporujeme aktivity, kterými se žáci zapojují do občanského života	- pečují o životní prostředí školy, třídí odpad - podílejí se na úklidu okolí školy - podílejí se na výzdobě školy (výrobky, výtvarné práce, ...) - organizují soutěže a připravují aktivity pro spolužáky - volí žákovskou samosprávu - pro své připomínky využívají schránku u ředitelny
průběžně navazujeme spolupráci se školami v zahraničí (program e-twinning)	prakticky se seznámí s kulturou jiných států, učí se toleranci
rozvíjíme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům a úctu ke kulturnímu a historickému dědictví	navštěvují koncerty, výstavy, památky

<i>kompetence sociální a personální, občanské, pracovní</i>	
• učíme žáky pracovat podle předem stanovených kritérií a dodržovat termíny • dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci • motivujeme žáky k poznávání různých povolání	• osvojují si pracovní návyky • pracují na školní zahradě, v dílně, ve cvičném bytě, s laboratorní technikou • podílejí se na tvorbě učebních pomůcek

• nabídkou povinně volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci • nabízíme žákům zájmové kroužky	• udržují v čistotě své pracovní místo, používají ochranné pomůcky, vhodné nástroje • navštěvují různá pracoviště, střední školy, Informační středisko úřadu práce, burzu škol apod. • vybírají si z povinně volitelných předmětů • rozvíjí specifické schopnosti a dovednosti
<i>kompetence pracovní</i>	
	• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní • povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti • a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany • životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního • rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním • zaměření • orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho • realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
<i>kompetence digitální</i>	
	• ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do

	• života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení • problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních • prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či • zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými • technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho • tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací • v digitálním prostředí jedná eticky
--	---

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků postižených tělesně, zrakově, s diagnózou autismus, s lehkým mentálním postižením různého druhu a stupně, s vývojovými poruchami učení, vadami řeči, z rodinného prostředí jazykově odlišného.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytována podpůrná opatření. (vyhláška č. 27/2016 Sb.) Při postupech upravených touto vyhláškou se dbá, aby byly v souladu se zájmem žáka. Veškerá sdělení upravená touto vyhláškou jsou poskytována žákovi nebo zákonnému zástupci žáka srozumitelným způsobem. Druhy podpůrných opatření odpovídají věku žáka a stupni vzdělání a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Speciální vzdělávací potřeby žáků zajišťujeme:

- v běžných třídách
- ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Žáka lze umístit ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona pouze na základě žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení školského poradenského zařízení, je-li to v souladu se zájmem žáka. Výuku zajišťují speciální pedagogové podle samostatné přílohy, která je součástí ŠVP ZV zpracovaného podle RVP ZV.

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) je vytvářen v případě, že nepostačuje přímá podpora žáka ve výuce učitelem, žákovy obtíže přetrvávají a je nutná spolupráce více učitelů a pedagogických pracovníků. Pokud k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačují podpůrná opatření s minimální úpravou metod, organizace a hodnocení, doporučí škola zákonným zástupcům žáka návštěvu školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Vyžadují-li to speciální potřeby žáka, zpracuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka individuální vzdělávací plán.

Na organizované podpoře žákova vzdělávání se podílejí třídní učitel, vyučující konkrétních předmětů, výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog. Společně vyhodnocují účinnost zvolených opatření školy a ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka stanoví další kroky. Četnost schůzek a termíny stanoví výchovný poradce.

Konečnou písemnou podobu IVP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce, který se stává koordinátorem IVP. Třídní učitel úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a výchovný poradce odpovídá za spolupráci se školským poradenským zařízením.

Pedagogičtí pracovníci využívají metodickou a konzultační podporu ze strany výchovného poradce, metodika prevence, speciálního pedagoga. Třídní učitel doporučuje se školními poradenskými pracovníky konzultace zákonným zástupcům.

3.3.2 Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

3.3.3 Zajištění výuky předmětů speciální pedagogické péče (PSPP)

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb (SVP) nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předměty speciálně pedagogické péče mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Tato podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny na základě doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je otevřená talentovaným žákům, jejichž nadání se projevuje v oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem školy. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Na základě doporučení sestavuje třídní učitel s výchovným poradcem individuální vzdělávací plán podle § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Spolupracují s konkrétními učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se nadání projevuje, a zákonným zástupcem žáka. IVP je v písemné podobě sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce seznámí vyučující s konečnou podobou IVP a zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Třídní učitel s výchovným poradcem vyhodnocuje naplňování IVP a informuje zákonného zástupce na individuálních pohovorech a třídních schůzkách.

3.5 Začlenění průřezových témat

- tematické okruhy průřezových témat jsou zařazeny na 1. a 2. stupni jako integrující součást realizovaných vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů
- vzdělávací obsah průřezových témat je uveden v přehledných tabulkách učebních osnov vyučovacích předmětů
- konkrétní činnosti či náměty jsou uvedeny v tabulkách učebních osnov vyučovacích předmětů

Vymezení průřezových témat (PT):	zkratky
• Osobnostní a sociální výchova	OSV
• Výchova demokratického občana	VDO
• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	EGS
• Multikulturní výchova	MKV
• Environmentální výchova	EV
• Mediální výchova	MDV

Způsoby (formy) realizace PT:	zkratky
• Integrace tematického okruhu průřezového tématu	INT
• Tematický okruh je integrován do předmětu (např. INT/Hv = integrace do hudební výchovy)	INT/Pt

3.5.1 Realizace průřezových témat formou integrace do vyučovacích předmětů

Seznam vyučovacích předmětů:	zkratky
• Český jazyk	Čj
• Anglický jazyk	Aj
• Německý jazyk	Nj
• Konverzace v anglickém jazyce	KAj
• Matematika	M

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

• Informatika	I
• Prvouka	Prv
• Přírodověda	Př
• Vlastivěda	Vl
• Dějepis	D
• Výchova k občanství	Vo
• Výchova ke zdraví	Vz
• Fyzika	F
• Chemie	Ch
• Přírodopis	P
• Zeměpis	Z
• Hudební výchova	Hv
• Výtvarná výchova	Vv
• Tělesná výchova	Tv
• Praktické činnosti	Pč
• Tělesná výchova volitelná	Tvv
• Informatika volitelná	Iv
• Pohyb a zdraví	Pz

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tematické okruhy	1. stupeň					2 .stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	INT/Čj INT/M INT/Prv INT/Hv	INT/Čj INT/M INT/Prv INT/Hv	INT/Čj INT/M INT/Prv INT/Hv INT/Aj	INT/Čj INT/Aj INT/Hv INT/M INT/VI	INT/Čj INT/M INT/Hv INT/Aj INT/VI INT/Př	INT/Hv INT/Čj		INT/Vo INT/Hv	INT/F INT/Hv
Sebepoznání sebepojetí						INT/Vo INT/Vz	INT/Pz INT/Nj	INT/Vo INT/Vz	INT/Nj INT/Vo
Seberegulace sebeorganizace	INT/Prv	INT/Prv		INT/Čj				INT/Vo	
Psychohygiena	INT/Hv	INT/Hv	INT/Hv INT/Čj	INT/Hv INT/Vv	INT/Hv INT/Vv			INT/Hv	INT/Nj INT/Hv
Kreativita	INT/Vv INT/Pč INT/Hv	INT/Vv INT/Pč INT/Hv	INT/Vv INT/Pč INT/Hv	INT/Vv INT/Pč INT/Hv INT/VI INT/Čj	INT/Vv INT/Pč INT/Hv INT/VI	INT/Vz INT/Vv INT/Hv	INT/Vv	INT/Vv INT/Hv INT/Ch	INT/Vv INT/Hv

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	INT/Hv INT/Tv INT/Vv INT/Prv INT/Čj INT/M	INT/Hv INT/Tv INT/Vv INT/Prv INT/Čj INT/M/	INT/Hv INT/Tv INT/Vv INT/Prv INT/Čj INT/M INT/Aj	INT/Hv INT/Tv INT/Vv	INT/Hv INT/Tv INT/Vv	INT/Hv INT/Vz INT/Tv	INT/Tv INT/Pz INT/Hv	INT/Tv INT/Vo INT/Hv	INT/Tv INT/Hv
Mezilidské vztahy				INT/Čj		INT/Vo INT/Vz	INT/Vo INT/Pz	INT/Nj	INT/Nj
Komunikace	INT/Prv INT/Čj INT/Hv	INT/Čj INT/Prv INT/Hv	INT/Čj INT/Prv INT/Hv INT/Aj	INT/Čj INT/Hv INT/Aj	INT/Čj INT/Hv INT/Aj INT/I	INT/Vz INT/I INT/Hv INT/Čj INT/Vo	INT/Iv INT/Čj INT/Nj	INT/Vo INT/Čj	INT/Nj INT/Aj INT/Čj
Kooperace kompetice	INT/Tv INT/Čj INT/M	INT/Tv INT/Čj INT/M	INT/Tv INT/Čj INT/M INT/Aj	INT/Tv INT/Čj INT/Aj INT/M	INT/Tv INT/Čj INT/Aj INT/M	INT/Vo INT/Vz INT/Hv INT/Tv INT/Čj	INT/Pz INT/Tv	INT/Vo INT/Tv	INT/Tv

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT/Čj	INT/Čj INT/Prv	INT/Prv			INT/Vz		INT/Vo INT/Ch	
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv	INT/VI	INT/VI	INT/Vz INT/Vo	INT/Pz	INT/Vo	INT/Čj INT/Ch

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola			INT/Prv		INT/VI	INT/Vo			
Občan, občanská společnost a stát			INT/Prv		INT/VI	INT/D		INT/Vo INT/D	INT/Vo INT/D INT/Vz
Formy participace občanů v politickém životě				INT/VI		INT/Vo		INT/D INT/Vo	INT/D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT/VI	INT/VI	INT/Vo		INT/Vo INT/D	INT/D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			INT/Prv INT/Aj	INT/Aj	INT/Aj	INT/Čj INT/Aj	INT/Nj INT/Aj	INT/Nj INT/Čj INT/Aj INT/KAj	INT/Ch INT/Aj INT/KAj INT/Nj
Objevujeme Evropu a svět				INT/Aj	INT/Aj INT/VI	INT/Aj	INT/D	INT/Z INT/Aj	INT/Aj
Jsme Evropané					INT/VI	INT/Vo	INT/Vo		INT/D INT/Z INT/Čj

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv	INT/Př		INT/Z			INT/Z INT/Ch INT/P
Základní podmínky života		INT/Prv	INT/Prv	INT/VI INT/Pč	INT/Př INT/Pč	INT/P INT/Z	INT/Aj INT/F	INT/Ch INT/Z	INT/P INT/Ch INT/Z INT/F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv	INT/VI	INT/VI			INT/Ch INT/Čj	INT/Z INT/P INT/Vo INT/D
Vztah člověka k prostředí	INT/Prv INT/Pč	INT/Prv INT/Pč	INT/Prv INT/Pč	INT/VI INT/Př	INT/VI	INT/Vo	INT/Pz	INT/Aj INT/Ch INT/P INT/Z INT/KAj	INT/P INT/KAj INT/Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	INT/Pč INT/Vv INT/Prv	INT/Pč INT/Vv INT/Prv	INT/Pč INT/Vv INT/Prv INT/Čj	INT/Čj INT/Pč INT/VI INT/Vv	INT/Pč INT/Čj INT/Vv INT/VI	INT/Hv INT/Čj INT/Vz	INT/Vo INT/Čj	INT/Aj INT/Z	
Lidské vztahy	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj INT/VI	INT/VI	INT/Vz INT/Hv	INT/Vo INT/Hv INT/Aj	INT/Hv	INT/Hv INT/Z
Etnický původ				INT/Čj INT/VI	INT/Čj INT/Př	INT/Vo	INT/Vo INT/Z INT/D	INT/Hv	
Multikulturalita			INT/Aj	INT/Aj	INT/Aj INT/Čj	INT/Vz INT/Čj INT/Hv INT/Aj INT/D	INT/Vz INT/Nj INT/Aj INT/D INT/Čj	INT/Čj INT/Aj INT/Nj INT/KAj	INT/Nj INT/Aj INT/D INT/KAj INT/Čj
Princip sociálního smíru a solidarity					INT/VI	INT/Vo INT/Vz			

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>Receptivní činnosti</i>									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Vo INT/Z	INT/Vz INT/Vo INT/Čj	INT/Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT/Čj			INT/Vo	INT/Čj INT/Z	INT/Čj
Stavba mediálních sdělení					INT/Čj	INT/Aj			INT/Čj
Vnímání autora mediálních sdělení			INT/Čj			INT/Čj	INT/Čj INT/Vo	INT/Čj INT/Vo	INT/Čj

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	ročník					ročník			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Fungování a vliv médií ve společnosti	INT/Prv	INT/Prv	INT/Prv			INT/Vz			INT/Z INT/Aj
<i>Produktivní činnosti</i>									
Práce v realizačním týmu					INT/Vv INT/Pč	INT/Čj	INT/Čj		INT/Čj
Tvorba mediálního sdělení					INT/Čj	INT/Čj INT/I	INT/Aj INT/Čj INT/Iv	INT/Aj	INT/Aj

4 UČEBNÍ PLÁN

Poznámky k učebnímu plánu

V rámci učebního plánu v 1. - 9. ročníku probíhá výuka jednotlivých předmětů v soustředěné hodinové výuce, ale může probíhat i bez pevné časové dotace (např. projekt, blok, menší celek než jedna hodina). Jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkově stanovené dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

4.1 Učební plán - 1. stupeň

UČEBNÍ PLÁN 1. stupeň/1. - 5. ročník				
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	zkratka předmětu	1. stupeň
				1. - 5. ročník
				Minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	Čj	33
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	9
Matematika a její aplikace		Matematika	M	20
Informatika		Informatika	I	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	Prv	11
		Přírodověda	Př	
		Vlastivěda	VI	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	Hv	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Vv	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tv	10
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	Pč	5
Disponibilní časová dotace				16
Celková povinná časová dotace				118

UČEBNÍ PLÁN 1. stupeň / jednotlivé ročníky							
Vyučovací předměty	ročník					minimální časová dotace	disponibilní časová dotace
	1.	2.	3.	4.	5.		
Český jazyk	7+2	7+2	7+2	7+1	5+2	33	9
Anglický jazyk	x	x	3	3	3	9	x
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4
Informatika	x	x	x	1	1	2	x
Prvouka	2	2	2	x	x	6	x
Přírodověda	x	x	x	+1	2	2	1
Vlastivěda	x	x	x	2	1+1	3	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	x
Výtvarná výchova	1	1+1	1	2	2	7	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	x
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	x
Celková povinná časová dotace	20	22	24	26	26	118	
Z toho disponibilní časová dotace	2	4	3	3	4	x	16

4. 1. 1 Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně základní školy

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět *Český jazyk* je zařazen povinně do všech ročníků. Cíle výuky jsou naplňovány komunikační a slohovou výchovou, literární výchovou a jazykovou výchovou. Psaní a čtení je součástí komunikační a slohové výchovy. Vzdělávací obsah předmětu je rozšířen o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, prostřednictvím které dramatizujeme texty a vhodně rozvíjíme komunikaci. Proto je předmět v 1. - 5. ročníku posílen celkem o devět disponibilních hodin.

Předmět *Anglický jazyk* s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. do 5. ročníku.

Matematika a její aplikace

Předmět **Matematika** je povinně zařazen do všech ročníků a je vyučován činnostně. Žákům je dán dostatečný prostor na objev poznávaného jevu i na jeho zvládnutí a procvičení. I proto je v 2. až 5. ročníku posílen o jednu disponibilní hodinu.

Člověk a jeho svět

Realizuje se v 1. - 3. ročníku ve vyučovacím předmětu **Prvouka**. Ve 4. a 5. ročníku v předmětech **Přírodověda** a **Vlastivěda**. Do nich jsou integrovány tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova. Ve 4. ročníku je výuka přírodovědy posílena o jednu disponibilní hodinu. V 5. ročníku je výuka vlastivědy posílena o jednu disponibilní hodinu.

Umění a kultura

Realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Tyto předměty jsou zařazeny ve všech ročnících. Obě výchovy zároveň prolínají všemi předměty, výtvarná výchova má navíc prvoučný charakter, a proto je ve 2. ročníku posílena o jednu disponibilní hodinu.

4. 2 Učební plán - 2. stupeň

UČEBNÍ PLÁN 2. stupeň/6. - 9. ročník				
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	zkratka předmětu	2. stupeň
				6. - 9. ročník
				Minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	Čj	15
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	12
		Konverzace v anglickém jazyce	KAj	
		Německý jazyk	Nj	6
Matematika a její aplikace		Matematika	M	15
Informatika		Informatika	I	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	D	10
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	Vo	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	F	20
	Chemie	Chemie	CH	
	Přírodopis	Přírodopis	P	
	Zeměpis	Zeměpis	Z	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	Hv	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Vv	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	Vz	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tv	
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	Pč	3
Disponibilní časová dotace				18
Celková povinná časová dotace				122

UČEBNÍ PLÁN 2. stupeň/jednotlivé ročníky						
Vyučovací předměty	ročník				minimální časová dotace	disponibilní časová dotace
	6.	7.	8.	9.		
Český jazyk	4+1	4+1	4	3+1	15	3
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	x
Konverzace v anglickém jazyce	x	x	x	+1	x	1
Německý jazyk	x	2	2	2	6	x
Matematika	4	4	4+1	3+1	15	2
Informatika	1	1	1	1	4	x
Dějepis	2	1	1	2	6	x
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	x
Fyzika	1+1	2	+1	2	5	2
Chemie	x	x	2	2	4	x
Přírodopis	2	1+1	2	1+1	6	2
Zeměpis	1+1	2	1+1	1+1	5	3
Hudební výchova	1	1	1	x	3	x
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	x
Výchova ke zdraví	+1	x	1	1	2	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	x
Praktické činnosti	1	1	+1	1	3	1
Volitelné předměty	x	1	1	1	x	3
Celková povinná časová dotace	29	30	31	32	122	
z toho disponibilní časová dotace	4	3	5	6	x	18

Volitelné předměty		Zkratky	ročník				disponibilní časová dotace
			6.	7.	8.	9.	
Probíhají souběžně	Další volitelný předmět	uvedeno v kap.	x	1	1	1	3
	Další volitelný předmět						
Celková disponibilní časová dotace			x	1	1	1	3

4. 2. 2 Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk* je realizován ve všech ročnících. Vzhledem k náročnosti učiva a důležitosti osvojení si mateřského jazyka pro vzdělávání v jiných předmětech je navýšen o tři disponibilní hodiny. V 6. ročníku mohou být žáci v této hodině rozděleni na dvě skupiny (skupina žáků znevýhodněných - k praktickému procvičování učiva, skupina žáků nadaných - k hlubšímu rozvíjení dovedností a znalostí). Stejně mohou být žáci v jedné vyučovací hodině týdně děleni v dalších ročnících.

Výuka anglického jazyka je realizována ve dvou předmětech: v *Anglickém jazyce* a *Konverzaci v anglickém jazyce*. V konverzaci mohou být žáci v rámci ročníku rozděleni na dvě skupiny (skupina žáků znevýhodněných - k praktickému procvičování učiva, skupina žáků nadaných - k hlubšímu rozvíjení dovedností a znalostí). Stejně mohou být žáci děleni v dalších ročnících.

K posílení časové dotace je využita jedna disponibilní hodina. Znalost anglického jazyka považujeme za stěžejní.

Matematika a její aplikace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Matematika* je realizován ve všech ročnících. Vzhledem k náročnosti učiva je v 8. a 9. ročníku předmět navýšen o disponibilní hodinu.

Člověk a společnost

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů *Dějepis* a *Výchova k občanství* je realizován ve všech ročnících.

Člověk a příroda

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů *Fyzika, Přírodopis a Zeměpis* je realizován ve všech ročnících, *Chemie* v 8. a 9. ročníku.

Do vyučovacích předmětů jsou začleněny tematické okruhy všech průřezových témat a v předmětech Chemie, Fyzika a Přírodopis došlo k integraci tematického okruhu *Práce s laboratorní technikou* vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vzdělávací oblast je posílena o sedm vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace.

Člověk a svět práce

O výběru jednotlivých tematických okruhů vyučovacího předmětu *Praktické činnosti* a organizaci výuky rozhoduje ředitel školy podle stávajících podmínek a možností. Oblast je posílena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Volitelné předměty

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

Výuka volitelných předmětů umožňuje větší respektování individuálních studijních předpokladů žáků, vyšší motivaci při studiu zvolených předmětů a vede žáky k osobní odpovědnosti za výběr předmětů v závislosti na dalším úspěšném studiu na střední škole.

V tabulaci nejsou záměrně uvedeny konkrétní názvy všech volitelných předmětů, protože výčet nabízených a realizovaných volitelných předmětů se může lišit a každým rokem měnit. Jsou uvedeny pouze časové dotace v jednotlivých ročnících, které jsou pro všechny žáky závazné. Podle zájmu a možností jsou žákům nabídnuty volitelné předměty s pracovním, přírodovědným, technickým nebo pohybovým zaměřením. Případně Cvičení z matematiky - pro posílení povinné výuky matematiky.

Nabídka volitelných předmětů je aktualizována ředitelem školy na začátku školního roku.

5 UČEBNÍ OSNOVY 1. stupeň/1. - 5. ročník

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk:

- podporuje rozvoj komunikačních kompetencí
- vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání
- učí se vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát
- učí se mluvit a rozhodovat na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah
- získává vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- vede žáka k přesnému a logickému myšlení
- poznává prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat její specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle
- učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- rozvíjí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Český jazyk* zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojí umožňují získávat poznatky ve všech dalších oborech. Vzdělávací obsah předmětu *Český jazyk* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova*. Časová dotace v 1. ročníku je 9 hodin (z toho 2 hodiny disponibilní), ve 2. ročníku 9 hodin (z toho 2 hodiny disponibilní), ve 3. ročníku 9 hodin (z toho 2 hodiny disponibilní), ve 4. ročníku 8 hodin (z toho 1 hodina disponibilní) a v 5. ročníku 7 hodin (z toho 2 hodiny disponibilní). Výuka probíhá ve třídě. Některá témata, zejména v oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů nebo zasahují do školních akcí a soutěží, např. Noc s Andersenem, Andersenova tužka (literární soutěž), soutěž recitační, Pasování na čtenáře.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Učitel využívá aktivizujících metod a forem výuky, které vedou k seznámení se s učivem, k pochopení, procvičování a upevnění učiva: *diskuse, simulační hry, hraní rolí, řízený rozhovor, výklad*

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

přísluví, práce s textem, ilustracemi, pracovními listy, skupinové práce, týmové práce, práce ve dvojicích, projekty, exkurze, referáty, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, dramatizace.

Kompetence k učení

učitel

- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- předvádí žákům aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemné propojení
- předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Kompetence k řešení problémů

učitel

- zadává dlouhodobější úkoly s pevně stanoveným termínem odevzdání práce
- klade důraz na to, aby žáci uměli nalézt chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- ukazuje žákům, jak samostatně nalézt pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

Kompetence komunikativní

učitel

- zařazuje aktivity, které učí žáky obhajovat vlastní názor a podložit jej argumenty, zároveň se učí naslouchat druhým
- začleňuje metody kooperativního učení
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce před spolužáky
- klade důraz na prožitek

Kompetence sociální a personální

učitel

- dbá na střídání rolí ve skupině, vyžaduje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, dvojici, třídě, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu
- vytváří příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování
- rozvíjí u žáků schopnost požádat o pomoc, ale také pomoci druhému

Kompetence občanské

učitel

- stanovuje společně s žáky pravidla chování ve vyučovací hodině
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace a četby
- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam

Kompetence pracovní

učitel

- klade důraz na dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- dbá na přípravu a udržování pracovního místa žáka

Kompetence digitální

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Český jazyk 1. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Jazyková výchova</i>		
Zraková a sluchová cvičení	ČJL-3-2-01 - vyhledává stejné tvary, vyhledává rozdíly, orientuje se na obrázku (nahore, dole, vpravo, vlevo), rozeznává první hlásku na začátku a na konci slova	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (smysly, pozornost, soustředěnost, paměť) OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice (práce ve skupině, ve dvojici, dovednost odstoupit od vlastního nápadu)
Sluchová analýza a syntéza slabik ve slova	ČJL-3-2-01 - z vyslechnutých hlásek skládá slova - skládá slova z písmen skládací abecedy - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	
Čtení malých a velkých písmen	ČJL-3-2-01 - vyhledává probraná písmena ve slovech, vyznačuje slabiky ve slovech, skládá slabiky z písmen, podle obrázků skládá ze slabik slova, do slov vkládá chybějící slabiku, poznává a čte probraná písmena	
Čtení slabik a slov	ČJL-3-2-01 - čte dvojslovné a trojslovné věty z poznaných slov, čte psací písmo - čte krátké celky, které jsou obsahem přiměřené věku dítěte - uvědoměle čte, plynule spojuje slabiky a slova, srozumitelně mluví při hlasitém čtení	
Hlasité a tiché čtení	ČJL-3-2-08 - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní - vyslovuje správně délku hlásek, využívá znělého hlasu, snaží se dobře artikulovat	
Slovo, slabika, hláska	ČJL-3-2-01 - poznává písmena abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám	
Písmeno malé, velké, tištěné a psané	ČJL-3-2-01 - orientuje se v jednoduchém textu	
Tečka, čárka, otazník, vykřičník, pomlčka, článek, nadpis, rádek	ČJL-3-2-01 - seznamuje se a snaží se užívat správná znaménka na konci věty - vyhledává dané pojmy v textu	

Komunikační a slohová výchova		
Komunikační situace	ČJL-3-1-03 - osvojuje si základní pravidla při vedení rozhovoru ČJL-3-1-06 - formuluje jednoduchou omluvu, prosbu, poděkování a blahopřání - mluví srozumitelně	MKV - lidské vztahy - principy slušného chování OSV - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - sociální rozvoj - komunikace
Rozvoj řeči -návuk přim. tempa řeči -návuk správného dýchání	ČJL-3-1-06 - povídá o svých zkušenostech ČJL-3-1-04 - dbá na správnou výslovnost (básničky, říkanky) - správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v krátkém mluveném projevu	
Děj - základ vyprávění	ČJL-3-1-11 - řadí ilustrace podle dějové posloupnosti - vypráví příběh, pohádku podle obrázkové osnovy ČJL-3-1-02 - cvičí si schopnost naslouchat, něco si zapamatovat a potom vyjádřit mluveným projevem a pohybem - rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-07 - krátce vypráví o svých zážitcích	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí (práce ve skupinách a dvojicích)
Psaní - uvolňovací cviky - základní hygienické návyky - jednotlivé prvky písmen a číslic - psaní malých a velkých písmen	ČJL-3-1-08 - uvolňuje horní končetinu (podle laterality) postupně - paže, loket, zápěstí, prsty - kreslí velké tvary ve vzduchu, na papíře - upevňuje si návyky správného sezení a držení těla - hlídá si správné umístění a sklon sešitu - kreslí čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky ČJL-3-1-09 - píše číslice od 0 do 10 - orientuje se v liniatuře, používá pomocné linky - osvojuje si psaní písmen a slabik, ČJL-3-1-10 - přepisuje tištěnou podobu písma, píše krátká slova a jednoduché věty, opisuje a přepisuje slova a věty, píše diktát a autodiktát, dbá na psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova ve větě	

	<i>ČJL-3-1-11</i> - doplňuje slova a věty podle obrázků, dbá na čitelnost a celkovou úpravu písemného projevu	
Literární výchova		
Práce s literárním textem	<i>ČJL-3-3-01</i> - poslouchá literární text pro děti - přednáší říkadla a krátké básně z paměti - seznamuje se s hádankami, říkadly, příslovími	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (smysly, pozornost, paměť, soustředěnost)
Povídání nad literárním textem, nad knihou	<i>ČJL-3-3-02</i> - hovoří, o čem rád čte, co rád poslouchá - poznává pohádkové postavy, seznamuje se s postavami povídek ze života dětí - hodnotí vlastnosti literárních postav - vyjadřuje své pocity z četby <i>ČJL-3-3-01</i> - reprodukuje říkadlo, rozpočítadlo, hádanku, pohádku, báseň	

Český jazyk 2. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Jazyková výchova</i>		
Skladba - mluví ve větách	ČJL-3-2-06 - procvičuje se v užívání vhodných spojek, seznamuje se s významem čárky v souvětí - v řeči mluvené i psané sestavuje věty ve správném pořadí	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu)
Nauka o slově - věta, slova a slovní význam	ČJL-3-2-02 - vymýšlí k daným slovům slovo nadřazené a k danému slovu vymýšlí slova podřazená - vyhledává, vymýšlí skupiny souřadných slov - vyhledává, doplňuje k danému slovu slova protikladná, slova se stejným významem, ze skupiny slov vyřazuje slovo jiného významu - ze slov sestavuje věty, doplňuje do vět chybějící slova	
Hláskování a výslovnost - slovo, slabika, hláska, písmeno - pomlčka	ČJL-3-2-08 - rozlišuje hlásky na samohlásky krátké a dlouhé, na souhlásky tvrdé, měkké, obojetné, pozorně čte a vyslovuje krátké a dlouhé slabiky - rozkládá slova na slabiky, rozeznává slova jednoslabičná - dělení slova označuje pomlčkou - řadí přiměřený počet slov podle abecedy	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí
Tvarosloví - slovní druhy - přehled	ČJL-3-2-04 - seznamuje se s názvy slovních druhů - poznává pod. jména, slovesa a předložky v textu - ukazuje na pod. jména ten, ta, to - předložky vyslovuje dohromady se slovem a píše je zvlášť	
Pravopis - psaní u, ú, ů - psaní y - ý po tvrdých souhláskách - psaní i - í po měkkých souhláskách - psaní souhl. uprostřed a na konci slov - slova se skupinou bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně	ČJL-3-2-08 - v diktátech a cvičeních užívá u, ú, ů - vyjmenuje tvrdé souhl. a slabiky zpaměti, odůvodňuje a následně píše y, ý po tvrdých souhláskách, vyhledává nebo doplňuje tvrdé slabiky ve slovech - vyjmenuje měkké souhl. a slabiky zpaměti, odůvodňuje a následně píše i, í po měkkých souhláskách, vyhledává a doplňuje měkké slabiky ve slovech	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (zapamatování, smysly, pozornost, soustředěnost, paměť)

- věta - druhy vět - psaní velkých písmen	- vyslovuje tvrdě slabiky dy, ty, ny - vyslovuje měkce slabiky di, ti, ni - vymýšlí co nejvíce tvarů daného slova, doplňuje, vyhledává párové souhlásky ve slovech, vyslovuje a píše souhlásky na konci a uvnitř slova - vyslovuje a píše slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjadřuje větu ústně, podle melodie hlasu pozná konec věty ČJL-3-2-07 - v psaném textu poznává konec věty podle tečky, vykřičníku, otazníku - začátek věty poznává podle velkého písmene - zdůvodňuje druhy vět podle postoje mluvčího, na konci vět se snaží psát náležitá znaménka ČJL-3-2-08 - rozlišuje obecná a vlastní jména - procvičuje si pravopis místních jmen	
Komunikační a slohová výchova		
Základní formy společenského styku	ČJL-3-1-03 - oslovuje osoby podle osobního vztahu - žádá, prosí o pomoc, děkuje, sestavuje přání a pozdrav	OSV - sociální rozvoj - komunikace (dialog) - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Učíme se číst	ČJL-3-1-01 - plynule čte jednoduché věty, užívá správný slovní přízvuk, uplatňuje přirozenou intonaci - čte hlasitě i tiše s porozuměním	MKV - lidské vztahy
Děj -základ vyprávění	ČJL-3-1-07 - v krátkých mluvených projevech využívá základů techniky mluveného projevu - utváření a rozvíjení slovní zásoby - dodržuje posloupnosti dějů na základě pozorování ČJL-3-1-11 - vypráví děj podle obrázkové osnovy, reprodukuje přečtený text	
Psaní - upevňování všech tvarových skupin - opis psacího a tiskacího textu	ČJL-3-1-09 - dodržuje štihlou písmen, zvláště oválných s oblouky a kličkami - dbá na dodržování stejnoměrné výšky písmen tvarově si podobných - dbá na rozestupy písmen ve slovech - spojuje písmena vratným tahem	

	- nacvičuje psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie - dbá na umístění diakritických znamének, dodržuje jednotlivé tvary písmen ČJL-3-1-08 - upevňuje si hygienické a pracovní návyky, dbá na čitelnost a úhlednost písemného projevu	
Literární výchova		
Práce s literárním textem	ČJL-3-3-04 - poslouchá četbu poezie a prózy - spojuje obsah textu s ilustrací - řeší hádanky a slovní hříčky - dramatizuje krátké pohádky - domýšlí jednoduché příběhy - vymyslí nadpis	
Povídání nad literárním textem, nad knihou	ČJL-3-3-03 - recituje přiměřeně náročnou báseň se zaměřením na přednes, přízvuk, a rytmus, tvoří rýmy - seznamuje se s klasickými lidovými pohádkami ČJL-3-3-02 - vypráví o přečtené knize, doporučuje knihu spolužákům	

Český jazyk 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Jazyková výchova		
Skladba - stavba věty jednoduché - základní skladební dvojice - souvětí, určování vět v souvětí - spojování vět, doplňování souvětí	<i>ČJL-3-2-06</i> - pozná větu jednoduchou - seznámí se s pojmem základní skladební dvojice - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Nauka o slově - slovo a skutečnost - význam slov	<i>ČJL-3-2-03</i> - uvědomuje si významy slov - tvoří věty na daná slova <i>ČJL-3-2-02</i> - vyhledává slova protikladná, souznačná - vyhledává v textu slova příbuzná	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména - skloňování podstatných jmen - číslo podstatných jmen - rod podstatných jmen - slovesa - osoba sloves - číslo sloves - čas sloves	<i>ČJL-3-2-04</i> - vyjmenuje slovní druhy <i>ČJL-3-2-05</i> - vyhledává podstatná jména v textu - vyjmenuje pádové otázky a skloňuje podle nich - třídí podstatná jména podle čísla - rozezná rod podstatných jmen - vyhledává slovesa v textu - seznámí se s časováním sloves - převádí slovesa z čísla jednotného do množného a opačně - seznámí se s časem sloves	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Pravopis - psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách uvnitř slova - podstatná jména - předložky	<i>ČJL-3-2-08</i> - zná řady vyjmenovaných slov a jejich pravopis - píše správně velká písmena v typických příkladech u vlastních jmen osob a zvířat - píše správně předložku ve spojení s podstatným jménem	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV - osobnostní rozvoj - psychohygiena
Komunikační a slohová výchova		
Vyprávění Základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost)	<i>ČJL-3-1-07</i> - vypravuje podle jednoduché osnovy <i>ČJL-3-1-05</i> - tvoří gramaticky správně krátký mluvený projev na základě svých zážitků	
Pozdrav, adresa - pozdrav - psaní adresy	<i>ČJL-3-1-10</i> - napíše přání, pozdrav na pohlednici - napíše správně adresu	MKV - lidské vztahy

Telefonický rozhovor	ČJL-3-1-03 - sestaví krátký telefonický rozhovor	MKV - lidské vztahy OSV - sociální rozvoj - komunikace
Popis - popis zvířete, osoby, předmětu - popis činnosti	ČJL-3-1-07 - popisuje co nejvěrohodněji předmět, osobu, zvíře podle obrázku nebo osnovy - popisuje známou činnost	
Literární výchova		
Výcvik čtení - čtení populárních a naučných textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností - krátká vypravování, básně - zážitkové čtení	ČJL-3-3-01 - čte plynule a s porozuměním nahlas i potichu krátké, přiměřeně náročné texty - čte s výrazem, správnou intonací a výslovností po předchozí přípravě ČJL-3-3-02 - vyjadřuje své pocity z přečteného textu a názory na něj	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sociální rozvoj - poznávání lidí
Tvořivá práce s textem - reprodukce, dramatizace čteného nebo slyšeného textu - věcné čtení (čtení jako zdroj informací) - čtení vyhledávací	ČJL-3-3-04 - reprodukuje krátký text podle svých schopností - pokouší se o dramatizaci vhodných textů - využívá jednoduchých textů jako zdroje poznatků - plní zadané úkoly práce s textem	OSV - sociální rozvoj - komunikace, kooperace a kompetice MKV - kulturní diference OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - soc. rozvoj - kooperace a kompetice MDV - receptivní činnosti - vnímání autora mediál.sděl.(reklama)
Literární pojmy - umělecká próza, báseň - druhy a žánry dětské literatury (pohádka, báseň, povídka, pověst, hádanka)	ČJL-3-3-03 - rozlišuje text psaný v próze a ve verších - seznamuje se s texty krásné literatury a s texty naučnými	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

Český jazyk 4.ročník		
Jazyková výchova		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Nauka o slově - hlásková podoba slova - význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná - slova spisovná, nespisovná - slova citově zabarvená	ČJL-5-2-01 - porovnává významy slov, zvláště slova významem opačná, souřadná, nadřazená a podřazená - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sociální rozvoj - poznávání lidí
Stavba slova - stavba slova - slova příbuzná	ČJL-5-2-02 - rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou - odliší předponu od předložky - vyznačí kořen ve skupině příbuzných slov	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména (rod, číslo, pád) - slovesa (tvar určitý, neurčitý, časování sloves)	ČJL-5-2-03 - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - skloňuje podstatná jména podle vzorů - pozná infinitiv - pozná zvrtná slovesa - časuje slovesa v čase přítomném, budoucím a minulém - určí osobu, číslo a čas u sloves	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Skladba - věta jednoduchá, souvětí - základní skladební dvojice - shoda přísudku s holým podmětem	ČJL-5-2-06 - odlišuje větu jednoduchou od souvětí, změni větu jednoduchou v souvětí - spojuje věty vhodnými spojkami do souvětí ČJL-5-2-05 - vyhledává základní skladební dvojice - seznámí se s pravidlem shody přísudku s holým podmětem	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Pravopis - vyjmenovaná slova - vzory podstatných jmen - časování sloves - vlastní jména	ČJL-5-2-08 - píše správně i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov ve slovech vyjmenovaných a nejběžnějších příbuzných - zdůvodní pravopis souhláskových skupin na styku předpony a kořene - procvičuje pravopis po obojetných souhláskách v koncovkách podstatných jmen	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

	- píše správně i/y po obojetných souhláskách v přítomném a budoucím čase - píše správně velká písmena v typických příkladech u vlastních jmen místních názvů	
Komunikační a slohová výchova		
Popis	<i>ČJL-5-1-09</i> - popíše pracovní postup na základě vlastní zkušenosti - popíše známé jevy podle obrázků - popisuje postavu	
Vypravování	<i>ČJL-5-1-10</i> - člení text vypravování na odstavce - dokončuje příběh - vyhledává úvod, hlavní stať a závěr - člení text na odstavce	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita
Telefonické a písemné vzkazy	<i>ČJL-5-1-05</i> - umí se patřičně omluvit - seznámí se s pravidly dialogu - dodržuje pravidla slušnosti při vzájemné komunikaci - vede správně telefonický rozhovor	OSV - sociální rozvoj - kooperace, kompetice, komunikace - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV - lidské vztahy
Dopis	<i>ČJL-5-1-09</i> - napíše dopis podle osnovy s vhodným oslovením a adresou	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy
Psaní - formální úprava textu	<i>ČJL-5-1-09</i> - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seznámí se s žánry písemného projevu - opisuje a přepisuje texty s uvědoměním psaného - kontroluje vlastní jednoduchý písemný projev - dbá na naučenou techniku psaní - dodržuje hygienické zásady při psaní	OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace

Výcvik čtení	ČJL-5-1-01 - čte správně a plynule umělecké a krátké naučné texty ČJL-5-1-07 - používá správný přízvuk slovní a větný, správnou výslovnost a přirozenou intonaci ČJL-5-1-04 - tvoří otázky k přečtenému textu ČJL-5-1-02 - odliší podstatné a okrajové informace v textu	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Literární výchova		
Tvořivá činnost s textem	ČJL-5-3-01 - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty ČJL-5-3-02 - plní zadané úkoly související s textem - reprodukuje, dramatizuje text	
Literární pojmy	ČJL-5-3-03 - rozliší typy uměleckých textů - recituje básně, přednese krátký text - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu - seznámí se s autory dětských knih ČJL-5-3-04 - seznámí se se základními literárními pojmy	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání MKV - kulturní diference, etnický původ

Český jazyk 5.ročník		
<i>Jazyková výchova</i>		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Nauka o slově - slova spisovná, nespisovná a citově zabarvená	ČJL-5-2-04 - vyhledá v textu nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Stavba slova - slovo a jeho stavba, tvoření slov - slova příbuzná	ČJL-5-2-02 - provádí rozbor stavby slova, skloňováním a časováním, rozliší koncovku od přípony - rozliší tvary téhož slova a slova příbuzná - provádí slovotvorný rozbor - pozoruje změnu hlásek v základu slova při odvozování	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Tvarosloví - ohebné slovní druhy	ČJL-5-2-03 - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a vhodně je využívá ve větách - vyhledává ke každému slovnímu druhu vyhledat v textu příklad - používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary vybraných slovních druhů - nezaměňuje kategorie podstatných jmen a sloves - rozlišuje druhy přídavných jmen - skloňuje přídavná jména tvrdá a měkká - seznamuje se s druhy zájmen - určuje zájmena osobní - skloňuje zájmeno já - rozliší zvrtné zájmeno se a předložku se - seznamuje se s druhy číslovek - rozlišuje číslovku určitou, neurčitou - určí slovesný způsob v textu - rozdělí slovesné tvary na jednoduché a složené	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

Skladba - určování základních větných členů - shoda přísudku a podmětem - shoda přísudku s několikanásobným podmětem	<i>ČJL-5-2-05</i> - určí podmět a přísudek <i>ČJL-5-2-09</i> - rozpozná podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný - odliší holý podmět od rozvitého a holý přísudek od rozvitého	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Věta jednoduchá, souvětí	<i>ČJL-5-2-07</i> - nahradí spojovací výraz souvětí tak, aby smysl zůstal zachován a podle potřeby projevu je obměňuje <i>ČJL-5-2-06</i> - spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu	
Pravopis - předpony s-, z-, vz- - předložky s, z - pravopis i,í/ y,ý po obojetných souhláskách	<i>ČJL-5-2-02</i> - seznámí se s psaním souhl. skupin na styku předpony nebo přípony a kořene - zdůvodní správné psaní předložky s, z <i>ČJL-5-2-08</i> - používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov - píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen po obojetných souhláskách - píše správně i/y v přídavných jménech měkkých a tvrdých <i>ČJL-5-2-05</i> - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem)	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
Vypravování a reprodukce textu	<i>ČJL-5-1-09</i> - využívá plnovýznamových sloves - člení text na odstavce <i>ČJL-5-1-01</i> - tvoří nadpis <i>ČJL-5-1-10</i> - sestaví heslovitou osnovu vypravování a na jejím základě vypravuje - odliší řeč přímou a větu uvozovací - dodržuje posloupnost děje <i>ČJL-5-1-08</i>	OSV - osobnostní rozvoj - kooperace a kompetice

	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace - rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost	
Popis	<i>ČJL-5-1-09</i> - pokusí se o vlastní jednoduchý popis, využívá přídavná jména	
Tiskopisy - běžné tiskopisy	<i>ČJL-5-1-03</i> - vyplňuje běžné tiskopisy - píše úhledně, čitelně a přehledně - dodržuje formální úpravu textu	OSV - osobnostní rozvoj - komunikace
Reklama	<i>ČJL-5-1-06</i> - vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat a ovlivnit rozhodování adresáta - vyhledá na internetu, v tisku příklad manipulativní reklamy	
Literární výchova		
Výcvik čtení - čtení textů	<i>ČJL-5-3-03</i> - čte hbitě, pozorně a uvědoměle umělecké a neumělecké texty <i>ČJL-5-3-02</i> - stručně sdělí nebo výtvarně vyjádří obsah přečteného - tvoří otázky a odpovědi k přečtenému textu - reprodukuje text podle svých schopností <i>ČJL-5-3-01</i> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sociální rozvoj - poznávání lidí MKV - etnický původ, multikulturalita, kulturní difference
Literární pojmy	<i>ČJL-5-3-03</i> - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů <i>ČJL-5-3-04</i> - používá literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů	MDV - receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba a tvorba mediálních sdělení

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk:

- motivuje žáka k cizojazyčnému vzdělávání a pozitivnímu vztahu k učení se cizímu jazyku
- poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa
- probouzí a prohlubuje zájem o realie anglicky mluvících zemí
- vede ke schopnosti využívat získaných poznatků v komunikačním a informačním prostředí
- k nácviku a rozvoji řečových dovedností (receptivní, produktivní, interaktivní, mediační) je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, potřebám a nadání

Doporučené projekty:

Halloween - tradice svátku, děti pojmenují oblíbené sladkosti, vyrobí si dýni, znají jména nadpřirozených bytostí, organizace her tohoto svátku

Christmas (Vánoce) - žáci se seznámí se zvyklostmi a tradicemi v anglicky mluvících zemích, děti pojmenují tradiční vánoční předměty, zpívají vánoční písně a koledy, výroba plakátu s vánoční tematikou

Easter (Velikonoce) - děti se seznámí s odlišnou oslavou křesťanského svátku v anglicky mluvících zemích

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Žáci začínají s povinnou výukou anglického jazyka ve 3. - 5. ročníku s časovou dotací tři hodiny týdně.

Pokud je ve třídě více než 24 žáků, jsou děleni do skupin v rámci ročníku.

Výuka probíhá kmenových třídách s důrazem na využití obrazového materiálu a audiovizuální techniky.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Ve vyučovací hodině využíváme tyto metody a formy práce: *výklad, poslech, četba, konverzace, procvičování gramatiky a dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, samostatná práce žáků, práce se slovníkem a jiné vyhledávání informací*. Součástí vyučování jsou *hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé krátkodobé projekty*.

Kompetence k učení

učitel

- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání jazyka
- zadává úkoly, při kterých žák vyhledá, zpracovává a kombinuje informace do širších celků
- volí metody a formy práce tak, aby je žák využil pro efektivní učení a pochopil smysl a cíl učení
- vede žáky k využití nabytých poznatků k širšímu poznání
- zaměřuje se na psaní a čtení již známých anglických slov, vede k uvědomění si komplexnosti jazyka
- rozšiřuje slovní zásobu

Kompetence k řešení problému

učitel

- předkládá žákům jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- klade vhodné otázky tak, aby žák pochopil daný problém
- umožní volný přístup k informačním zdrojům, aby žák samostatně vyřešil komunikační problém
- rozvíjí schopnost žáků opsat myšlenku, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

učitel

- uplatňuje a demonstruje základní techniky mluveného projevu, napomáhá k výstižnému a souvislému dialogu
- učí reagovat různými způsoby na promluvy
- vede k obměně modelových dialogů, aktuálních textů, říkanek či písniček a k jejich využívání v praktickém životě
- simuluje co nejběžnější životní situace a dialogy
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, diskutuje s žákem o daných situacích
- klade důraz na schopnosti poslouchat, porozumět textu a zpětně ho reprodukovat
- komunikuje s žákem v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

učitel

- hodnotí žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- zařazuje aktivity, při kterých žáci spolupracují formou párové a skupinové práce, prostřednictvím sebehodnocení učí žáka identifikovat jeho silné a slabé stránky
- podněcuje žáka k vytváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

učitel

- seznamuje žáka s životem jejich vrstevníků v jiné zemi, poukazuje na srovnání a nutnost zamyšlení se nad otázkami týkajícími se kulturních odlišností
- zapojuje žáky symbolicky do mezinárodních aktivit (Den Země, Světový den ochrany zvířat apod.)
- motivuje žáka k prezentaci jeho myšlenek, názorů a k respektování názorů ostatních
- aktivizuje žáka k diskusi tak, aby provedl zodpovědně své rozhodnutí podle dané situace

Kompetence pracovní

učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení a organizaci práce
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáka
- umožňuje pracovat i s dalšími jazykovými materiály
- poukazuje na důležitost znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Anglický jazyk 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Tématické okruhy Abeceda, Číslovky, Základní barvy, Školní potřeby, Vybraná domácí zvířata, Rodina, Hračky. Jazykové prostředky - seznamuje se se základními gramatickými strukturami a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<i>CJ-3-1-01</i> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně - reprodukuje pokyny nebo je přímo zadává svým spolužákům <i>CJ-3-1-05</i> - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova <i>CJ-3-1-02</i> - reprodukuje slovní zásobu ze známé tématické oblasti v přiměřeném rozsahu - zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno a věk osoby - pojmenuje ústně i písemně některé osoby, zvířata, věci a činnosti každodenního života - zopakuje z paměti básničku či říkanku - pozdraví a rozloučí se <i>CJ-3-1-06</i> - opíše jednoduchý text na základě textové a vizuální předlohy - zopakuje z paměti básničku či říkanku - pozdraví a rozloučí se <i>CJ-3-1-03</i> - rozumí obsahu jednoduchého a krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu - vyhledává ve slovníku učebnice <i>CJ-3-1-04</i> - rozumí obsahu jednoduchého a krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně, pokud má k dispozici vizuální podporu - vytváří novou konverzaci obměnou původní konverzace (záměna tématu, osoby, věci)	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí, komunikace OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace a kompetice OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MKV - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá

Anglický jazyk 4. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním		
Tématické okruhy Můj dům, Čas, Dny v týdnu, Povolání, Oblečení, Jídlo a pití, Počasí, Děti v Evropě, Volný čas, Zvyky, Lidské tělo	<i>CJ-5-1-01</i> - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností <i>CJ-5-1-02</i> - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu <i>CJ-5-1-03</i> - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí, komunikace OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace a kompetice OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MKV - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
Čtení s porozuměním		
	<i>CJ-5-3-01</i> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je ke své práci	
Psaní		
	<i>CJ-5-4-01</i> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině - gramaticky a formálně správně	
Mluvení		
Jazykové prostředky - vazba there is, there are - základní předložky místa a času: at, behind, in, over - zájmena osobní a přivlastňovací - sloveso "to be" a "to have" v kladné i záporné větě, tázací - zjišťovací i doplňovací - správně používá vyslovování a psaní neurčitého členu	<i>CJ-5-2-01</i> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů <i>CJ-5-2-02</i> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá	

- "can" "can't" - otázka, odpověď - přivlastňovací pád - určování času - rozkazovací způsob (kladný i záporný) - přítomný čas prostý a průběhový plnovýznamových sloves		
---	--	--

Anglický jazyk 5. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		
Tématické okruhy Domov, Rodina, Škola + předměty, Volný čas, Zájmové činnosti, Město a venkov, Nákupy, Jídlo a potraviny, Příroda, Roční období, Tradice a zvyky, Svátky	<i>CJ-5-1-01</i> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností <i>CJ-5-1-02</i> - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <i>CJ-5-1-03</i> - porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejících s osvojovaným tématem - rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně - rozumí základním číselným údajům	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace a kompetice MKV - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
<i>Čtení s porozuměním</i>		
	<i>CJ-5-3-02</i> - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové materiály) a využívá je ve své práci <i>CJ-5-3-01</i> - vyhledává v textu požadované informace - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	

	- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	
<i>Psaní</i>		
	<i>CJ-5-4-01</i> - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení <i>CJ-5-4-02</i> - vyplní své základní údaje do formulářů	
<i>Mluvení</i>		
Jazykové prostředky - pravopis osvojených slov a tvarů - tázací a ukazovací zájmena, tázací příslovce - základní a řadové číslovky do 100 - základní předložky místa a času - přítomný čas prostý a průběhový - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu - pořádek slov ve větě - otázky s "who, what, when, where, how, why" - vazba "there is, there are" - modální sloveso "must/mustn't" - souvětí souřadné se spojkami "and, but, or"	<i>CJ-5-2-01</i> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů <i>CJ-5-2-02</i> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <i>CJ-5-2-03</i> - odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika:

- využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení
- vede žáka k osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností žáka
- klade důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjí zkušenosti s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žák učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat
- využívá zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich
- nabízí prostor pro aktivní projev žáka - vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků
- uplatňuje grafické projevy žáka (od kresleného obrázkového názoru k náčrtům)
- vede k postupnému osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobu jejich užití

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Matematika* je zařazen jako povinný v 1. - 5. ročníku s časovou dotací v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. - 5. ročníku 4 hodiny a je posílen o 1 disponibilní hodinu týdně. Žáci se dle možností účastní různých matematických soutěží (např. Matematický klokánek). Výuka matematiky je propojena s ostatními předměty. Probíhá zpravidla v kmenových třídách, případně v učebně informatiky.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Učitel v tomto období předkládá žákům matematické vzdělání, které jim pomáhá vnímat význam matematiky v životě: *hry na vytváření různých modelových situací z praktického života, práce s penězi a jinými pomůckami, skupinové práce, práce ve dvojicích, práce s ilustracemi a pracovními listy. Matematika svým charakterem vyžaduje činnostní pojetí.*

Kompetence k učení

učitel

- ve spojení s žákovskými pomůckami a zástupného názoru a obrázků, vyvozuje pojmy čísel a početní výkony

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- pomocí aktivizujících činností a manipulací každého žáka s uvedenými pomůckami získává pozornost žáků, okamžitou zpětnou vazbu a možnost reagovat na úroveň zvládnutí učiva žáky
- vede žáky k samokontrolě a tím vytváří zodpovědnost za vlastní práci
- dbá na časté sestavování úloh samotnými žáky, které napomáhají k dobrému zvládnutí učiva
- provádí třídění a srovnávání naučených vědomostí s vědomostmi již osvojenými

Kompetence k řešení problémů

učitel

- nechává daný pojem postupně objevit a přijmout všemi žáky, postupně obohacovat novými žákovskými nápady a zjištěními

Kompetence komunikativní

učitel

- pomocí hovorů žáků k činnostem, při kterých početně vyjadřují své zkušenosti, rozvíjí schopnost žáka vyjadřovat své myšlenky, posiluje sebedůvěru žáka v jeho schopnosti
- dává žákům prostor k pochopení učiva a dovednosti o něm hovořit
- pomocí řešení slovních úloh vede žáky k jasnému a souvislému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

učitel

- dbá na střídání rolí ve skupině
- dbá na dodržování domluvených pravidel chování při různých formách výuky

Kompetence občanské

učitel

- poskytuje dostatečný prostor k pochopení podstaty problému, k vnímání práce a vyjadřování spolužáků
- rozvíjí osobnost žáka pomocí každodenní zpětné vazby mezi učitelem a žáky

Kompetence pracovní

učitel

- dosahuje zručnosti žáků při pravidelně zařazovaných činnostech
- používá činnostních metod k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při výuce
- zařazuje do vyučování úlohy, v nichž se odráží život obklopující dítě
- pomocí různých forem práce učí používání rozmanitých pomůcek

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Matematika 1. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a početní operace</i>		
Číslo a početní operace	<i>M-3-1-01</i> - vytváří si představu o přirozených číslech na základě názoru - zvládá vidění počtu do 10, rozklady čísel do 10 - chápe vztahy o několik více, o několik méně - porovnává počet věcí - porovnává čísla bez zápisu znamének nerovnosti <i>M-3-1-05</i> - tvoří slovní úlohy bez užití početních výkonů, slovní úlohy doplněné příkladem (v oboru do 20), jednoduché slovní úlohy ze života řešené na základě manipulací s věcmi i penězi (obor do 20) <i>M-3-1-03</i> - zobrazí číslo na číselné ose 0 - 20 <i>M-3-1-04</i> - sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru do 20, ve 2. desítce s využití analogie s první desítkou (bez přechodu přes 10) - automatizuje spoje sčítání a odčítání do 10	OSV-osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV- sociální rozvoj - poznávání lidí OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		
Závislosti, vztahy a práce s daty	<i>M-3-2-03</i> - orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vedle, vpravo, vlevo, dole, nahoře	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
Geometrie v rovině a prostoru	<i>M-3-3-01</i> - rozlišuje základní geometrické tvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - poznává rovinné obrazce a tělesa - staví stavby s využitím vhodných stavebnic podle předlohy i fantazie	

Matematika 2. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace		
Číslo a početní operace v oboru do 100	<i>M-3-1-04</i> - sčítá a odčítá s přechodem přes desítku do 20 - sčítá i odčítá v oboru do 100, s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá dvojčíselná čísla, počítá s penězi - zná posloupnost přirozených čísel do 100 - násobí čísla 0, 1, 2, 3, 4, 5 - počítá po desítkách i po jednotkách v různých desítkách - porovnává čísla, používá znaky nerovnosti <i>M-3-1-03</i> - čte a zapisuje čísla, orientuje se na číselné ose - seznámí se se zaokrouhlováním na desítky na základě práce s číselnou osou <i>M-3-1-05</i> - vytváří jednoduché slovní úlohy k jednotlivým typům příkladů na sčítání a odčítání - řeší slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více (s využitím peněz)	OSV-osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV- sociální rozvoj - poznávání lidí OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Závislosti, vztahy a práce s daty	<i>M-3-2-01</i> - zná jednotky času - poznává, kolik je hodin na hodinách ručičkových - orientuje se v čase <i>M-3-2-02</i> - používá pojmy: ráno, poledne, večer, den, týden, měsíc, rok <i>M-3-2-03</i> - orientuje se v jednoduchých tabulkách	
Geometrie v rovině a v prostoru		
Geometrie v rovině a v prostoru	<i>M-3-3-01</i> - rozvíjí prostorovou představivost pomocí stavebnic, souboru krychlí apod. - poznává geometrické tvary rovinné i prostorové, modeluje a rozlišuje modely těles i geometrických tvarů ve svém okolí	

	<i>M-3-3-02</i> - měří a odhaduje délku úsečky - rozlišuje a kreslí rovné a křivé čáry - načrtne bod a přímku - seznamuje se s jednotkami délky: metr, centimetr - porovnává velikosti útvarů - seznamuje se s pravidly rýsování	
--	--	--

Matematika 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Číslo a početní operace		
Číslo a početní operace v oboru do 1000	<i>M-3-I-01</i> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - násobí a dělí v oboru násobílek do 100 - na základě manipulačních činností rozlišuje úsudky: o několik méně, o několik více, několikrát méně, několikrát více - násobí dvojciferná čísla (s oporou o zapsaný příklad) - užívá závorek v příkladech se dvěma početními výkony <i>M-3-I-02</i> - vytváří si představu o čísle na základě názoru - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>M-3-I-03</i> - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - zaokrouhluje čísla na desítky a stovky <i>M-3-I-05</i> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - seznámí se s písemným sčítáním a odčítáním dvou trojciferných čísel, kontroluje výpočet sčítáním	OSV-osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV- sociální rozvoj - poznávání lidí OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Závislosti, vztahy a práce s daty	<i>M-3-2-01</i> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času <i>M-3-2-02</i> - orientuje se v posloupnostech (časová, číselná) <i>M-3-2-03</i> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
Geometrie v rovině a v prostoru		
Geometrie v rovině a v prostoru	<i>M-3-3-01</i>	

	- kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti - měří hrany tělesa - modeluje stavby ve tvaru kvádrů, krychle apod. <i>M-3-3-02</i> - odhaduje a měří velikost úsečky, určí vzájemnou polohu přímek, průsečík přímek - rýsuje přímky, vyznačuje polopřímky, rýsuje úsečky dané délky - rozezná rovnoběžky a různoběžky - pracuje s kružítkem <i>M-3-3-03</i> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (např. geodesky, zápalky) - vytváří stavby podle předlohy - určí osu souměrnosti překládáním papíru	
--	---	--

Matematika 4. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a početní operace</i>		
Číslo a početní operace	<i>M-5-I-02</i> - správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády - využívá znalost malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše jednociferným dělitelem - provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel <i>M-5-I-03</i> - přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy - využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě - porovnává čísla do statisíců - zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování - orientuje se na číselné ose a jejích úsecích - provádí číselný odhad a kontrolu výsledku <i>M-5-I-04</i> - porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší - zformuluje odpověď k získanému výsledku <i>M-5-I-05</i> - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorné obrázky k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny <i>M-5-I-08</i> - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností a poznání - sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace, kompetice

	- nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		
Závislosti, vztahy a práce s daty	<i>M-5-2-01</i> - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) - porovnává zadaná data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů <i>M-5-2-02</i> - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data - používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)	
<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i>		
Geometrie v rovině a v prostoru	<i>M-5-3-01</i> - určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran - využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (např. průsečík, rovnoběžky, kolmice) - narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - dodržuje zásady rýsování <i>M-5-3-02</i> - převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry <i>M-5-3-03</i> - načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku <i>M-5-3-04</i> - určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků - používá základní jednotky obsahu ($\text{cm}^2, \text{m}^2, \text{km}^2$) bez vzájemného převádění <i>M-5-3-05</i> - pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě)	

	- určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	<i>M-5-4-01</i> -žák vyhledá v textu jednoduché úlohy a potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy	

Matematika 5.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a početní operace</i>		
Číslo a početní operace	<i>M-5-I-02</i> - dělí v oboru násobílek beze zbytku i se zbytkem - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel včetně kontroly výsledku <i>M-5-I-01</i> - využívá asociativnost a komutativnost násobení a sčítání při pamětném a písemném počítání - dělí písemně jednociferným a dvojciferným číslem - násobí písemně víceciferným číslem - pracuje s číselným oborem před milion <i>M-5-I-03</i> - zaokrouhluje přirozená čísla - provádí odhady a kontroly výsledků početních operací - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel - počítá na kalkulátorech <i>M-5-I-04</i> - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru <i>M-5-I-06</i> - sčítá, odčítá zlomky se stejným jmenovatelem a pomocí názorných obrázků tyto početní operace zapisuje <i>M-5-I-07</i> - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, čtvercové síti, nebo kruhovém diagramu - porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin - sčítá a odčítá desetinná čísla v řádu desetin a setin <i>M-5-I-08</i> - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností a poznání - sociální rozvoj - poznávání lidí, kooperace, kompetice

<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		
Závislosti, vztahy a práce s daty	<i>M-5-2-02</i> - čte údaje z tabulek a diagramů - využívá nákresů a tabulek při řešení slovních úloh - čte vhodně sestavené údaje z tabulky a vytváří grafy - orientuje se v jízdním řádu - na základě jednoduchého textu vytvoří tabulku, nebo sloupcový diagram <i>M-5-2-01</i> - vyhledává a třídí číselné informace z praktického života - zná jednotky délky a jejich převody	
<i>Geometrie v rovině a v prostoru</i>		
Geometrie v rovině a v prostoru	<i>M-5-3-01</i> - procvičuje rýsování základních geometrických útvarů v rovině - měří délku a obvody různých rovinných obrazců - provádí konstrukci trojúhelníku - graficky sčítá a odčítá úsečky <i>M-5-3-02</i> - určí délku lomené čáry - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran <i>M-5-3-05</i> - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <i>M-5-3-04</i> - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - zná základní jednotky obsahu	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	<i>M-5-4-01</i> - vyhledá v textu slovní úlohy potřebné údaje a vztahy - zvolí vhodné postupy pro řešení úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy	

5. 3 Vzdělávací oblast: Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Informatika vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Informatika* vychází ze vzdělávací oblasti *Informatika* a je vyučován ve 4. a v 5. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Charakter výuky informatiky je činnostní. Žák dovednosti a znalosti získává výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem.

Do vyučovacího předmětu je zařazeno průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Ve vyučovacím předmětu *Informatika* učitel využívá zejména tyto formy výuky: *výkladové hodiny propojené s prací na počítači, hodiny s problémově pojatou výukou, cvičení dle předloženého pracovního zadání, projekty.*

Kompetence k učení

učitel

- učí žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací)
- vede žáka k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, které postupy si potřebuje doplnit

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vytváří praktické problémové úlohy a situace, učí žáky prakticky problémy řešit

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- nechává žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém užití

Kompetence komunikativní

učitel

- podněcuje k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- používá správný jazyk informatiky, učí žáky užívat správné termíny

Kompetence sociální a personální

učitel

- minimalizuje používání frontální metody výuky a podporuje vzájemnou spolupráci žáků
- pěstuje v žákovi pozitivní představu o sobě samém, žák má možnost vyslovit svůj názor a obhájit svůj způsob řešení

Kompetence občanské

učitel

- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- podněcuje žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a jiných médiích

Kompetence pracovní

učitel

- podněcuje žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Informatika 4. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Ovládání digitálního zařízení		
Digitální technologie - Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku	I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	
Práce ve sdíleném prostředí		
Digitální technologie - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Práce se soubory - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení	I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	
Základy robotiky se stavebnicí		
Algoritmizace a programování - Sestavení programu a oživení robota - Ovládání světelného výstupu - Ovládání motoru - Opakování příkazů - Ovládání klávesnicí – události	I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program;	

- Ovládání pomocí senzoru	rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
Úvod do kódování a šifrování dat a informací		
Data, informace a modelování - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce	I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	

Informatika 5. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Úvod do práce s daty		
Informační systémy - Data, druhy dat - Doplnění tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu	I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-3-02 - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	OSV - sociální rozvoj - komunikace
Základy programování – příkazy, opakující se vzory		
Algoritmizace a programování - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur	I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
Úvod do informačních systémů		
Informační systémy - Systém, struktura, prvky, vztahy	I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	
Základy programování – vlastní bloky, náhoda		
Algoritmizace a programování - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty	I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program;	

- Čtení programů - Programovací projekt	rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat		
Data, informace a modelování - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model	I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	
Základy programování – postavy a události		
Algoritmizace a programování - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt	I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka:

- vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učí žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytváří nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci
- vede žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- vede žáka k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytváří u žáků pozitivní vztah k sobě, rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjí pozitivní vlastnosti žáků
- dá žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- vede k poznávání a upevňování preventivního chování, jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- vede žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Prvouka* je zařazen jako povinný předmět v 1. - 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. V 1. a 2. ročníku žáci získávají poznatky o přírodě a životě lidí, které následně ve 3. ročníku prohlubují. Prvouka zahrnuje tematické okruhy: *Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví*. Prvouka poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vytváří předpoklady pro učivo vlastivědy a přírodovědy, které navazuje a dále rozvíjí učivo prvouky. Žáci postupně získávají ucelený elementární pohled na okolní svět, přírodu i prostředí. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, besedy, vycházky, exkurze atp. Výuka většinou probíhá ve třídách, příležitostně i v terénu (školní zahrada, ekofarma).

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Při výuce učitel využívá různých forem práce, klade důraz na aktivitu žáků. Svým přístupem k žákům posiluje jejich sebevědomí, vede je k utváření vlastních názorů

a k správnému rozhodování: *práce s textem, mapami, ilustracemi, pracovními listy, hra v roli, simulační hry, řízený rozhovor, diskuse, projektová činnost, prohlídky, výstavy.*

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování Prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

Kompetence k učení

učitel

- nabízí žákům aktivizující metody a formy práce zaměřené na problematiku života v rodině, škole, obci, přírodě, snaží se svým přístupem vést žáka k tomu, aby se i nadále o tyto oblasti zajímal, dává žákům prostor k porovnávání názorů s ostatními spolužáky
- objasňuje smysl a cíl učení, aby mohli žáci posuzovat vlastní pokroky
- při výuce využívá skupinovou práci, dává prostor na kladení otázek
- hodnocení žáků probíhá podle předem stanovených pravidel

Kompetence k řešení problémů

učitel

- předkládá žákovi dostatek informačních zdrojů k dané tématice
- učí žáky vyhledávat informace k danému tématu, nacházet shodné, podobné a odlišné znaky
- dává dětem prostor k experimentování, vede žáky k tomu, aby získané výsledky porovnávali, posuzovali a vyvozovali závěry
- vede k samostatnému řešení problémů
- umožňuje činit rozhodnutí, která se žáci učí obhájit

Kompetence komunikativní

učitel

- pomáhá žákům při formulaci a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat druhým lidem a porozumět jim, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuse a obhajovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

učitel

- navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru
- vytváří dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu

Kompetence občanské

učitel

- vede žáky ke vzájemné spolupráci, k pomoci slabším žákům
- zdůrazňuje důležitost ochrany svého zdraví i zdraví spolužáků
-

Kompetence pracovní

učitel

- nabízí dostatek situací vedoucích k osvojení hygieny, ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti
- učí žáky bezpečně používat různé pracovní pomůcky a materiály

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Prvouka 1. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Místo, kde žijeme</i>		
Místo, kde žijeme - škola - domov - obec, místní krajina	ČJS-3-1-01 - zná název školy, cestu do školy a zpět - zná jméno tř. učitele(ky) a ředitele(ky) školy - rozliší správné a nesprávné chování ve vyučování, o přestávkách - pojmenuje svoje školní povinnosti, uvede, jak je plní - připravuje si s dopomocí pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - snaží se řádně udržovat své pracovní místo - orientuje se ve členění domu a bytu - vlastními slovy popíše funkce jednotlivých prostor v bytě - dokáže stručně povyprávět o svém domově, bydlišti a blízkém okolí	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace - sociální rozvoj - poznávání lidí, komunikace - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika MKV - kulturní diference MDV - receptivní činnosti - fungování a vliv médií ve společnosti EV - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
<i>Lidé kolem nás</i>		
Lidé kolem nás - rodina - chování lidí - soužití lidí - kultura - zaměstnání - finanční gramotnost	ČJS-3-2-01 - pojmenuje rodinné příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra) a vztahy mezi nimi - pojmenuje kladné a záporné lidské vlastnosti - předvede různé způsoby pozdravů, přivítání, rozloučení - zakreslí zážitek z kulturní akce - rozlišuje čas k práci a odpočinku ČJS-3-2-02 - pozná nejznámější povolání - pozná české mince a bankovky	
<i>Člověk a jeho zdraví</i>		
Člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, zdravá výživa - lidské tělo - osobní bezpečí - dopravní výchova	ČJS-3-5-01 - uplatňuje základní hygienické návyky - dbá na správnou životosprávu – výživa, odpočinek, spánek, pitný režim apod. ČJS-3-5-01 - pojmenovává části lidského těla ČJS-3-5-03 - umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - seznamuje se s čísly tísňových linek	

	- seznamuje se se zásadami komunikace s neznámými lidmi - je seznámen s názvy běžných nemocí a poučen o chování v případě úrazu ČJS-3-5-02 - bezpečně se pohybuje při cestě do školy i ze školy - poznává dopravní prostředky, značky - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času	
Lidé a čas		
Lidé a čas - orientace v čase a časový řád	ČJS-3-3-01 - seznamuje se s pojmy rok, měsíc, týden, den, hodina - na praktických pomůckách ukáže čas (celé hodiny) - pojmenuje dny v týdnu, rozliší pracovní dny a dny volna - vyjmenuje měsíce v roce ČJS-3-3-03 - dokáže časově zařadit Vánoce a Velikonoce - nakreslí a vysvětlí, jak oslavuje různé svátky (Vánoce, Velikonoce)	
Rozmanitost přírody		
Rozmanitost přírody - rostliny a živočichové	ČJS-3-4-01 - zakreslí změny v přírodě podle ročního období - rozlišuje čtvero ročních období a jednoduše je charakterizuje - všímá si změn počasí ČJS-3-4-02 - dokáže stručně popsat některá přírodní společenstva - zahrada, pole, les - pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy	

Prvouka 2. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	
<i>Místo, kde žijeme</i>		
Místo, kde žijeme - škola - domov - obec, místní krajina	ČJS-3-1-01 - orientuje se v nejbližším okolí školy a svého bydliště - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, snaží se respektovat názory druhých - uvede plnou adresu svého bydliště ČJS-3-1-02 - pozoruje své okolí a dokáže pohovořit o změně	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace - sociální rozvoj - poznávání lidí, komunikace - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika MKV - kulturní difference MDV - receptivní činnosti - fungování a vliv médií ve společnosti EV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
<i>Lidé kolem nás</i>		
Lidé kolem nás - rodina, domov - chování lidí - soužití lidí - finanční gramotnost	ČJS-3-2-01 - uplatňuje základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - chápe vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec, teta, strýc apod.) - orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - slušně požádá o pomoc a poděkuje ČJS-3-2-02 - ocení význam lidské práce, zná zaměstnání svých rodičů a další povolání - vysvětlí, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) - uvede příklady využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	
<i>Člověk a jeho zdraví</i>		
Člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, zdravá výživa - lidské tělo - dopravní výchova	ČJS-3-5-01 - chápe význam osobní hygieny a čistoty pro zdraví - dbá základů správné životosprávy – výživa, odpočinek, spánek, pitný režim - dodržuje zásady správného chování u lékaře, rozlišuje pojmy nemoc - úraz - rozlišuje a pojmenovává části lidského těla, lidské smysly, vnitřní orgány	

	- zná názvy běžných onemocnění, ví, jak se zachovat v případě úrazu - vnímá rozdíly mezi zdravým životním stylem a užíváním drog ČJS-3-5-02 - pozná vybrané dopravní značky, rozlišuje dopravní prostředky - dodržuje základní pravidla účastníka silničního provozu, správně přechází vozovku, používá ochranné prvky - zhodnotí vhodnost místa pro hru a trávení volného času ČJS-3-5-03 - ví, že není povoleno, aby se ho intimně dotýkal cizí člověk - trénuje způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
Lidé a čas		
Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě	ČJS-3-3-01 - orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta - ukáže na praktických pomůckách čas, zakreslí jej (čtvrthodiny, půlhodiny) - vyjmenuje měsíce v roce, přiřadí měsíce k ročním obdobím - uvede den, měsíc a rok svého narození - vysvětlí rozdíl mezi školním rokem a kalendářním rokem - dokáže sestavit denní režim, rozlišuje pojmy práce a odpočinek - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - seřadí podle posloupnosti etapy lidského života ČJS-3-3-02 - navštíví některé památky v okolí	
Rozmanitost přírody		
Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ČJS-3-4-02 - rozlišuje charakteristické znaky společenstev - zahrada, les, louka, pole, voda - rozlišuje jehličnaté a listnaté stromy a keře - pojmenovává běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - rozezná základní ovocné stromy a jejich plody - orientuje se v základních druzích zeleniny	

	- chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny - pozná vybrané volně žijící živočichy (savci, ptáci, hmyz) - popíše základní stavbu těla rostliny a živočichů - pojmenuje domácí zvířata a živočichy chované pro radost - vypěstuje nenáročnou rostlinu ČJS-3-4-01 - orientuje se v ročních obdobích podle viditelných změn v přírodě - rozeznává změny počasí - přiřazuje jednotlivé měsíce k ročním obdobím - má povědomí o významu životního prostředí a šetrném přístupu k přírodě - uvede příklady vhodného a nevhodného chování v přírodě - podílí se na úklidu okolí školy	
--	--	--

Prvouka 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Místo, kde žijeme</i>		
Místo, kde žijeme - domov, škola - obec, místní krajina - okolní krajina	ČJS-3-1-01 - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy - pojmenuje části své obce, ukáže směr sousedních obcí - vyzná se v plánu obce, ví, kde se nacházejí důležité instituce ČJS-3-1-02 - určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - začlení svou obec do příslušného kraje - seznámí se s tvary zemského povrchu - rovinu, pahorkatinu, hory - na vlastivědné mapě vyhledá nížiny, vysočiny, vodní toky, nádrže - rozezná hlavní a vedlejší světové strany v přírodě, na mapě i ve skutečnosti	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sociální rozvoj - poznávání lidí, komunikace - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát MDV - receptivní činnosti fungování a vliv médií ve společnosti MKV - kulturní diference EGS - Evropa a svět nás zajímá EV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
<i>Lidé kolem nás</i>		
Lidé kolem nás - rodina - soužití lidí - chování lidí	ČJS-3-2-01 - sestaví jednoduchý rodokmen - toleruje přirozené odlišnosti ostatních (původ, barva pleti, jazyk, zvyky, společenské postavení, povolání), jejich přednosti a nedostatky - dokáže pomoci nemocným nebo sociálně slabým spolužákům - sám dokáže navrhnout řešení konfliktních situací mezi lidmi - podílí se na sestavování pravidel chování ve třídě	
<i>Člověk a jeho zdraví</i>		
Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - dopravní výchova - situace hromadného ohrožení	ČJS-3-5-01 - seznámí se jednotlivými etapami lidského života - má povědomí o základní stavbě a funkcích lidského těla (orgánových soustav) - chápe pojmy zdravá výživa a životospráva, ví, jak ošetřit drobné úrazy - je si vědom nebezpečnosti návykových látek pro organismus dítěte	

	- uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici ČJS-3-5-02 - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času, volí odpovídající způsoby ochrany - rozlišuje nejběžnější dopravní značky - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty, používá ochranné prvky ČJS-3-5-04 - seznámí se s tím, jak se chovat v krizových situacích - adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných situacích	
Lidé a čas		
Lidé a čas - orientace v čase - současnost a minulost v našem životě - regionální památky - báje, mýty, pověsti	ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - na různých typech hodin určuje a měří čas ČJS-3-3-02 - zná základní údaje z historie a současnosti obce ČJS-3-3-03 - na příkladech porovnává minulost a současnost - porovná práci lidí dříve a nyní - seznámí se s nejznámějšími památkami v obci a nejbližším okolí - seznámí se jmény některých významných rodáků - interpretuje známé pověsti spjaté s místem, v němž žije	
Rozmanitost přírody		
Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch - nerosty a horniny, půda - Vesmír a Země - rostliny, houby, živočichové - ohleduplné chování k přírodě - ochrana přírody	ČJS-3-4-03 - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, zkoumá společné a rozdílné vlastnosti (tvar, rozměr, barva, skupenství, chuť, rozpustnost, ...) - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů (čas, hmotnost, objem, teplota), užívá základní jednotky - seznámí se s významem vody a vzduchu pro život člověka	

	- rozlišuje formy a vlastnosti vody, složení vzduchu a jejich význam pro život - zakreslí a vysvětlí koloběh vody v přírodě - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - seznámí se se vznikem a významem půdy - vnímá na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-3-4-02 - identifikuje organismy ve známé lokalitě - roztrídí některé přírodniny podle nápadných charakteristických znaků - poznává vybrané hospodářské a léčivé rostliny - pojmenovává části rostlin a popisuje projevy života rostlin - určuje vybrané druhy plodů, zná význam semen - rozpoznává vybrané byliny a dřeviny (na zahradě, louce, v lese, u vody) - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby, pojmenovává je - vytvoří jednoduchý herbář - dělí živočichy do zákl. skupin – savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, hmyz - dokáže určit a zařadit vybraná volně žijící zvířata do určitých společenstev - uvede příklady výživy rostlin a živočichů - identifikuje různé způsoby poškozování životního prostředí - vyhledává chráněná území a vysvětlí jejich význam	
--	--	--

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vede žáka k:

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Vlastivěda* je zařazen jako povinný předmět ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, z toho v 5. ročníku je jedna hodina disponibilní. Vzdělávací obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Vyučovací předmět *Vlastivěda* zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. Obě složky jsou dávány do vzájemné souvislosti, protože každý historický jev probíhá v určitém zeměpisném prostředí. Dějinné události se znázorňují živě a konkrétně. Na to navazují mezipředmětové vazby se čtením, výtvarnou výchovou, praktickými činnostmi i hudební výchovou. Výuka je vedena činnostně a doplňují ji umělecké texty z čítanky pro 4. a 5. ročník a články z historických čítanek. Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Výuku vlastivědy doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek. K vlastivědnému učivu patří vycházky.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vyznačuje se žáky v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- vytváří dovednost začlenit obec (město) do příslušného kraje
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

učitel

- rozlišuje se žáky přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- dává každému žákovi možnost zažít úspěch

Kompetence komunikativní

učitel

- upevňuje u žáků různé způsoby vyjadřování se k estetickým hodnotám a rozmanitostem krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- vede žáky k ověřování výsledků
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

učitel

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské

učitel

- pojmenuje některé kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

učitel

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Vlastivěda 4.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Místo, kde žijeme</i>		
Místo, kde žijeme - mapy a plány - světové strany - typy map, plány, náčrty - Malá Haná - státní symboly - pověsti z Malé Hané	ČJS-5-1-01 - vyhledá v různých typech mapy plánů místo svého bydliště - určí pomocí světových stran polohu svého bydliště - zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště - porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny ČJS- 5-1-02 - určí světové strany podle přírodních jevů - podle kompasu zorientuje mapu a určí světové strany - vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě ČJS-5-1-03 - z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci - vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací ČJS-5-1-04 - zorientuje se v mapě mikroregionu Malá Haná - uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí - navrhne výlet do významného místa Malé Hané ČJS-5-1-05 - pojmenuje symboly naší státnosti - uvede místa a situace, kde státní symboly používáme ČJS-3-3-03 - vyhledá a reprodukuje regionální pověst	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika VDO - formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EV - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah k člověka k prostředí MKV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ
<i>Lidé kolem nás</i>		
Lidé kolem nás - pravidla třídy - rozdíly mezi lidmi - nevhodné jednání a chování - práva dítěte - vlastnictví - životní prostředí	ČJS-5-2-01 - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve třídě ČJS-5-2-03	

	- uveďte příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání lidí - v modelové situaci prakticky předvede odlišné způsoby chování a jednání v různých situacích - vysvětlí, jak a kde je možné požádat o pomoc při pocitu ohrožení ČJS-5-2-04 - uveďte možnosti placení v obchodě - uveďte příklady příjmů a výdajů domácnosti - spočítá, kolik peněz má být vráceno při hotovostním placení	
Lidé a čas		
Lidé a čas - orientace v čase - kulturní a přírodní bohatství v našem regionu - současnost a minulost v naší vlasti a v našem regionu - proměny způsobu života a práce našich předků - státní svátky a významné dny	ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy ČJS-5-3-02 - zanesou časové údaje do časové osy ČJS-5-3-04 - využívá knihoven, sbírek muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov - uveďte příklady historických budov v Jevíčku a okolí - s využitím obrazového a textového materiálu porovnává způsob obživy a způsob života dříve a nyní	

Vlastivěda 5.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Místo, kde žijeme</i>		
Místo, kde žijeme - poloha - orientace podle mapy - plány, náčrty, mapy - region Malá Haná - žijeme v Evropě - orgány státní moci, státní symboly	ČJS-5-1-01 - určí pomocí světových stran polohu svého bydliště - porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny - zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště ČJS-5-1-02 - vyhledá na mapě cíl cesty pomocí světových stran a značek na mapě - pomocí kompasu zorientuje mapu a určí světové strany - v modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pobytu a pohybu v přírodě ČJS-5-1-04 - orientuje se v mapě mikroregionu, vyhledá v ní významné prvky - s využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst - vybere z nabídky informace, které jsou charakteristické pro oblast Malá Haná ČJS-5-1-05 - vytvoří nabídkový list s návštěvou zajímavého místa v ČR nebo Evropě, určí jeho polohu, zajímavosti, měnu, národní pokrm apod. ČJS-5-1-06 - uvede příklady orgánů státní moci, některé jejich zástupce - přiřadí z nabídky odpovídající činnost k orgánu státní moci - pojmenuje symboly naší státnosti - uvede místa a situace, kde státní symboly používáme	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané EGS - Evropa a svět nás zajímá
<i>Lidé kolem nás</i>		
Lidé kolem nás - rodina, pravidla soužití, chování lidí - lidská práva - finanční gramotnost	ČJS-5-2-01 - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ČJS-5-2-03	MKV - kulturní diference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

- kultura a základní globální problémy	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ČJS-5-2-04 - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	
Lidé a čas		
Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě, regionální památky a pověsti	ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi jevy ČJS-5-3-02 - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ČJS-5-3-04 - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Přírodověda* je zařazen jako povinný předmět ve 4. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně disponibilní, v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Charakteristické pro výuku přírodovědy je prolínání s učivem českého jazyka, matematiky, výtvarné i hudební výchovy a praktických činností. Toto prolínání témat dává možnost vytváření projektů. Výuku přírodovědy doplňují žákovské pokusy, obrazy, vycházky, besedy, exkurze atp. Výuka probíhá ve třídě, na školní zahradě nebo v terénu. Součástí výuky jsou exkurze.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Při výuce učitel využívá různých forem práce, klade důraz na aktivitu žáků. Posiluje jejich sebevědomí, vede je k utváření vlastních názorů a k správnému rozhodování: *práce s textem, mapami, ilustracemi, pracovními listy, hra v roli, simulační hry, řízený rozhovor, diskuse, projektová činnost, prohlídky, výstavy.*

Kompetence k učení

učitel

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

- shromažďuje se žáky informace o přírodě, pozoruje s nimi přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky jejich pozorování

Kompetence k řešení problémů

učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- vede žáky k řešení zadaných úkolů, ke správnému rozhodování v různých situacích, vyhledává s nimi informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k používání správné terminologie
- rozšiřuje jim slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

učitel

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Přírodověda 4.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Rozmanitost přírody</i>		
Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch - nerosty a horniny, půdy - rostliny, houby, živočichové - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	<i>ČJS-5-4-01</i> - rozlišuje prvky živé a neživé přírody - popíše skupenství látek a jejich vlastnosti - vyjmenuje horniny a nerosty a vybrané pozná <i>ČJS-5-4-03</i> - vyjmenuje přírodní společenstva a porovná je ve vybraných lokalitách <i>ČJS-5-4-04</i> - popíše a vysvětlí základní projevy života na konkrétních organismech - používá klíče a atlasy rostlin a živočichů <i>ČJS-5-4-07</i> - zrealizuje jednoduchý pokus s rostlinou a popíše postup <i>ČJS-5-4-05</i> - vyjmenuje a popíše správné a špatné činnosti a chování člověka v přírodě	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí EV - ekosystémy, vztah člověka k prostředí
<i>Člověk a jeho zdraví</i>		
Člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí - návykové a zdraví - dopravní výchova	<i>ČJS-5-5-03</i> - popíše čas pro práci, učení, zábavu a odpočinek pro sebe i ostatní členy rodiny a vzájemné chování mezi nimi <i>ČJS-5-5-04</i> - popíše chování v situacích ohrožujících zdraví - popíše danou dopravní situaci z hlediska chodce a cyklisty, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu <i>ČJS-5-5-06</i> - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozlišuje zdravou a nezdravou výživu - sepíše jídelníček <i>ČJS-5-5-05</i> - vyjmenuje škodlivé návykové látky - předvede názorně přivolání lékařské pomoci <i>ČJS-5-5-07</i> - rozlišuje mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním	

Přírodověda 5.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozmanitost přírody		
Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch - nerosty a horniny - vesmír a Země - rostliny, houby, živočichové - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ČJS-5-4-01 - popíše propojenost mezi prvky živé a neživé přírody - vysvětlí změny látek a skupenství - vysvětlí vznik hornin a nerostů - popíše význam půdy ČJS-5-4-02 - vysvětlí poznatky o Zemi jako o součásti vesmíru a souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - reprodukuje základní poznatky o Zemi a dalších planetách Sluneční soustavy ČJS-5-4-03 - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - popíše rozdíly a shody v přizpůsobení se organismů prostředí - vysvětlí souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka - zhodnotí konkrétní činnosti člověka a rozliší, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-07 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-4-04 - porovná základní projevy života organismů v jednotlivých živočišných a rostlinných skupinách	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sociální rozvoj - poznávání lidí EV - základní podmínky života MKV - etnický původ MDV - produktivní činnosti - práce v realizačním týmu
Člověk a jeho zdraví		
Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí	ČJS-5-5-01 - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 - porovnává jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-03 - plánuje svůj čas na učení, práci, zábavu a odpočinek s ohledem na oprávněné požadavky členů rodiny i jiných osob	

	ČJS-5-5-07 - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - v modelové situaci určí život ohrožující zranění ČJS-5-5-06 - uplatňuje účelné chování v situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-05 - v modelových situacích předvede odmítání návykových látek	
--	--	--

5.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je zařazen jako povinný na 1. stupni v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách. Součástí hudební výchovy jsou návštěvy různých hudebních představení, koncertů. Žáci se zúčastňují pěveckých soutěží, na které je připravují učitelé hudební výchovy.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel:

- motivuje žáka čistě a výrazně zpívat lidové i umělé písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičuje správné dýchání a tvoření tónů s žáky
- rozvíjí hudební sluch a paměť na melodii a slova u žáků
- rozvíjí hudebnost žáků zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk
- probouzí u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity
- vhodným způsobem motivuje žáka ke kladnému vztahu k hudbě a hudebním dílům
- učí děti doprovázet rytmus písní na jednoduché hudební nástroje Orffova instrumentáře

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- předkládá žákovi různé názory, které žák porovnává s vlastními zkušenostmi a vyvozuje z nich v rámci svých možností závěry, přemýšlí o jejich nesrovnalostech a příčinách
- navozuje situace, kde žák má možnost samostatně odhalit problém a využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- dává prostor žákovi k praktickému ověřování správnosti problémových situací

Kompetence komunikativní

učitel:

- zařazuje do výuky aktivity, které učí žáky obhajovat vlastní názor, učí se naslouchat druhým a komunikovat s nimi na dané téma
- klade důraz na prožitek hudby, pohybové vyjádření, zpěv i poslech
- podporuje komunikaci mezi žáky a mezi žákem a učitelem, vede žáky k debatě o poslechových skladbách, prožitcích z vlastního poslechu hudby, o současné populární hudbě, oblíbených interpretech a skladbách

Kompetence sociální a personální

učitel:

- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování
- dbá na vytvoření pravidel pro práci ve skupině, ve třídě
- umožňuje žákům talentovaným vyniknout individuálně (hra na hudební nástroj zpěv), naopak méně talentované a neprůbojně žáky zařazovat do skupinové práce
- zapojuje co nejvíce žáků k instrumentálním doprovodům písní

Kompetence občanské

učitel

- stanovuje společně se žáky pravidla chování ve vyučovací hodině
- vede žáky k respektování a ochraně našich tradic kulturního a historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost
- formuje v žácích schopnost vcítit se do situací druhých lidí, respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, odmítat hrubé zacházení a postavit se proti fyzickému a psychickému násilí

Kompetence pracovní

učitel

- zařazuje do výuky dětské doprovodné hudební nástroje a dbá na to, aby si i slabší žáci osvojili dovednost používat je při výuce
- dbá při výuce na utváření správných pěveckých návyků a dovedností
- zařazuje do výuky hlasová a dechová cvičení podporující zdravý rozvoj osobnosti žáka

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Hudební výchova 1. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vokální činnosti - písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - pěvec dovednosti, hlasová hygiena - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - zachycení melodie stoupající a klesající	<i>HV-3-I-01</i> - zpívá lehce, bez křiku, ne dlouho ve vysoké nebo nízké hlasové poloze - rozlišuje základní vlastnosti tónů - vysoký, nízký, dlouhý - krátký, silný - slabý - zřetelně vyslovuje, rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěv <i>HV-3-I-02</i> - opakuje udaný tón podle učitele nebo klavíru - provádí dechová a hlasová cvičení dle učitele, hospodáří s dechem - dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení - melodizuje a rytmitizuje jednoduché říkanky dle nápodoby učitele	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění a relaxaci) - kreativita (nápad, originalita v pohybovém vyjádření hudby a hudebních doprovodech) - sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů, aktivního naslouchání, verbální a neverbální komunikace)
Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, rytmů pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmitizace, hudební hry, ozvěna	<i>HV-3-I-03</i> - používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebním doprovodům - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek	
Hudebně pohybové činnosti - dirigování - 2/4, 3/4 takt - pohybové vyjádření hudby (pohyb. improvizace)	<i>HV-3-I-04</i> - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, pochod, taneční hry) - reaguje na danou hudbu pohybem, provádí dětské taneční hry	
Poslechové činnosti - kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, - vokálně-instrumentální, - lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	<i>HV-3-I-05</i> - poslouchá lidové a umělé písně dětem obsahově blízké, jednoduché instrumentální skladby <i>HV-3-I-06</i> - rozlišuje lidský hlas, hudební nástroj, hudbu vokální, instrumentální - vytváří si citový vztah k hudbě prostřednictvím poslechu skladeb a písní	

Hudební výchova 2. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vokální činnosti - pěvecký a mluvený projev (hlasová hygiena, pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus - písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, těžká a lehká doba	<i>HV-3-1-01</i> - zpívá písně do rozsahu 1 oktávy - opakuje udaný tón podle učitele nebo klavíru <i>HV-3-1-02</i> - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - vytleská rytmus podle říkadel a písní - zazpívá jednoduché vánoční koledy a písně - dbá na správné dýchání při zpěvu	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění a relaxaci) - kreativita (nápad, originalita v pohybovém vyjádření hudby a hudebních doprovodech) - sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů, aktivního naslouchání, verbální a neverbální komunikace)
Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, rytmizace pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka - odpověď)	<i>HV-3-1-03</i> - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku (klavír, trubka, housle, flétna, malý a velký buben, harfa, kontrabas) - doprovází rytmus písní dětskými hudebními nástroji	
Hudebně pohybové činnosti - dirigování (2/4, 3/4 takt) - pohybový doprovod, pohybové vyjádření znějící hudby - utváření pohybové paměti	<i>HV-3-1-04</i> - pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská, do pochodu bubnuje - naznačuje tleskáním nebo pochodováním těžkou dobu - pohybově vyjadřuje druh a styl hudby, kombinuje zpěv a tanec - ukazuje vzestupnou a sestupnou řadu tónů (hra na schody)	
Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální (hudba pochodová, taneční aj.) - vokální instrument., lidský hlas - hudební nástroj - hudební styly	<i>HV-3-1-05</i> - rozlišuje kvalitu tónů (délka, síla, barva, výška) <i>HV-3-1-06</i> - pokouší se rozlišovat lidovou a umělou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků - seznamuje se v poslechových skladbách s vybranými hudebními nástroji - poslouchá lidové a dětské písně obsahově a tematicky blízké	

Hudební výchova 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - rozšíření hlas. rozsahu, dynamika - hudební rytmus (písň ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas (lid. dvojhlas, kánon)	<i>HV-3-I-02</i> - vytleská a diriguje 2/4 a 3/4 takt - rozliší a pozná z notovém zápisu 2/4, 3/4 a 4/4 takt - pozná v notovém zápisu a umí napsat houslový klíč - pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou, notovou osnovu, taktovou čáru - seznamuje se s notovým zápisem c1 - g1 (rozliší je v not. zápisu) - pozná pomlku čtvrtovou, osminovou a rozumí ji v not. zápisu - pozná melodii stoupavou a klesavou - dbá na správné dýchání (v pauze, mezi frázemi) - zpívá písň v rozsahu c1 - c2 - upevňuje pěvecké návyky (držení těla a hlavy, tvoření tónu, výslovnost) <i>HV-3-I-01</i> - zpívá jednoduché lidové písň v jednohlase - pokouší se o kánon ve skupinách	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, uvolnění a relaxaci) - kreativita (nápad, originalita v pohybovém vyjádření hudby a hudebních doprovodech) - sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů, aktivního naslouchání, verbální a neverbální komunikace)
Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, rytmický doprovod pomocí nástrojů z Orffova instrumenáře) (otázka-odpověď)	<i>HV-3-I-03</i> - rozlišuje nástroje podle vzhledu i tónu - doprovází na rytmické nástroje vybrané písň ve 2/4 a 3/4 taktu	
Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohyb. doprovod - pohybové vyjádření hudby (pohyb. improvizace)	<i>HV-3-I-04</i> - rozliší rytmus valčíku a polky (chůze 2 dobá, 3 dobá) - uplatňuje při různých hudebních žánrech své pohybové schopnosti	
Poslechové činnosti - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, taneční...)	<i>HV-3-I-06</i> - seznámí se s některými díly (např.: B. Smetany a A. Dvořáka) - poslechem rozezná některé hudební nástroje dechové, smyčcové, bicí, strunné - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní	

Hudební výchova 4. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus (písň ve 2/, 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (rozvíjení činností z 1. období) - intonace (dur a mollové tóniny)	<i>HV-5-1-01</i> - dbá na správné dýchání, prodlužování výdechu, vázání tónů při zpěvu <i>HV-5-1-06</i> - seznámí se s pojmy repetice, legato, staccato - rozlišuje délky not a umí je zapsat - pozná v písni a rozlišuje dynamická znaménka p, mf, f - zazpívá stupnici C dur (názvy not) - pojmenuje noty a1 - c2 a pokouší se je zazpívat s klavírem nebo učitelem nejprve na slabiku, poté na jména not	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace
Instrumentální činnosti - doprovod písni na Orffovy nástroje - rytmizace, melodizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)	<i>HV-5-1-03</i> - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí <i>HV-5-1-05</i> - doprovází písň na rytm. hudeb. nástrojích, rytmizuje říkadla - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	
Hudebně pohybové činnosti - taktování (3/4, 4/4 takt) - pohybový doprovod znějící hudby (valčík, menuet) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	<i>HV-5-1-07</i> - pohybově vyjadřuje hudbu, vyjadřuje pohybem valčíkový krok, polkový krok - napodobuje učitele v pohybových variacích znějící hudby <i>HV-5-1-03</i> - taktování ve 2- dobém a 3- dobém taktu	
Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudba vokální, instrumentální, vokálně - instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry - malá písňová forma	<i>HV-5-1-06</i> - vyjadřuje charakter poslechové hudby, rozlišuje melodii a doprovod - rozpozná dvoudílnost a trojdílnost v hudbě (ab, aba) - sleduje vztah předvětí a závětí ve skladbě	

Hudební výchova 5. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus - zpěv písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas (kánon a lid. dvojhlas - rozvíjení činností z 1. období) - intonace (dur a mollové tóniny)	<i>HV-5-I-01</i> - zazpívá stupnici C dur vzestupně i sestupně, čte noty v rozsahu této stupnice - zazpívá dle svých hlasových možností státní hymnu ČR a zná její původ - zpívá jednoduché dvojhlasé písně, pokouší se o kánon dle svých možností - dbá na správné dýchání a frázování <i>HV-5-I-02</i> - provádí rozbor zapsané písně - druh písně, takt, melodie - píseň či melodii zahraje, zazpívá či ji pohybově ztvární <i>HV-5-I-06</i> - rozumí pojmu repetice, zesílení, zeslabení v písni - pozná basový klíč, rozliší noty osminové a šestnáctinové - seznámí se s notami d2, e2, pozná je v zápisu písně <i>HV-5-I-03</i> - zpívá a pracuje nejméně s 10 písněmi v dur a moll tónině	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace
Instrumentální činnosti - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace, hudební hry	<i>HV-5-I-03</i> - pozná smyčcové nástroje - housle, violoncello, kontrabas - pozná dechové nástroje trubka, pozoun, lesní roh - doprovází písně	
Hudebně pohybové činnosti - taktování (3/4 a 4/4 takt) - pohybový doprovod znějící hudby (valčík, menuet) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	<i>HV-5-I-03</i> - diriguje písně ve 4/4 taktu, upevňuje dovednost dirigování ve 2/4 a 3/4 taktu <i>HV-5-I-02</i> - pohybově vyjadřuje nálady poslechové skladby - skupinově vyjadřuje pohybem polyfonní hudbu <i>HV-5-I-07</i> - provádí hudebně pohybové hry	
Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský	- poslouchá vybrané skladby <i>HV-5-I-03</i> - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje <i>HV-5-I-04</i> - poslechem pozná varhanní hudbu	

hlas, hudební nástroj (rozvoj činností z 1. období) - hudební styly a žánry - hudební formy (malá písňová forma, variace, rondo)	- pozná vánoční hudbu, koledy, trampské písně, hudbu v chrámu, na zámku - poslouchá variace na dané téma, např. ve skladbách J. S. Bacha - určí hudební formu vybrané ukázky	
--	--	--

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura*, je zařazen jako povinný v 1. - 3. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně (ve 2. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní hodinu), ve 4. - 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Žáci se dle možností účastní různých výtvarných soutěží organizovaných školou i jinými subjekty. Výuka výtvarné výchovy je propojena s ostatními předměty. Probíhá zpravidla v kmenových třídách. Dle možností je výuka doplněna návštěvami výstav výtvarného umění.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova. Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Ve výtvarné výchově učitel uplatňuje tyto metody a formy práce: *výtvarné vyprávění, popis děje kresbou, hravé činnosti, experimentování, vzájemné hovory žáků o svých výtvorech, práce ve skupinách, návštěva výstav, přehlídka prací – vlastní výběr, práce na třídních projektech, výtvarně dramatické a komunikační hry (maňásci), výtvarné vyjádření emocí, zážitků.*

Kompetence k učení

učitel

- rozvíjí vkus žáků, jejich cit pro umění a dovednost výtvarně se vyjadřovat
- rozvíjí schopnost čistého a jistého zobrazování
- pěstuje správné vnímání krásy formy, linie, barvy a symetrie
- cvičí oko a žakovu ruku
- posiluje sebevědomí žáků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- nechá žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla
- vede k postupné schopnosti samostatné volby techniky (technologie), ke správnému zacházení s výtvarnými nástroji, barvami apod.

Kompetence komunikativní

učitel

- nechává žáky obhájit svou práci, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory
- provádí se žáky vzájemné hovory, na jejichž základě mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc

Kompetence sociální a personální

učitel

- nechává žáky podílet se na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách, dbá na respektování těchto pravidel
- vede k vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- podněcuje žáky, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout;
- vede vzájemnou komunikaci v příjemné atmosféře
- navozuje klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých
- umožňuje konfrontaci osobních postojů s postoji jiných
- prostřednictvím výtvarných činností pomáhá k výchově citlivého člověka, který si všímá okolního světa a jeho projevů

Kompetence občanské

učitel

- poskytuje dostatečný prostor k pochopení podstaty problému, k vnímání práce a vyjadřování spolužáků
- podněcuje k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- vede ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- vede ke snaze o co nejlepší plnění povinností i uvědomování si vlastních práv

Kompetence pracovní

učitel

- snaží se o dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů, udržování pořádku na pracovním místě
- učí se systému v ukládání pomůcek
- umožňuje samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku vedenou žáky
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech
- k účasti na utváření prostředí, ve kterém žijeme, učíme se

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Výtvarná výchova 1.- 3.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření - kresba pastelkami, tužkou, malba vod. barvami, temperami (věci kolem nás, stromy, květiny, zvířata a lidé)	<i>VV-3-1-01</i> - rozpoznává linie, tvary - objevuje a sleduje tvar předmětů, objektů - poznává vlastnosti barev, seznamuje se s malbou, kresbou - kombinuje barvy, tvary - využívá hry s barvou - rozlišuje podobnost a kontrast prvků - probouzí smysl pro výtvarný rytmus	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí MKV - kulturní diferenciacce
Uspořádání objektů do celků - výraznost, velikost a vzájemné postavení objektů - statické a dynamické vyjádření (postava v klidu, v pohybu) - manipulace s předměty, využití drobného materiálu, přírodního materiálu (plody, semena, kousky látek, vlna, drátky,...) - koláž - modelování jednoduchých prvků z plastelíny, keramické hlíny apod.	<i>VV-3-1-02</i> - vytváří práci na základě vlastních prožitků - zachycuje svět kolem sebe - zobrazuje pohyb těla a jeho umístění v prostoru - zachycuje objekty v klidu i v pohybu - vytváří prostorové fantazie seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů - modeluje jednoduché objekty v prostoru	
Uplatňování subjektivity - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. - abstraktní, konkrétní výtv. vyjadřování na základě individuálních pocitů, nálad a představ	<i>VV-3-1-03</i> - pozoruje události kolem sebe - vnímá svět různými smysly - uplatňuje a rozvíjí svou fantazii - volí vhodné výtv. prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a představ - vybírá výtv. techniky - experimentuje s běžnými i netradičními nástroji i materiály	
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	<i>VV-3-1-04</i> - vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu-ilustrace knih, fotografie, obrazy, animovaný film...	

	- rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření - vytváří si estetické cítění a svůj osobní názor - seznamuje se s významnými osobnostmi výt. umění (např. s ilustrátory dětských knih)	
Ověřování komunikačních účinků - tvořivost v mezilidských vztazích (vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování) - schopnost spolupráce (radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce)	<i>IV-3-1-05</i> - prezentuje své pocity - hodnotí a porovnává svou práci s pracemi jiných - prezentuje výsledky své tvorby podle svých schopností - vytváří si základní kulturní návyky	

Výtvarná výchova 4. a 5. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Rozvíjení smyslové citlivosti - výtvarné osvojování a vyjadřování skutečnosti - pozorování lidí a jejich projevů - přímé zážitky a zkušenosti žáků - umělecky zpracované popisy skutečnosti (texty v čítance, vyprávění) - uspořádání objektů do celku - smyslové účinky vizuálního vyjádření - výtvarná tvorba, film, reklama, komiks - pozorování věcí (linie, tvar, materiál, povrch, barva, světelné odstíny) - pozorování přírody (linie, barva, barevná proměnlivost, struktura, růst, překrývání, prolínání) Uplatňování subjektivity - vyjadřování osobních pocitů - vyjádření pocitů vyvolaných uměleckým zážitkem - pozorování pohybů těla Vysvětlení záměru vlastního výtvarného projevu	<i>VV-5-1-06</i> - uvědomuje si odlišnosti a zajímavosti v různých kulturách a historických epochách - rozlišuje tvary přírodní a tvary opracované člověkem (socha, sousoší ...) <i>VV-5-1-01</i> - uplatňuje kontrasty tvarů a barev - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, řadí prvky v tvarové i barevné kompozici <i>VV-5-1-07</i> - pozoruje výtvarné úpravy dětských knih a učebnic, rozlišuje kresby významných ilustrátorů dětských knih - poznává různé způsoby malířského vyjadřování - figura, portrét, zátiší - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil <i>VV-5-1-03</i> - pro vyjádření pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - připravuje výtvarnou výzdobu třídy, dokumentuje život školy <i>VV-5-1-04</i> - nalezne a pojmenuje podněty z každodenního života, které působí na jiné smysly než je zrak - převede sluchové a hmatové vjemy do vizuálního vyjádření v ploše, objemu a prostoru <i>VV-5-1-05</i> - pracuje s různými netradičními materiály a postupy - seznámí se s různými textilními materiály	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita, psychohygiena - sociální rozvoj - poznávání lidí MKV - kulturní difference MDV - produktivní činnosti - práce v realizačním týmu

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*, je zařazen jako povinný v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. Žáci se dle možností účastní různých sportovních soutěží. Výuka tělesné výchovy je propojena s ostatními předměty, zvláště s prvoukou. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti nebo ve volné přírodě. Ve třetím a čtvrtém ročníku je do výuky zařazen plavecký výcvik.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky a porovnávat je s předchozími
- podněcuje žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- učí žáka řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním
- vede žáky ke schopnosti adekvátně reagovat v případě úrazu spolužáka
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky k jednání v duchu fair play, k dodržování pravidel
- vychovává žáky k respektování opačného pohlaví
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

učitel

- vede žáky k uvědomění si nutnosti pravidelného pohybového režimu
- vede žáky k ohleduplnosti a taktnosti
- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- seznamuje žáky s tělocvičným náradím a náčiním

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Tělesná výchova 1. - 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Činnosti podporující pohybové učení	<i>TV-3-1-05</i> - rozumí základním tělocvičným pojmům (nástup - do řady, dvojřadu, do zástupu, společný pozdrav základní postoje - pozor, pohov povely - v řad, dvojřad, nastoupit, rozchod) - reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - dodržuje zásady fair-play - seznámí se s myšlenkou a symboly OH	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice, poznávání lidí
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - rytmická gymnastika a tanec - rytmičtější jednoduchých pohybů podle říkadel a písni - motivovaná a rytmičtější chůze a běh v základním tempu - cval stranou	<i>TV-3-1-02</i> - dbá na správné držení těla při různých činnostech a na správné dýchání - vyjadřuje melodii rytmem pohybu v souladu s individuálními předpoklady	
Průpravná cvičení - rozcvičky k procvičení koordinace pohybů	- zvládá zákl. přípravu organismu před pohybovou aktivitou a uvolnění po pohybové aktivitě	
Cvičení rovnováhy - chůze po lavičce a kladince s plněním drobných úkolů	- zvládá obtížnější prvky s dopomocí	
Drobné hry - hry spojené s během - hry spojené s házením míče - hry spojené s vítězstvím někoho - hry pro uklidnění Lehká atletika - běh střídaný s chůzí	<i>TV-3-1-03</i> - spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích - dodržuje základní pravidla her - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zvládá v souladu s individuálními předpoklady	

- rychlý běh (50m, 60m) - vytrvalostní běh - skok daleký z místa i z rozběhu - hod kriketovým míčkem		
Gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed, vzad v různých obměnách - stoj na lopatkách - cvičení na lavičce - šplh na tyči - cvičení s dlouhým lanem - nácvik odrazu na trampolínce - výskok na sníženou švédskou bednu - přeskok přes kozu - roznožka	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady - zvládá obtížnější prvky s dopomocí	
Sportovní hry - přihrávka obouruč - přihrávka jednoruč - chytání obouruč - vrchní přihrávka jednoruč na místě i v pohybu - nácvik driblinku na místě, v pohybu - míčové hry - pobyt v přírodě	<i>TV-3-1-03</i> - dodržuje základní pravidla her, spolupracuje při týmových aktivitách - adekvátně se chová v přírodě - orientuje se v terénu a pozoruje přírodu	
Plavecký výcvik 3. ročník	- adaptuje se na vodní prostředí - osvojí si základy plavání - dodržuje hygienické zásady	
Činnosti ovlivňující zdraví - nácvik svalového napětí a uvolnění - hygiena při Tv - nácvik správného držení těla - bezpečnost při pohybových činnostech - význam pohybu pro zdraví	<i>TV-3-1-04</i> - napodobuje protahovací cviky - učí se správnému držení těla - používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - dbá bezpečnostních zásad a pokynů <i>TV-3-1-01</i> - snaží se aktivně využívat přestávky	

Tělesná výchova 4. a 5. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Tělocvičné pojmy a komunikace v Tv	<i>TV-5-1-07</i> - užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičných nářadí a náčiní - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice, poznávání lidí
Průpravná cvičení - cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů	<i>TV-5-1-01</i> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou a uvolnění po pohybové aktivitě - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli ke zlepšení úrovně své zdatnosti	
Drobné hry - hry spojené s házením - hry pro uklidnění - hry na hřišti	<i>TV-5-1-04</i> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v případě úrazu spolužáka <i>TV-5-1-08</i> - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	
Lehká atletika - rychlý běh - vytrvalý běh - startovní povely - skok daleký - hod kriketovým míčkem	<i>TV-5-1-03</i> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	
Gymnastika - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - prostná cvičení - přeskoky přes kozu - šplh - cvičení na nářadí	<i>TV-5-1-03</i> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti <i>TV-5-1-07</i> - cvičí podle popisu	
Sportovní hry - přihrávky - pohyb s míčem a bez míče - vedení míče - střelba na koš, na branku - míčové hry	<i>TV-5-1-06</i> - dodržuje základní pravidla her - chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání - uplatňuje zásady fair play, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje	

	při pohybových činnostech opačné pohlaví	
Plavání	<i>TV-5-1-11</i> - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti <i>TV-5-1-12</i> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

5.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.7.1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Praktické činnosti* je zařazen jako povinný v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka praktických činností je propojena s ostatními předměty. Probíhá zpravidla v kmenových třídách, na školní zahradě, v terénu, případně ve cvičném bytě.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vede k uvědomění si významu vlastní činnosti a práce
- učí práci s drobným materiálem a dávat výrobkům pěkný vzhled

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky ke spolupráci a komunikaci ve skupině
- učí žáky uvažování při práci, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si vše potřebné
- podněcuje žáky ke svěření se s problémem

Kompetence komunikativní

učitel

- dává prostor povědět druhým o své činnosti

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede k respektování pravidel práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- učí rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky

Kompetence občanské

učitel

- vytváří základy pro ekologické cítění žáků
- vede žáky k výchově ke zdraví a jejich bezpečnosti

Kompetence pracovní

učitel

- učí organizovat své pracovní prostředí a vlastní činnosti - rozdávat, uspořádat své pracovní místo, sbírat, ukládat a udržovat své místo i náčiní v pořádku
- rozvíjí motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky
- učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí

Kompetence digitální

učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

Praktické činnosti 1. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
Práce s papírem	ČSP-3-1-01 - bezpečně drží nůžky - překládá, rýhuje, trhá pruh papíru, vytrhává, skládá, vystřihuje a nalepuje - připraví pomůcky do ostatních předmětů (matematika) - stříhá a slepuje	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí EV - vztah člověka k prostředí MKV - kulturní difference
Modelování	ČSP-3-1-02 - zná vlastnosti plastelíny či jiné modelovací hmoty - zná základní techniky práce: válení, roztlačování, přidávání a ubírání hmoty, vytahování a modelování	
Práce s drobným materiálem	ČSP-3-1-01 - zpracovává přírodniny - navléká, dotváří, třídí	
<i>Konstrukční činnosti</i>		
Konstrukční činnosti	ČSP-3-2-01 - staví podle předlohy ze stavebnic, podle fantazie	
<i>Pěstitelské práce</i>		
Pěstitelské práce	ČSP-3-3-01 - pěstuje a sleduje zasetá semena ČSP-3-3-02 - pečuje o pokojové květiny	
<i>Příprava pokrmů</i>		
Příprava pokrmů	ČSP-3-4-01 - připraví jednoduchý pokrm ČSP-3-4-02 - dodržuje pravidla správného stolování	

Praktické činnosti 2. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
Práce s papírem	ČSP-3-I-01 - zná vlastnosti papíru, kartonu a lepidla - zpracovává papír pomocí nůžek, lepidla, kolíčků - překládá, obkresluje podle šablony, vytrhává, skládá, slepuje, nalepuje	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí EV - vztah člověka k prostředí MKV - kulturní diference
Modelování	ČSP-3-I-02 - hněte, válí, ubírá, spojuje - zná vlastnosti: tvárnost, tvrdost - bezpečně zachází s ostrými předměty - pracuje s materiály: plastelína či jiná modelovací hmota	
Práce s drobným materiálem	ČSP-3-I-02 - zkouší navlékat jehlu a udělat uzel - zpracovává přírodniny - dodržuje zásady pro bezpečnost při činnostech s ostrými předměty	
Lidové zvyky, tradice a řemesla	ČSP-3-I-02 - poznává lidové zvyky, tradice, lidová řemesla (Vánoce, Velikonoce)	
<i>Konstrukční činnosti</i>		
Práce montážní a demontážní	ČSP-3-2-01 - seznámí s návodem pro práci se stavebnicemi - provádí jednoduché konstrukční činnosti - osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci - zachovává bezpečnost a hygienu při činnostech	
<i>Příprava pokrmů</i>		
Stolování	ČSP-3-4-01 - připraví talíř a příbor k obědu - dokáže připravit jednoduchý studený pokrm ČSP-3-4-02 - ví, jak se chovat u stolu	
<i>Pěstitelské práce</i>		
Pěstitelské práce	ČSP-3-3-02 - ošetřuje pokojové rostliny ČSP-3-3-01 - pozorování klíčení semen fazole nebo hrachu	

Praktické činnosti 3. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
Práce s papírem	ČSP-3-I-01 - zná vlastnosti papíru, kartonu a lepidla - pojmenovává druhy papíru: balicí, novinový, kancelářský, kreslicí - překládá, přestřihuje, skládá, slepuje, nalepuje a odměřuje	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí EV - vztah člověka k prostředí MKV - kulturní difference
Práce s drobným materiálem a textilem	ČSP-3-I-02 - navleče přiměřeně dlouhou nit, provede uzlík - přišije knoflík - šije předním a zadním stehem - dodržuje zásady pro bezpečnost při činnostech s ostrými předměty - zpracovává přírodniny	
Lidové zvyky, tradice a řemesla	ČSP-3-I-02 - poznává lidové zvyky, tradice, lidová řemesla na základě ukázek, videa, návštěv muzeí (Vánoce, Velikonoce)	
<i>Konstrukční činnosti</i>		
Práce montážní a demontážní	ČSP-3-2-01 - seznámí s návodem pro práci se stavebnicemi - sestavuje stavebnicové prvky dle vlastní fantazie nebo jednoduché předlohy - provádí jednoduché konstrukční činnosti - osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce - zachovává bezpečnost a hygienu při činnostech	
<i>Pěstitelské práce</i>		
Pěstitelské práce	ČSP-3-3-02 - ošetřuje pokojové rostliny ČSP-3-3-01 - pozoruje, zaznamenává a zhodnotí klíčení semen (např. fazole nebo hrachu)	

Praktické činnosti 4. a 5. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
Modelování	ČSP-5-1-03 - seznámí se s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek ČSP-5-1-04 - dodržuje hygienické návyky při práci s modelovací hmotou a barvami - dbá na bezpečnost při práci s ostrými předměty ČSP-5-1-01 - zhotovuje jednoduché předměty ČSP-5-1-02 - využívá prvků lidového umění	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí MKV - kulturní diference EV - základní podmínky života
Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-02 - využívá při činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-1-01 - vytváří přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	
<i>Konstrukční činnosti</i>		
Konstrukční činnosti	ČSP-5-2-01 - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
<i>Pěstitelské práce</i>		
Pěstitelské práce	ČSP-5-3-01 - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny	

	ČSP-5-3-03 - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
Příprava pokrmů		
Příprava pokrmů	ČSP-5-4-01 - orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 - připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	

6 UČEBNÍ OSNOVY 2. stupeň/6. - 9. ročník

6.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk:

- má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova
- vede k osvojování a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě
- vede k osvojování spisovné podoby jazyka, poznávání a rozlišování jeho dalších forem
- vede k praktickému ovládnutí základů českého pravopisu
- vede k úspěšnému vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků
- rozvíjí komunikační dovednosti, vyjadřovat své názory, myšlenky a city, vystupovat před lidmi, vžívat se do myšlení a citění druhých lidí
- umožňuje pěstovat humánní citění a postoje
- vede k rozpoznání literárních hodnot, rozvíjení estetického citění, k vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- na příkladech ozřejmuje životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí
- utváří čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu
- cílevědomě a systematicky buduje žákovu čtenářskou zkušenost, literární a kulturní vědomí, rozšiřuje žákův kulturní obzor
- podporuje zájem o krásnou literaturu, ale i divadlo, film, výtvarné umění a hudbu
- pěstuje kladný emocionální vztah k národní literatuře a kultuře s vědomím důležitosti vztahů ke kultuře světové

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Předmět je zařazen jako povinný v 6. - 9. ročníku. Český jazyk je navýšen o jednu disponibilní hodinu v 6. a 7. ročníku vzhledem k náročnosti učiva a důležitosti osvojení si mateřského jazyka pro vzdělávání v jiných předmětech. V 9. ročníku je posílen o 1 disponibilní hodinu kvůli přípravě na středoškolské studium. Ve výuce se jednotlivé složky předmětu: *Jazyková výchova*, *Literární výchova*, *Komunikační a slohová výchova* vzájemně prolínají, učitel rozhodne podle stávající situace, jak rozdělí časovou dotaci mezi tyto složky.

Svým vzdělávacím obsahem předmět přímo navazuje na vzdělávací obsah předmětu Český jazyk 1. stupně. Učitel českého jazyka připravuje žáky na recitační a literární soutěže.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova. Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Učitel využívá aktivizujících metod a forem výuky: *brainstorming, kooperativní metody brainstormingu, Vennův diagram, T-graf, VCHD, podvojný deník, volné psaní, Alfa box, předvídání, učíme se navzájem, živé obrazy, tvořivá dramatika, výklad s aktivizací, práce ve dvojicích, diskuse, skupinová práce, prezentace a obhajoba práce, projekty, besedy, referáty, návštěvy kulturních představení.*

Kompetence k učení

učitel

- se ve výuce zaměřuje na čtení s porozuměním, a to pomocí technik práce s textem, předkládá žákovi dostatek informačních zdrojů k dané tématice, žák je pravidelně využívá, sám informace vyhledává, třídí, zpracovává a využívá v procesu učení
- dostatek času věnuje nácviku artikulace hlavních myšlenek textu
- zadává skupině žáků společné zpracování tématu, žáci si rozdělí úkoly při zpracování a výsledek prezentují ve třídě
- poskytuje žákům okamžitou zpětnou vazbu, hodnotí žáky podle předem daných kritérií, vybízí žáky v průběhu hodiny k sebehodnocení, hodnotí především pokrok v učení jednotlivých žáků
- povzbuzuje žáky, aby se sami hodně ptali, věnuje pozornost kladení otevřených otázek
- informuje žáky o možnostech účastnit se olympiády z českého jazyka, recitační soutěže a literárních soutěží
- stanoví na začátku hodiny společně s žáky cíl, na konci vyučovací hodiny společně s žáky zhodnotí jeho dosažení
- zadává žákům domácí úkoly i dlouhodobější samostatné práce, vyžaduje aplikaci teoretických poznatků, žáci se učí plánovat a rozdělovat si úkoly
- společně s žáky uvádí příklady a vysvětlí smysl toho, proč si dané učivo osvojuje, jak se může hodit v osobním životě, v jiných předmětech, zaměstnání, dalším studiu

Kompetence k řešení problémů

učitel

- zadává domácí úkoly s pevně stanoveným termínem odevzdání, splnění úkolu vyžaduje odpovědnost, důslednost, rozvržení práce
- klade úvahové otázky, zapojuje kritické čtení, psaní úvah
- zadává všestranné jazykové rozbor

Kompetence komunikativní

učitel

- umožňuje ve vyučovací hodině promluvit co největšímu počtu žáků
- zařazuje aktivity, které učí žáky obhajovat vlastní názor a podložit jej argumenty, zároveň se učí naslouchat druhým
- začleňuje metody kooperativního učení
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce před spolužáky
- klade důraz na prožitek
- rozvíjí čtenářskou komunikaci žáka a uměleckého textu (četba literárních ukázek)

- podporuje rozvoj verbální a neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

učitel

- dbá na střídání rolí ve skupině, vyžaduje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, dvojici, třídě, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu
- zařazuje na konec činnosti reflexi, ptá se žáků, o čem přemýšleli, jak jednali, co mohou využít v běžných životních situacích apod.
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování
- do výuky zařazuje kooperativní učení, žáci se učí spolupracovat v týmu

Kompetence občanské

učitel

- stanovuje společně s žáky pravidla chování ve vyučovací hodině
- při probírání nového učiva se dohodne společně s žáky, co bude potřeba umět, aby dosáhl určitého hodnocení
- vytváří dostatek příležitostí k projevování názorů
- umožňuje všem ve třídě vyjadřovat svůj názor a ovlivňovat průběh hodiny
- zvyšuje osobní odpovědnost žáků za vlastní učení a učí žáky podávat zpětnou vazbu
- umožňuje žákům v rámci výuky účast na besedách s odborníky, návštěvu výstav, městské knihovny
- podporuje toleranci a chápání odlišných kultur (četba literárních ukázek, promítání filmů, ukázek z filmů, slohové úkoly)
- využívá v hodinách texty, cvičení s aktuálními problémy

Kompetence pracovní

učitel

- učí žáky pracovat podle předem určených kritérií, ve stanoveném čase, termínu a čas a termín dodržet
- kritéria hodnocení práce probere s žáky před vypracováním úkolu, učí je využívat efektivně svůj čas

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Český jazyk 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Jazyková výchova</i>		
Tvarosloví - ohebné slovní druhy	ČJL-9-2-04, ČJL-9-2-05 - třídí ohebné slovní druhy, rozpozná a vyhledává je v textu - tvoří a doplňuje do vět spisovné tvary ohebných slov - rozliší konkrétní a abstraktní podstatná jména - odliší pomnožná podstatná jména od hromadných a látkových - určuje správně gramatické číslo - seznamuje se s některými odchylkami od pravidelného skloňování podstatných jmen - skloňuje přídavná jména přivlastňovací - stupňuje přídavná jména a užívá jmenné tvary přídavných jmen ve větách - rozliší druhy zájmen a druhy číslovek - vyhledá tvary podmiňovacího způsobu - rozliší podmiňovací způsob přítomný a minulý	
Skladba - základní a rozvíjející větné členy - věta jednoduchá - souvětí	ČJL-9-2-06 - rozpozná přívlastek, předmět a příslovečné určení místa, času, způsobu - nahradí jednoduchý větný člen několikanásobným, správně doplní spojovací výraz a interpunkční znaménko - rozliší větu holou a rozvitou - rozvíjí holý větný člen a doplněný větný člen určí - spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic, pracuje s gramatickou tabulkou - v grafickém znázornění věty jednoduché a v grafu jednoduchého souvětí doplní chybějící údaje - určí počet vět v souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru - rozliší větu hlavní a vedlejší - vysvětlí rozdíl mezi hlavní a vedlejší větou a větou závislou a řídící	

	- spojuje věty nejobvyklejšími spojovacími výrazy	
Zvuková stránka jazyka - nespisovná a spisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty	ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-05 - přečte text s náležitým přízvukem, melodií, důrazem, tempem - na základě poslechu uměleckého přednesu poezie, prozaické ukázky zhodnotí výslovnost, užití přízvuků a větnou melodii	
Pravopis	ČJL-9-2-07, ČJL-9-2-05 - píše správně běžně užívaná vlastní jména - uplatňuje pravopisná pravidla při psaní podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen, číslovek a sloves - zvládá pravopis podle shody přísudku s několikanásobným podmětem - zvládá základní pravidla oddělování vět v jednoduchém souvětí čárkami	
Práce s jazykovými příručkami	ČJL-9-2-03 - pracuje s Pravidly českého pravopisu a učí se používat Slovník spisovné češtiny a Slovník synonym - seznámí se se Stručnou mluvnicí českou	
Komunikační a slohová výchova		
Mluvený projev zásady dorozumívání zásady kultivovaného projevu mluvní cvičení jednoduché komunikační žánry naslouchání	ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09 - v krátkých mluvených projevech podle komunikační situace uspořádá stavbu promluvy a užije společensky přijatelná slova - v malé skupině představí knihu volným proslovem, opírá se o poznámky - prezentuje před spolužáky vlastní "výtvor z výuky" - vlastními slovy shrne informace, které spolužák k určitému tématu sdělí, předčítá, prezentuje ČJL-9-1-06 - využitím vhodných zvukových prostředků v krátkých mluvených projevech (melodie, přízvuk, tempo, důraz) účinně působí na posluchače, vyvaruje se neúměrného množství gest a mimických výrazů ČJL-9-1-07	OSV - sociální rozvoj (komunikace; kooperace a kompetice)

	- vede rozhovor, pro který sestaví se spolužáky pravidla	
Písemný projev slohové útvary - jednoduché komunikační žánry - druhy popisu - výpisky, výtah - vypravování tvůrčí psaní tvořivá práce s textem	<i>ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-05</i> - vyhledá v textu jazykové prostředky a prvky, kterými vysvětlí záměr autora - vyplní běžné tiskopisy a sestaví objednávku <i>ČJL-9-1-08</i> - zopakuje informace z textu svými slovy, vytvoří poznámky z textu - využívá odborná slova - vyhledá klíčová slova, klade otázky, vyjasní slova neznámá, shrne informace <i>ČJL-9-1-09</i> - sestaví přesnou podrobnou osnovu - odliší osnovu heslovitou a větnou - uspořádá výchozí text do odstavců - seřadí části textu podle textové návaznosti <i>ČJL-9-1-4, ČJL-9-1-10</i> - vytvoří smysluplný text, vysvětlí svůj záměr jako autora, své tvrzení doloží jazykovými prostředky - informace a myšlenky přetváří podle svého záměru či adresáta přetvořeného sdělení - vyhledá a opraví ve výchozím textu jazykové chyby a slohové nedostatky - vyhledá v textu nevhodně použitá slova pro jeho komunikační záměr a nahradí je vhodnými	MDV - receptivní č. (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení) - produktivní č. (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)
Literární výchova		
Knihovna jako kulturní a informační centrum, internet jako zdroj informací městská knihovna školní žákovská knihovna internetové zdroje odborné publikace	<i>ČJL-9-3-09</i> - uvede různé zdroje, v kterých může vyhledat určitý typ informace - uvede základní bibliografické údaje - vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle z předloženého zdroje - pracuje s informačním aparátem (obsah, rejstřík apod.) - porovnává výchozí text s odborným textem z důvěryhodného zdroje a případná pochybení autora opraví	MKV - kulturní difference (úcta k tradici, láska k vlasti) - multikulturalita (otevřenost jiným kulturám a jejich poznávání) EGS - Evropa a svět nás zajímá (příběhy a život dětí)
Struktura literárního díla tematika (postavy, prostředí, děj) kompozice (próza - věta,	<i>ČJL-9-3-01</i> - volí podle záměru způsob čtení - vyjmenuje hlavní postavy a události - stručně vystihne hlavní děj, odliší ho od vedlejšího - po četbě rozpozná a formuluje hlavní	

odstavec, kapitola; poezie - verš, sloka, báseň, refrén, atmosféra; drama - replika, výstup, dějství; osnova) - jazyk (zvukové prostředky - rým; obrazná pojmenování; řeč vypravěče, řeč postav)	myšlenku vybrané pasáže (díla) a propojuje ji se svou zkušeností - při reprodukci textu udrží logický sled událostí - předvídá, co se stane, jak bude příběh pokračovat, navrhne jiná řešení, jiná zakončení - vytváří si a rozvíjí své představy nad textem, v hovoru o četbě obrazy popisuje - porovnává texty s jinými, hledá shody a rozdíly - porovnává jazykové prostředky v textech - odliší řeč postav a vypravěče - rozliší důležité prostředky kompoziční výstavby poezie, prózy a dramatu <i>ČJL-9-3-02</i> - vyhledá v textu místa, z kterých pozná, že vypráví zkušený vypravěč, svůj výběr odůvodní - porovnává užití jazykových prostředků ve zpracování téhož námětu různými autory - porovnává různé vypravěčské styly	
Tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce - interpretace - dramatizace - ilustrace - tvůrčí psaní	<i>ČJL-9-3-04</i> - vytvoří myšlenkovou mapu k příběhu na určité téma - vytvoří krátký prozaický, veršovaný text, který odpovídá tématu - vstupuje do role, řeší konflikty jednáním postav - přepíše text do podoby scénáře <i>ČJL-9-3-08</i> - porovnává filmové (divadelní) a literární ztvárnění téhož námětu nalezne a pojmenuje rozdíly mezi texty v různém ztvárnění - uvede, v čem se mu více líbil film a v čem kniha, proč se mu dílo líbí, nebo nelíbí	
Literatura umělecká a věcná - významní autoři - literatura pro mládež Literární druhy a žánry lyrika, epika, drama - pověst - pohádka	<i>ČJL-9-3-03</i> - vybírá a zaznamená myšlenky z textu, které na něj zapůsobily a výběr zdůvodní - doporučí spolužákům přečtenou knihu, výběr zdůvodní, sdílí prožitky z četby - klade otázky k textu, odpovídá na otázky kladené spolužákem	

- povídka s dětským hrdinou - román	- zformuluje důvody, čeho si na knize (filmovém, divadelním představení) cení a proč - vystaví “vysvědčení” autorovi podle toho, jak se mu dílo líbilo - navrhne, jak by měla vypadat obálka knihy a zdůvodní svůj návrh <i>ČJL-9-3-06</i> - navrhne, k jakému literárnímu žánru patří čtený text - rozliší lyrickou, epickou, dramatickou ukázkou - porovnává žánry, zobrazí společné/rozdílné znaky žánrů, doloží svůj názor příklady - vlastními slovy charakterizuje žánry uvede příklady významných autorů a tituly jejich děl - nalezne ve výchozím textu rysy charakteristické pro literární žánr <i>ČJL-9-3-07</i> - uvede, v které době byl podle jeho názoru text napsán - posoudí záměr autora (ponaučení, fikce, zábava, starobylost apod.) - rozpozná místa, která působí na city, jsou realistická, romantická, moderní apod. - své názory doloží citací v textu a uvede autora, který píše obdobně	
--	--	--

Český jazyk 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Jazyková výchova</i>		
Nauka o významu slov - věcný a mluvnický význam - jednoznačná a mnohoznačná slova, sousloví a rčení - synonyma, homonyma, antonyma - slova citově zabarvená - odborné názvy - archaismy, historismy, neologismy	<i>ČJL-9-2-02, ČJL-9-2-04</i> - určí věcný a mluvnický význam slov - vysvětlí rozdíl mezi věcným a mluvnickým významem na konkrétním příkladě - vyhledá jednoznačná a mnohoznačná slova v textu - rozliší sousloví od volného spojení slov - objasní význam přeneseného pojmenování - poznává významový rozdíl mezi slovy - poznává významové zabarvení slov, rozliší slova neutrální, lichotivá, hanlivá - vyhledá odborné názvy - využívá běžné odborné názvy při výkladu odborného textu	
Nauka o tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování - způsoby tvoření slov	<i>ČJL-9-2-02</i> - rozliší jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby - vyhledá v textu slova historická, zastaralá, novotvary a slova přejatá - slova přejatá nahrazuje českými - rozliší slova odvozená, složená, zkratky a zkratková slova - čte správně běžně užívané zkratky a určí, co označují - k danému slovu doplní slova odvozená předponami a příponami, - pozná slova slovotvorně příbuzná	MKV - multikulturalita
Tvarosloví - skloňování zájmena jenž - slovesný rod - příslovečné spřežky - neohebné slovní druhy	<i>ČJL-9-2-04, ČJL-9-2-05</i> - skloňuje zájmeno jenž a užívá ho jako synonymní výraz ve vztahné větě - rozliší trpný a činný rod - tvoří jednotlivé tvary trpného rodu a správně využívá rod trpný opisný a zvratnou podobu sloves - rozliší příslovce a přídavná jména - rozliší spojení předložky s podstatným jménem od příslovečné spřežky a užívá je ve větách - tvoří jednotlivé tvary příslovci při stupňování - rozliší v textu neohebné slovní druhy	
Skladba	<i>ČJL-9-2-06</i> - určí druhy vět, rozliší druhy otázek	

- druhy vět podle postoje mluvčího - věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent - základní a rozvíjející větné členy - přístavek - grafické znázornění věty jednoduché - druhy vedlejších vět	- rozliší věty dvojčlenné i s nevyjádřeným podmětem od vět jednočlenných a větných ekvivalentů - vyhledá věty jednočlenné v textu - určí podmět vyjádřený různými slovními druhy - určí přísudek a slovní druh, kterým je vyjádřen - poznává rozvíjející větné členy - poznává různé typy přívlastků - určí různé druhy příslovečných určení - vyhledá a tvoří přístavek - tvoří věty jednoduché podle zadaného schématu - poznává druhy vedlejších vět, využívá přehlednou tabulku	
Pravopis	ČJL-9-2-07, ČJL-9-2-05 - píše správně ustálené typy zkratk - procvičuje pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický - zvládá syntaktický pravopis v méně složitých souvětích - rozliší jména obecná a vlastní, opakuje obecné zásady pro psaní velkých písmen vlastních jmen a názvů	
Práce s jazykovými příručkami	ČJL-9-2-03 - pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny, Slovníkem cizích slov, Slovníkem synonym - učí se orientovat ve Stručné mluvnici české a pracovat s ní samostatně, vyhledává pravopisná pravidla	
Komunikační a slohová výchova		
Mluvený projev zásady dorozumívání zásady kultivovaného projevu monolog, dialog naslouchání	ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 - vypravuje podle osnovy - porovná ukázky mluvního cvičení různé kvality - z paměti po krátké přípravě pronese krátkou řeč k tematickým heslům ČJL-9-1-06, ČJL-9-1-07 - volně a působivě přednáší krátké texty - dbá "pravidel volného mluvení" (dýchání, tempo, frázování, intonace, hlasitost...) - zhodnotí způsob vypravování, projev z hlediska plynulosti, hlasitosti, srozumitelnosti, využití jazykových prostředků, návaznost, intonace, výslovnost, frázování - stanoví kritéria pro hodnocení	OSV - sociální rozvoj (komunikace)

	mluvního cvičení - rozpozná rušivé faktory, které se objevují v běžných hovorech ve vyučování, zváží vlastní řečové chování a navrhne pravidla, která usnadní konstruktivní vedení rozhovoru	
Písemný projev slohové útvary - druhy popisu - výtah - žádost - životopis - vypravování - tvůrčí psaní - tvořivá práce s textem	ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 - vyhledá, zkonkretizuje a zhodnotí využití jazykových prostředků popisu - využívá specifické jazykové prostředky odborného, uměleckého, administrativního stylu, k živosti vypravování přispívá přímou řečí ČJL-9-1-08 - rozliší podstatné a podpůrné informace v textu, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří výpisky ČJL-9-1-09, ČJL-9-1-10 - rozpozná, jak jsou myšlenky a informace v textu uspořádány - zvládá sestavení osnovy různých druhů popisu - formuluje a sděluje pocity a prožitky - sestaví strukturovaný životopis, přehledně, přesně a srozumitelně zachytí základní údaje, pracuje s předlohou - vystihne vnitřní znaky osoby výčtem vlastností nebo příkladem jednání - sestaví s pomocí předlohy žádost - podle předem připravené osnovy napíše vypravování s jednoduchou zápletkou - logicky uspořádá a vyjádří důležité myšlenky textu - hledá a opravuje stylistické chyby	MDV - receptivní č. (vnímání autora mediálních sdělení) - produktivní č. (tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu)
Literární výchova		
Knihovna jako kulturní a informační centrum, internet jako zdroj informací - městská knihovna - školní žákovská knihovna - internetové zdroje - odborné publikace	ČJL-9-3-09 - vybírá text podle záměru, zdůvodní svou volbu - informace ověřuje v dalších zdrojích zpracuje encyklopedické heslo o vybraném autorovi podle předložené osnovy	MKV - kulturní difference (kulturní dědictví a křesťanské tradice)
Struktura literárního díla tématika (postavy, prostředí, děj)	ČJL-9-3-01 - volí podle záměru způsob čtení - vyjmenuje hlavní postavy a události - stručně vystihne hlavní děj, odliší ho	

kompozice (próza, poezie, drama; kompoziční schéma vypravování) - jazyk (zvukové prostředky, obrazná pojmenování; er-forma, ich-forma; řeč postav)	od vedlejšího - po četbě rozpozná a formuluje hlavní myšlenku vybrané pasáže (díla) a propojuje ji se svou zkušeností - při reprodukci textu udrží logický sled událostí - předvídá, co se stane, jak bude příběh pokračovat, navrhne jiná řešení, jiná zakončení - vytváří si a rozvíjí své představy nad textem, v hovoru o četbě obrazy popisuje - porovnává texty s jinými, hledá shody a rozdíly - porovnává jazykové prostředky v textech - odliší, vyhledá er-formu a ich-formu - rozliší důležité prostředky kompoziční výstavby poezie, prózy a dramatu ČJL-9-3-02 - vyhledá v textu místa, z kterých pozná, že vypráví zkušený vypravěč, svůj výběr odůvodní - porovnává užití jazykových prostředků ve zpracování téhož námětu různými autory - porovná různé vypravěčské styly	
Tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce - interpretace - dramatizace - ilustrace - tvůrčí psaní	ČJL-9-1-04 - vytvoří myšlenkovou mapu k příběhu na určité téma - vytvoří vlastní prozaický, dramatický nebo veršovaný text, který odpovídá tématu - vyjádří v několika větách stejnou náladu jako má čtený text - přepíše text do podoby scénáře ČJL-9-3-08 - porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu, uvede, které zpracování upřednostňuje, svůj výběr zdůvodní	
Literatura umělecká a věcná významní autoři literatura pro mládež Literární druhy a žánry lyrika, epika, drama kronika legenda bajka moderní autorská	ČJL-9-3-03 - vybírá a zaznamená myšlenky z textu, které na něj zapůsobily a výběr zdůvodní - doporučí spolužákům přečtenou knihu, výběr zdůvodní, sdílí prožitek z četby - klade otázky k textu, odpovídá na otázky kladené spolužákem - zformuluje důvody, čeho si na knize	- ,

pohádka limerik deník	(filmovém, divadelním představení) cení a proč - vystaví vysvědčení autorovi podle toho, jak se mu dílo líbilo - navrhne, jak by měla vypadat obálka knihy a zdůvodní svůj návrh ČJL-9-3-06 - navrhne, ke kterému literárnímu druhu patří čtený text - porovnává žánry, zobrazí společné/rozdílné znaky žánrů, doloží svůj názor příklady - vlastními slovy charakterizuje žánry - uvede příklady významných autorů a tituly jejich děl - nalezne ve výchozím textu rysy charakteristické pro literární žánr ČJL-9-3-07 - uvede, v které době byl podle jeho názoru text napsán - posoudí záměr autora (ponaučení, fikce, zábava, starobylost apod.) - rozpozná místa, která působí na city, jsou realistická, romantická, moderní apod. - své názory doloží citací v textu a uvede autora, který píše obdobně	
--------------------------------------	---	--

Český jazyk 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Jazyková výchova</i>		
Obohacování slovní zásoby - slova přejatá (pravopis, výslovnost)	<i>ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-03, ČJL-9-2-05</i> - vyhledá v textu slova cizího původu, nahradí je českými ekvivalenty, správnost ověří ve Slovníku spisovné češtiny nebo ve Slovníku cizích slov - vyslovuje a píše správně frekventovaná přejatá obecná jména a cizí vlastní jména - poučení o výslovnosti a pravopisu neznámých jmen vyhledá ve Stručné mluvnici české	MKV - multikulturalita
Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - slovesný vid	<i>ČJL-9-2-03, ČJL-9-2-04, ČJL-9-2-05</i> - tvoří správné tvary běžně užívaných cizích slov - poučení o skloňování méně známých cizích vlastních jmen a přejatých obecných slov vyhledá ve Stručné mluvnici české - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, tvoří vidové dvojice - využívá znalosti o slovesech a cizích jménech při tvorbě jazykových projevů	MKV - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá
Pravopis	<i>ČJL-9-2-07, ČJL-9-2-03, ČJL-9-2-05</i> - zvládá v písemném projevu pravopis lexikální (pravopis skupin), slovotvorný, morfologický, skladební (doplní interpunkci ve složitějších souvětích) - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu	
Skladba - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojeným hlavních větami - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - souvětí souřadné a podřadné - spojovací výrazy v souvětí - grafické znázornění souvětí	<i>ČJL-9-2-06</i> - rozliší druhy vedlejších vět - rozliší jednotlivé druhy významových poměrů mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi souřadně spojenými větnými členy a souřadně spojenými vedlejšími větami - rozliší nejobvyklejší spojovací výrazy, které se vyskytují u každého významového poměru - rozliší souvětí souřadné a podřadné - vyhledá různé příklady spojovacích výrazů, určí jejich slovní druhy, nahradí je vhodnými synonymními výrazy - zvládá stavbu méně složitého souvětí a jeho grafické znázornění	

Obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky - útvary českého jazyka a jazyková kultura	<i>ČJL-9-2-05, ČJL-9-2-08</i> - zařadí český jazyk do slovanských jazyků a hledá podobná slova - odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka - nahradí nespisovné vyjádření vyjádřením spisovným - vyhledá nespisovná vyjádření a posoudí význam jejich užití v textu	MKV - multikulturalita MDV - receptivní č. (kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení)
<i>Slohová a komunikační výchova</i>		
Mluvený projev zásady dorozumívání zásady kultivovaného projevu komunikační žánry dialog referát naslouchání	<i>ČJL-9-1-06, ČJL-9-1-07</i> - podle poznámek zvládne referát, mluví tak, aby spolužáci poslouchali, při mluvení se dívá na spolužáky, mluví nahlas a zřetelně, srozumitelně vyjadřuje své myšlenky, drží se tématu, zhodnotí, jak ústní projev zvládl - formou dialogu zdramatizuje část textu - při vzájemné komunikaci upevňuje návyky naslouchání, reprodukuje slyšené, reaguje na spolužáky, dodrží smluvená pravidla	OSV - sociální rozvoj (komunikace)
Písemný projev slohové útvary - výtah - výklad - charakteristika - líčení - úvaha tvůrčí psaní tvořivá práce s textem	<i>ČJL-9-1-01, ČJL-9-1-03, ČJL-9-08</i> - hledá a vybírá text podle záměru, zdůvodní svou volbu - informace ověří v dalších zdrojích - volí podle záměru způsob čtení - formuluje hlavní myšlenky textu souvisle svými slovy - vytvoří myšlenkovou mapu k tématu - porovná text, hledá shody a rozdíly - z informací z textu dělá závěry - vyhodnotí s oporou v textu důvěryhodnost informací a vypovídací hodnotu textu - zobrazí společné/rozdílné znaky výkladu a úvahy <i>ČJL-9-02, ČJL-9-04</i> - rozliší objektivní a subjektivní sdělení - k jazykovým prostředkům líčení uvede příklady - vysvětlí skryté významy jazyka <i>ČJL-9-1-9, ČJL-9-1-10</i> - rozpozná, jak jsou myšlenky v textu uspořádány - vytvoří jednoduchý výklad s dodržением mezivětného navazování - uspořádá myšlenky v textu s ohledem	MDV - receptivní č. (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)

	na jeho účel (interpretuje charakteristiku literárního hrdiny, líčí své pocity, vyjadřuje své názory, argumentuje)	
Literární výchova		
Knihovna jako kulturní a informační centrum, internet jako zdroj informací - městská knihovna - školní žákovská knihovna - internetové zdroje - odborné publikace	ČJL-9-3-09 - identifikuje potřebnou informaci odliší v textu hlavní informace od vedlejších - vyjasní si význam neznámých slov na základě prostudovaného materiálu - vytvoří souvislý text o významném autorovi	
Struktura literárního díla tematika (postavy, prostředí, děj; typy témat - námět, hlavní téma, vedlejší téma, epizoda, motiv) kompozice (kontrast, opakování, gradace, pointování) - jazyk (zvukové prostředky, obrazná pojmenování; monolog, dialog, vnitřní monolog)	ČJL-9-3-01 - volí podle záměru způsob čtení rozpozná a analyzuje prostředí, hlavní postavy, události, motivy jednání, problém, řešení - stručně vystihne hlavní děj, odliší ho od vedlejšího - po četbě rozpozná, logicky uspořádá a vyjádří hlavní myšlenku vybrané pasáže (díla) a propojuje ji se svou zkušeností - předvídá obsah nebo pokračování textu, své předpovědi zdůvodní a podloží vodítky z textu a svou životní a čtenářskou zkušeností, vysuzuje - vytváří si a rozvíjí své představy nad textem, v hovoru o četbě obrazy popisuje - porovnává názory a myšlenky se svými poznatky a zkušenostmi, - porovnává texty s jinými, hledá shody a rozdíly - porovnává jazykové prostředky v textech - odliší v textu monolog, dialog, vnitřní monolog - rozliší důležité prostředky kompoziční výstavby poezie, prózy a dramatu ČJL-9-3-02 - vyhledá v textu místa, z kterých pozná, že vypráví zkušený vypravěč, svůj výběr odůvodní - porovnává užití jazykových prostředků ve zpracování téhož námětu různými autory - porovná různé vypravěčské styly	

Tvořivé činnosti s textem - reprodukce - interpretace - dramatizace - ilustrace - tvůrčí psaní	<i>ČJL-9-3-04</i> - vytvoří vlastní prozaický, dramatický nebo veršovaný text, který odpovídá tématu, žánru a záměru žáka jako autora - informace a myšlenky přetváří podle svého záměru či adresáta přetvořeného sdělení <i>ČJL-9-3-08</i> - porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu v různých literárních druzích a žánrech, v literatuře a filmu - uvede, které zpracování upřednostňuje, svůj výběr zdůvodní	
Literatura umělecká a věcná - významní autoři - literatura pro mládež Literární druhy a žánry lyrika, epika, drama - báje - epos - román, povídka s hororovými prvky - cestopis, memoáry, biografie, autobiografie - balada - haiku, akrostich	<i>ČJL-9-3-03</i> - formuluje dojmy z četby, filmu (divadelního představení), hodnotí umělecké dílo, vyjadřuje své vlastní prožitky a pochopení a v případě potřeby využívá společensky sdílené interpretace - pro svou četbu si vybírá literárně náročnější texty, které mu přinášejí zážitek z četby - po dočtení textu zhodnotí, zda byl jeho původní záměr a cíl četby naplněn, či nikoliv - klade otázky k textu, odpovídá na otázky kladené spolužákem - v komunikaci s textem rozvíjí emocionální a estetické vnímání a hodnocení jeho významů <i>ČJL-9-3-06</i> - navrhne, ke kterému literárnímu druhu patří čtený text - porovnává žánry, zobrazí společné/rozdílné znaky žánrů, doloží svůj názor příklady - vlastními slovy charakterizuje žánry - uvede příklady významných autorů a tituly jejich děl - nalezne ve výchozím textu rysy charakteristické pro literární žánr <i>ČJL-9-3-07</i> - nalezne v textu argumenty pro zařazení k určitému směru - uvede významné představitele a přibližné působení	EGS - Evropa a svět nás zajímá (nejstarší písemné památky)

Český jazyk 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Jazyková výchova</i>		
Slovní zásoba a význam slov - věcné významy - rozvoj slovní zásoby - významové vztahy mezi slovy - rozvrstvení slovní zásoby	<i>ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-02, ČJL-9-2-05</i> - určí věcné významy slov - zařadí slova do okrajové části slovní zásoby a do jádra slovní zásoby, svůj výběr slov odůvodní - vysvětlí rozdíl mezi synonymem, homonymem a antonymem, správně je používá - správně vyslovuje a používá cizí slova - odliší spisovný a nespisovný projev, vybírá pro svůj komunikační záměr vhodné spisovné a nespisovné prostředky, uvede důvody svého výběru - zhodnotí výběr jazykových prostředků textu uměleckého a neuměleckého	MKV - multikulturalita MDV - receptivní č. (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení)
Jazykové příručky	<i>ČJL-9-2-03</i> - samostatně pracuje se slovníky a běžnými jazykovými příručkami - porovná různé druhy slovníků, orientuje se v internetových, encyklopedických a jazykových příručkách	
Nauka o tvoření slov - stavba slova - způsoby tvoření slov	<i>ČJL-9-2-02</i> - na příkladech v textu doloží způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov	
Tvarosloví - slovní druhy, slova ohebná a neohebná	<i>ČJL-2-9-04, ČJL-2-9-05</i> - správně třídí slova, která mohou mít ve větě různou slovnědruhou platnost - používá různá podstatná jména ve vhodných komunikačních situacích, upřesní význam jednoho slova pomocí slov dalších - vyhledá v textu přechodníky a tvoří z nich přídavná jména slovesná - tvoří spisovné tvary podstatných a přídavných jmen, zájmen, číslovek, sloves - rozpozná a vhodně používá neohebná slova - rozliší vlastní a nevlastní předložky, spojky souřadící a podřadící - staví výpovědi o skutečnostech, svých myšlenkách a pocitech	
Skladba	<i>ČJL-9-2-06</i>	

- věty podle postoje mluvčího - věty dvojčenné, jednočenné, větné ekvivalenty - mluvnický zápor - skladební dvojice, jejich vztahy - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými větami hlavními, větnými členy a vedlejšími větami - složitá souvětí - řeč přímá a nepřímá - samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná - pořádek slov v české větě	- znalosti o druzích vět využívá při tvorbě jazykových projevů - vyhledá zápor v textu - vysvětlí s pomocí gramatické tabulky skladební vztahy mezi členy skladební dvojice - rozliší přívlastek těsný a volný - odliší doplněk od přísudku jmenného se sponou a příslovečného určení - větný člen nahradí větou vedlejší a naopak - porozumí složitějšímu sdělení, formuluje složitější myšlenky, znázorní graficky souvětí a tvoří souvětí podle zadaných schémat - ve vypravování zvládne grafické vyjádření přímé řeči - rozpozná samostatný větný člen, oslovení, vsuvku, větu neúplnou	
Pravopis	<i>ČJL-9-2-05, ČJL-9-2-07</i> - zvládá interpunkci ve složitějších souvětích - aplikuje zásady pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	
Zvuková stránka jazyka - hlásky a hláskové skupiny - větný přízvuk a větná melodie	<i>ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-05</i> - aplikuje v běžné komunikaci zásady spisovné výslovnosti - přečte text s uměleckou působivostí	OSV - sociální rozvoj (komunikace)
Komunikační a slohová výchova		
Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry - diskuse - proslov - naslouchání	<i>ČJL-9-1-06, ČJL-9-1-7</i> - sleduje průběh rozhovoru a chování diskutujících a následně ho vyhodnotí - přispívá k diskusi ve skupině i celé třídě, vyjadřuje své názory, reaguje na druhé, osloveného spolužáka sleduje, komentuje jeho příspěvek, přidává vlastní myšlenky, dbá pravidla přihlášení se o slovo apod. - dodržuje základní pravidla dialogu (nechat domluvit, hledat kompromis, každý argument má svou váhu apod.) na základě “vzorového proslovu” sestaví pravidla “dobrého přednesu” - přednese zformulovanou řeč, dodrží řečová pravidla - vyjádří, podpoří nebo odmítne názor <i>ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-08, ČJL-9-1-09</i>	OSV - sociální rozvoj (komunikace) morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)

	- zpracuje osnovu proslovu - zabývá se významnou událostí třídy, připraví si k této příležitosti krátký proslov	
Písemný projev funkční styly slohové útvary - vypravování - charakteristika - výklad - úvaha - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla - líčení tvůrčí psaní tvořivá práce s textem	- porovnává různé texty a propojí informace, myšlenky, názory se svými znalostmi a zkušenostmi a s dalšími texty - vyhledá v tištěných médiích texty různých žánrů, rozpozná autorský záměr - kriticky zhodnotí text z hlediska důvěryhodnosti, důležitosti, potřeby ověřit a potřeby doplnit - analyzuje důvěryhodnost textu, autora, pramene, zvažuje platnost názorů - vytvoří mediální sdělení pro různé typy publika - porovnává, jak se mediální sdělení liší podle publika, pro které je určeno - srozumitelně a výstižně staví výpovědi, používá vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru - sestaví osnovu vzhledem ke komunikačnímu záměru a využije ji při vlastním tvořivém psaní - rozpozná hlavní informace v textu, zpracuje je a uspořádá s ohledem na jeho účel - hodnotí výsledky své práce, pracuje se stylistickou a jazykovou chybou	MDV - receptivní č. (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení) - produktivní č. (tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu)
Literární výchova		
Knihovna jako kulturní a informační centrum, internet jako zdroj informací - městská knihovna - školní žákovská knihovna - internetové zdroje - odborné publikace	ČJL-9-3-09 - využívá rozličných zdrojů pro vyhledávání potřebných textů nebo informací - odliší v médiích informační prameny, které mají rysy profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní - analyzuje důvěryhodnost textu, autora, pramene a zvažuje platnost názorů, dělá své závěry - informace zpracuje podle návodných otázek do útvaru referátu - orientuje se ve službách, které poskytuje knihovna	EGS - jsme Evropané (válečná tematika)
Struktura literárního díla tematika (postavy, prostředí, děj; typy témat)	ČJL-9-3-01 - volí podle záměru způsob čtení - pro porozumění textu využívá svých	

kompozice (kompoziční postup z hlediska času) - jazyk (zvukové prostředky, obrazná pojmenování, figury; přímá řeč, nepřímá řeč, nevlastní přímá řeč)	znalostí o struktuře a dalších prvcích, všímá si zvláštností a hledá důvody jejich použití rozpoznává v textu jazykové a kompoziční prostředky, které autor používá k dosažení svého záměru - stručně vystihne hlavní děj, odliší ho od vedlejšího - po četbě rozpozná, logicky uspořádá a vyjádří hlavní myšlenku vybrané pasáže (díla) a propojuje ji se svou zkušeností - předvídá obsah nebo pokračování textu, své předpovědi zdůvodní a podloží vodítky z textu a svou životní a čtenářskou zkušeností, vysuzuje - vytváří si a rozvíjí své představy nad textem, v hovorů o četbě obrazy popisuje - porovnává názory a myšlenky se svými poznatky a zkušenostmi, - porovnává texty s jinými, hledá shody a rozdíly - porovnává jazykové prostředky v textech - odliší postupnou dějovou linii, retrospektivu a rámcovou kompozici - rozliší důležité prostředky kompoziční výstavby poezie, prózy a dramatu ČJL-9-3-02 - vyhledá v textu místa, z kterých pozná, že vypráví zkušený vypravěč, svůj výběr odůvodní - porovnává užití jazykových prostředků ve zpracování téhož námětu různými autory - porovnává různé vypravěčské styly	
Tvořivé činnosti s textem - reprodukce - interpretace - dramatizace - ilustrace - tvůrčí psaní	ČJL-9-3-04 - vytvoří vlastní prozaický, dramatický nebo veršovaný text, který odpovídá tématu, žánru a záměru žáka jako autora ČJL-9-3-08 - porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu v různých literárních druzích a žánrech, v literatuře a filmu uvede, které zpracování upřednostňuje, svůj výběr zdůvodní	
Literatura umělecká a věcná - významní autoři - literatura pro mládež	ČJL-9-3-03 - formuluje dojmy z četby, filmu (divadelního představení), hodnotí umělecké dílo, vyjadřuje své	

Literární druhy a žánry lyrika, epika, drama - renesanční drama - román, povídka, novela - fejeton - epigram - kaligram	vlastní prožitky a pochopení a v případě potřeby využívá společensky sdílené interpretace - pro svou četbu si vybírá literárně náročnější texty, které mu přinášejí zážitek z četby - po dočtení textu zhodnotí, zda byl jeho původní záměr a cíl četby naplněn, či nikoliv - klade otázky k textu, odpovídá na otázky kladené spolužákem - v komunikaci s textem rozvíjí emocionální a estetické vnímání a hodnocení jeho významů <i>ČJL-9-3-06</i> - navrhne, ke kterému literárnímu druhu patří čtený text - porovnává žánry, zobrazí společné/rozdílné znaky žánrů, doloží svůj názor příklady - vlastními slovy charakterizuje žánry uvede příklady významných autorů a tituly jejich děl - nalezne ve výchozím textu rysy charakteristické pro literární žánr <i>ČJL-9-3-07</i> - nalezne v textu argumenty pro zařazení k určitému směru - uvede významné představitele a přibližné působení	
Literatura konzumní a hodnotná	<i>ČJL-9-3-05</i> - vyhodnocuje s oporou v textu vypovídací hodnotu textu - vyjadřuje své názory, podpoří nebo odmítne názor, dělá své závěry	

6.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk:

- získává zájem žáků o studium cizího jazyka a vytváří pozitivní vztah k tomuto předmětu
- vede žáky k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- rozvíjí schopnost číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce a porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- probouzí a prohlubuje zájem o poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi, motivuje žáky k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je zařazen jako povinný v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na obsah vzdělávací oblasti 1. stupně *Jazyk a jazyková komunikace*.

Výuku cizího jazyka na základní škole lze rozčlenit do tří vzájemně propojených etap:

1. etapa (3. - 5. ročník), 2. etapa (6. - 7. ročník) a 3. etapa (8. - 9. ročník). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, příležitostně v učebně informatiky, v altánu na školní zahradě. Žáci jsou rozděleni na skupiny podle kmenových tříd.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

V didaktické práci učitel využívá všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí: *párové a skupinové práce, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací), práce se slovníkem a s autentickými materiály, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty*.

Kompetence k učení

učitel

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledá, zpracovává a kombinuje informace do širších celků
- volí metody a formy práce tak, aby je žák využil pro efektní učení a pochopil smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problému

učitel

- klade vhodné otázky tak, aby žák vyhledal vhodné informace a pochopil daný problém
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

učitel

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- uplatňuje a demonstruje základní techniky mluveného projevu, napomáhá k výstižnému a souvislému dialogu, žák je schopen komunikovat na odpovídající úrovni
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, diskutuje s žákem o daných situacích
- využívá aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ..., žák naslouchá promluvám ostatních a vhodně na ně reaguje
- komunikuje s žákem v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

učitel

- hodnotí žáka způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podněcuje žáka k argumentaci
- zařazuje aktivity, při kterých žáci spolupracují formou párové a skupinové práce, prostřednictvím sebehodnocení učí žáka identifikovat jeho silné a slabé stránky
- podněcuje žáka k vytváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

učitel

- seznamuje žáka s životem jejich vrstevníků v jiné zemi, poukazuje na srovnání a nutnost zamyšlení se nad otázkami týkajícími se kulturních odlišností, občanských práv, práv dítěte, životního prostředí atd.
- motivuje žáka k prezentaci jeho myšlenek, názorů a k respektování názorů ostatních
- aktivizuje žáka k diskuzi tak, aby provedl zodpovědně své rozhodnutí podle dané situace

Kompetence pracovní

učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení a organizaci práce
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáka, poukazuje na důležitost znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Anglický jazyk 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slyšené texty - rozhovory - krátké projevy	<i>CJ-9-1-01, CJ-9-1-02</i> - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tématu/obsahu krátkého jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům	
<i>Mluvení</i>		
Gramatické jevy - přítomný průběhový a prostý čas - příslovce častosti děje - minulý prostý čas - tvary minulého času pravidelných nepravidelných sloves - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - some/any - how much/ how many - stupňování přídavných jmen - tvoření otázek - budoucí čas s will a going to Tématické okruhy - domov, volný čas, škola, kalendářní rok, aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti, cestování, stravovací návyky	<i>CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03</i> - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob a každodenních činností - sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje - poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět - krátce pohovoří na osvojené téma - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět	EGS - Evropa a svět nás zajímá EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita
<i>Čtení s porozuměním</i>		
Slovní zásoba - práce se slovníkem	<i>CJ-9-3-01, CJ-9-3-02,</i> - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchém textu	

- slovní zásoba osvojovaných témat	vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě - porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat - odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu	
<i>Psaní</i>		
Jednoduchá písemná sdělení - pohlednice - odpověď na email	<i>CJ-9-4-01, CJ-9-4-02, CJ-9-4-03</i> - запиše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů - sestaví/napiše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob a minulých událostí - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají jeho samotného	MDV - produktivní a receptivní činnosti (stavba mediálního sdělení)

Anglický jazyk 7.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slyšené texty - rozhovory - krátké projevy	<i>CJ-9-1-01, CJ-9-1-02</i> - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tématu/obsahu krátkého jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům	
<i>Mluvení</i>		
Gramatické jevy - minulý čas průběhový - budoucí čas s <i>will</i> - budoucí čas s <i>going to</i> - neurčitý člen <i>a/an</i> , určitý člen <i>the</i> - neurčitá zájmena - vyjádření blízké budoucnosti - návrhy <i>shall I...? What about..?</i> - tvary přičestí minulého nepravidelných sloves - předpřítomný čas prostý - způsobová slovesa - tvoření otázek Tématické okruhy - rodina, volný čas, sport, každodenní činnosti, zkušenosti, bydlení, domov, příroda a město, pocity a nálady, škola, realie anglicky mluvících zemí	<i>CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03</i> - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká prostředí, v němž žije, zkušeností a způsobu života - požádá partnera v komunikaci o pomoc - formuluje pozvání a na pozvání přiměřeně reaguje - domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje - krátce pohovoří na osvojené téma - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět - popíše událost - popíše své plány	MKV - multikulturalita MKV - lidské vztahy EGS - Evropa a svět nás zajímá
<i>Čtení s porozuměním</i>		
Slovní zásoba - práce se slovníkem	<i>CJ-9-3-01, CJ-9-3-02</i> - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchém textu	

- slovní zásoba osvojovaných témat	vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě - porozumí tématu a obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat - porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů	
<i>Psaní</i>		
Jednoduchá písemná sdělení - pohlednice - odpověď na email - pozvánka - formulář	<i>CJ-9-4-01, CJ-9-4-02, CJ-9-4-03</i> - zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů - sestaví/napiše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí - popíše své plány - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení vyjadřující pozvání	MDV - produktivní a receptivní činnosti (tvorba mediálního sdělení)

Anglický jazyk 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slyšené texty - rozhovory - krátké projevy - krátké texty různých stylů	<i>CJ-9-1-01, CJ-9-1-02</i> - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tématu/obsahu krátkého jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům - vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	
<i>Mluvení</i>		
Gramatické jevy -minulý čas průběhový a prostý - <i>had to/ didn't have to</i> - rozdíl mezi předpřítomným časem a jednoduchým minulým časem - tázací dovětky - vztažná zájmena <i>who, which, that</i> , vztažné věty vedlejší - <i>should / shouldn't, might /might not</i> - gerundium/ infinitiv - první a druhý kondicionál - tvoření otázek - trpný rod Tématické okruhy - volný čas, každodenní činnosti, nákupy a móda, škola, kultura, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, cestování, počasí, domov, rodina,	<i>CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03</i> - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká každodenních činností a potřeb, zkušeností a způsobu života - požádá partnera v komunikaci o pomoc - poradí partnerovi v komunikaci, jak vyřešit problém - formuluje pozvání a na pozvání reaguje - domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje - sdělí, co si přeje/nepřeje a vyjádří, co by dělal za určité podmínky - poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích - krátce hovoří na osvojené téma -popíše prostředí, v němž žije, potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami	EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference MKV - multikulturalita EV - vztah člověka k prostředí

reálie anglicky mluvících zemí	- popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami	
Čtení s porozuměním		
Slovní zásoba - práce se slovníkem - slovní zásoba osvojovaných témat	<i>CJ-9-3-01, CJ-9-3-02,</i> - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě - rozumí tématu a obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat - vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu. - odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu	
Psaní		
Jednoduchá písemná sdělení - práce s textem: dokončení, shrnutí - příběh - neformální dopis Gramatické jevy - spojky <i>and, but, or, because</i> - příslovce <i>then</i>	<i>CJ-9-4-01, CJ-9-4-02, CJ-9-4-03</i> - zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně nevykonává - sestaví/napiše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených spojkami a příslovci - napíše jednoduchý text (např. dopis, email, vzkaz) vyjadřující poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět - napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci - popíše událost - napíše své plány - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají	MDV - produktivní a receptivní činnosti (tvorba mediálního sdělení)

	jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života	
--	---	--

Anglický jazyk 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		

Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slyšené texty - rozhovory - krátké projevy - krátké texty různých stylů	<i>CJ-9-1-01, CJ-9-1-02</i> - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tématu a obsahu krátkého jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům - vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	
Mluvení		
Gramatické jevy - nepravdivá slovesa - určité a neurčité členy - předpovědi s <i>will</i> a <i>going to</i> - blízká budoucnost - první a druhý kondicionál - zvratná zájmena - tvoření otázek - frázová slovesa - trpný rod - nepřímá řeč - nepřímá otázka - předložky Tématické okruhy - volný čas, každodenní činnosti, sport, kultura, volba povolání a pracovní pohovor, péče o zdraví, příroda, moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, město, realie anglicky mluvících zemí	<i>CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03</i> - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojených témat - požádá partnera v komunikaci o pomoc - poradí partnerovi v komunikaci, jak vyřešit problém - formuluje pozvání a na pozvání reaguje - domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje - sdělí, co si přeje/nepřeje a vyjádří, co by dělal za určité podmínky - poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích - krátce pohovoří na osvojené téma - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci - popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci	OSV – Komunikace (otevřená pozitivní komunikace) EGS - Evropa a svět nás zajímá EGS - Objevujeme Evropu a svět MDV - produktivní a receptivní činnosti (fungování a vliv médií ve společnosti)
Čtení s porozuměním		

Slovní zásoba - práce se slovníkem - slovní zásoba osvojovaných témat	<i>CJ-9-3-01, CJ-9-3-02</i> - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě - porozumí tématu a obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat - vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu - odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu - porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů	MKV - multikulturalita
<i>Psaní</i>		
Jednoduchá písemná sdělení - práce s textem: dokončení, shrnutí - příběh - formální odpověď na inzerát - životopis Gramatické jevy - spojky <i>and, but, or, because</i> - příslovce <i>then</i> - příslovce <i>firstly, secondly, at last</i>	<i>CJ-9-4-01, CJ-9-4-02, CJ-9-4-03</i> - napíše jednoduchý text (např. dopis, email, vzkaz) vyjadřující poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět - napíše příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených spojkami a příslovci - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života	MDV - produktivní a receptivní činnost (tvorba mediálního sdělení)

6.1.3 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce:

- aktivizuje zájem žáků o studium cizího jazyka a vytváří pozitivní vztah k tomuto předmětu
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- rozvíjí schopnost číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce a porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- umožňuje poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práci s nimi
- snižuje jazykové bariéry, prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Konverzace v anglickém jazyce* je zařazen jako povinně volitelný v 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně a povinný v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně disponibilní. Svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk 2. stupně a vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a slouží k upevnění probraného učiva formou konverzace.

Výuku cizího jazyka na základní škole lze rozčlenit do tří vzájemně propojených etap:

1. etapa (3. - 5. ročník), 2. etapa (6. - 7. ročník) a 3. etapa (8. - 9. ročník). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, příležitostně v učebně informatiky, v altánu na školní zahradě.

Při výuce respektujeme zásadu rovnocenného přístupu ke vzdělávacímu obsahu předmětu, ale i zásadu diferencované a individualizované výuky pro žáky určitým způsobem znevýhodněné (např. vývojové poruchy učení, dlouhodobější absence apod.) a pro žáky nadané s hlubším zájmem o předmět. Vyučovací hodinu v daném ročníku může učitel efektivněji využít (skupina žáků znevýhodněných - k praktickému procvičování učiva, skupina žáků nadaných – k hlubšímu rozvíjení dovedností a znalostí). Při případném dělení žáků v ročníku bude učitel vycházet vždy z konkrétní situace v daném školním roce.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

V didaktické práci učitel využívá všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí: *párové a skupinové práce, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací), práce se slovníkem a s autentickými materiály, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty.*

Kompetence k učení

učitel

- zadává úkoly, při kterých žák propojí probraná témata a jazykové jevy
- volí metody a formy práce tak, aby je žák využil pro efektní učení a pochopil smysl a cíl učení
- motivuje žáka tak, aby pochopil důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro praktický život a volbu dalšího studia

Kompetence k řešení problému

učitel

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- klade takové úkoly, aby žák musel řešit jednoduché situace v cizojazyčném prostředí
- motivuje žáka k tomu, aby se nebál mluvit anglicky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

učitel

- předkládá jednoduché texty a sdělení, aby žák mohl porozumět a zformulovat své myšlenky v anglickém jazyce
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, diskutuje s žákem o daných situacích
- využívá dovednosti osvojené v anglickém jazyce pro aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, žák naslouchá promluvám ostatních a vhodně na ně reaguje
- navazuje kontakt s žákem v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

učitel

- seznamuje žáka se zásadami slušného chování v anglicky mluvícím prostředí a s důležitými frázemi pro vyžádání informace, rady a pomoci
- podněcuje žáka k argumentaci a k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- zařazuje aktivity, při kterých žáci spolupracují v anglicky hovořící skupině a zároveň prostřednictvím sebehodnocení učí žáka identifikovat jeho silné a slabé stránky

Kompetence občanské

učitel

- seznamuje žáka se zvyky anglicky mluvících zemí a porovnává je se zvyky u nás
- motivuje žáka k prezentaci jeho myšlenek, názorů a k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

učitel

- vytváří příležitosti pro práci s dvojazyčným slovníkem poukazuje na důležitost využití znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění a získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Konverzace v anglickém jazyce - 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Mluvení</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - americká a britská výslovnost - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Gramatické jevy - tvorba otázek - pomocné sloveso <i>do</i> - přítomný čas průběhový a prostý - budoucí čas s <i>will</i> a <i>going to</i> - minulý čas prostý a průběhový - <i>too, enough</i> - způsobová slovesa - předpřítomný čas - vztažná zájmena <i>who, which, that</i> , vztažné věty vedlejší - gerundium - první a druhý kondicionál Komunikační situace - orientace ve škole a ve městě - na nádraží - orientace v metru (Londýn) - v obchodě (nákup a vrácení nevhodného zboží) - u lékaře Tématické okruhy - můj idol, moje záliby, moje město, moje škola, moje rodina, Londýn	<i>CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03</i> - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká specifické komunikační situace - vytvoří krátký jednoduchý rozhovor na dané téma - domluví se s partnerem na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje - vyjádří v rozhovoru, co se mu líbí/nelíbí a uvede důvody - zeptá se na cestu a popíše cestu - formuluje otázku a zjistí požadovanou informaci - poskytne informaci na základě partnerovy otázky - orientuje se v základních komunikačních situacích - připraví jednoduchou prezentaci na osvojené tématické okruhy (podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou) - popíše sebe samého, své schopnosti, zájmy, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět - vyjádří význam slova pomocí vztažných vět - převypráví a dokončí jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - popíše minulou událost za použití správných gramatických prostředků - popíše své budoucí plány - mluví o svých zkušenostech a přetrvávajících činnostech - mluví o hypotetických situacích	EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita

Konverzace v anglickém jazyce - 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Mluvení</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - americká a britská výslovnost - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Gramatické jevy - tvorba otázek - <i>should / shouldn't, might / might not</i> - slovní spojení typu <i>In my opinion, I believe, I think</i> - předpřítomný čas prostý a průběhový - předminulý čas - budoucí čas s <i>will</i> a <i>going to</i> - gerundium - první a druhý kondicionál - frázová slovesa - trpný rod - vztažné věty - nepřímá řeč - <i>say and tell</i> - nepřímá otázka Stylistické prvky - hovorová angličtina a slang Komunikační situace - orientace ve městě (New York) - na letišti, cestování - v restauraci - v hotelu - v turistickém informačním centru - pracovní pohovor Tématické okruhy - svět práce, oblíbená kniha, kultura, oblíbené místo, počasí a roční období, moje zkušenosti,	<i>CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03</i> - zapojí se do jasně strukturovaného formálního rozhovoru (např. pracovní pohovor) - vytvoří rozhovor na dané téma nebo na základě přečteného textu - poradí partnerovi, jak vyřešit určitý problém - vyjádří v diskuzi, co se mu líbí/ nelíbí a uvede důvody - formuluje otázku a zjistí požadovanou informaci - poskytne informaci na základě partnerovy otázky - orientuje se v různorodých komunikačních situacích a správně v nich aplikuje gramatické jevy - připraví prezentaci na osvojené tématické okruhy a zodpoví otázky poslouchajících - popíše své pocity, schopnosti, zájmy, opakované činnosti a představy o budoucnosti za použití jednoduchých vět - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - vyjádří předpovědi a představy o své budoucnosti - mluví o svých zkušenostech a přetrvávajících činnostech - vyjádří, co dělal před určitým časovým bodem v minulosti	EV - vztah člověka k prostředí MKV - multikulturalita

moje sny, plány a budoucnost, zdravý způsob života, národní zvyky a svátky - New York, Austrálie		
--	--	--

6.1.4 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk:

získává zájem žáků o studium cizího jazyka a vytváří pozitivní vztah k tomuto předmětu snižuje jazykové bariéry. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa a seznamuje žáky s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří.

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Realizuje se jako povinný předmět v 7., 8. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

V didaktické práci učitele převažují následující formy a metody:

nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, samostatná práce, nácvik písemného projevu, práce s audionahrávkami, videonahrávkami, práce se slovníky

Kompetence k učení

učitel

vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka nabízí žákům aktivační metody, které povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými slovníky

Kompetence k řešení problémů

učitel

předkládá žákům jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí

napomáhá žákům nebát se mluvit německy s cizím člověkem

rozvíjí schopnost žáků opsat obsah myšlenky chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

učitel

motivuje žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

klade důraz na schopnost poslouchat, porozumět textu a reprodukovat ho

Kompetence sociální a personální

učitel

rozvíjí schopnost žáků v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu

podporuje u žáků uvědomit si společné rysy lidí z různého jazykového prostředí

Kompetence občanské

učitel

napomáhá žákům získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnat je se zvyky našimi

rozvíjí schopnost žáků vyjádřit přesně své myšlenky, city a názory

Kompetence pracovní

učitel

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

motivuje žáky k potřebě hlubšího osvojení jazyka, např. na trhu práce
směřuje žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Německý jazyk 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba, osvojovaná témata - slovní zásoba osvojovaných témat: pozdravy, poděkování, oslovení; barvy a přídavná jména (vlastnosti); dny v týdnu; čísla (0-20); čas (hodiny); moje rodina; škola - školní potřeby; volný čas; formulář, email; realie - německy mluvící země (orientace v mapě, turistické cíle)	DCJ-9-1-01 - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) - porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy DCJ-9-1-02 - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-1-03 - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k osvojovaným tématům např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	
<i>Mluvení</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka	DCJ-9-2-01 - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení,	MKV - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

- základní výslovnostní návyky, abeceda, vlastní jména, internacionalismy Mluvnice - slovosled oznamovací a tázací věty, W - otázky, časování pravidelných sloves, sloveso sein, osobní a přivlastňovací zájmena, zápor, člen určitý, neurčitý Slovní zásoba, osvojovaná témata - slovní zásoba osvojovaných témat: pozdravy, poděkování, oslovení; barvy a přídavná jména (vlastnosti); dny v týdnu; čísla (0-20); čas (hodiny); moje rodina; škola - školní potřeby; volný čas; formulář, email; realie - Německo, Rakousko, Švýcarsko (orientace v mapě, turistické cíle)	poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek DCJ-9-2-02 - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-03 - reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělají, mají rádi/neradi) - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět - zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	OSV - komunikace (komunikace v různých situacích - pozdrav) OSV - sebezpoznání a sebezpojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně)
Čtení s porozuměním		
Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) Slovní zásoba, osvojovaná témata - práce se slovníkem, slovní zásoba osvojovaných témat: pozdravy, poděkování, oslovení; barvy a přídavná jména (vlastnosti); dny v týdnu; čísla (0-20); čas (hodiny); moje rodina;	DCJ-9-3-01 - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, které se týkají osvojovaných témat a s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-3-02 - rozpozná známá slova a slovní spojení, porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se	

škola - školní potřeby; volný čas; formulář, email; reálie - německy mluvící země (orientace v mapě, turistické cíle)	vztahují k osvojovaným tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-3-03 - porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem	EGS - Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)
<i>Psaní</i>		
Mluvnice - slovosled oznamovací a tázací věty, W - otázky, časování pravidelných sloves, sloveso sein, osobní a přivlastňovací zájmena, zápor, člen určitý, neurčitý Slovní zásoba, osvojovaná témata - práce se slovníkem, slovní zásoba osvojovaných témat: pozdravy, poděkování, oslovení; barvy a přídavná jména (vlastnosti); dny v týdnu; čísla (0-20); čas (hodiny); moje rodina; škola - školní potřeby; volný čas; formulář, email; reálie - německy mluvící země (orientace v mapě, turistické cíle)	DCJ-9-4-01 - zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů DCJ-9-4-02 - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí a co dělá - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí a co dělají DCJ-9-4-03 - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů	

Německý jazyk 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost probírané slovní zásoby Slovní zásoba, osvojovaná témata - slovní zásoba osvojovaných témat: zvířata; zájmy; pozvání, pozvánka; čísla (20-100, 100 a více); časové údaje; roční období; cestování; dotazník; domov, můj pokoj; škola - školní budova; můj den - reálie - vybraná města německy mluvících zemí a jejich osobnosti	DCJ-9-1-01 - porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-1-02 - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-1-03 - zachytí konkrétní informace (např. o zvířatech, nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k osvojovaným tématům např. (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	
<i>Mluvení</i>		

Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost probírané slovní zásoby Mluvnice - časování pravidelných a nepravidelných sloves, modální slovesa, skloňování podstatných jmen, plurál podstatných jmen, zájmena, předložky Slovní zásoba, osvojovaná témata - slovní zásoba osvojovaných témat: zvířata; zájmy; pozvání, pozvánka; čísla (20-100, 100 a více); časové údaje; roční období; cestování; dotazník; domov, můj pokoj; škola - školní budova; můj den - reálie - vybraná města německy mluvících zemí a jejich osobnosti	DCJ-9-2-01 - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o zvířatech nebo se na podobnou informaci zeptá za použití jednoduchých slovních spojení a otázek DCJ-9-2-02 - popíše skutečnosti týkající se osvojovaných témat, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-03 - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět - zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	MKV - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
Čtení s porozuměním		
Slovní zásoba, osvojovaná témata - práce se slovníkem, slovní zásoba osvojovaných témat: zvířata; zájmy; pozvání, pozvánka; čísla (20-100, 100 a více); časové údaje; roční období; cestování; dotazník; domov, můj pokoj; škola - školní budova; můj den - reálie - vybraná města německy mluvících zemí a jejich osobnosti	DCJ-9-3-01 - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, které se týkají osvojovaných témat a s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-3-02 - rozpozná známá slova a slovní spojení, porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-3-03	

	- porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem	EGS - Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)
<i>Psaní</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - pravopis Mluvnice - časování pravidelných a nepravidelných sloves, modální slovesa, skloňování podstatných jmen, plurál podstatných jmen, zájmena, předložky Slovní zásoba, osvojovaná témata - práce se slovníkem, slovní zásoba osvojovaných témat: zvířata; zájmy; pozvání, pozvánka; čísla (20-100, 100 a více); časové údaje; roční období; cestování; dotazník; domov, můj pokoj; škola - školní budova; můj den - reálie - vybraná města německy mluvících zemí a jejich osobnosti	DCJ-9-4-01 - zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se zvířat DCJ-9-4-02 - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých sdělí, co dělá a vlastní - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty na osvojovaná témata DCJ-9-4-03 - odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se osvojovaných témat	

Německý jazyk 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Poslech s porozuměním</i>		

Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost probírané slovní zásoby Slovní zásoba, osvojovaná témata - slovní zásoba osvojovaných témat: můj týden; škola - školní předměty, rozvrh hodin; lidské tělo, zdraví; obec, plán města; dopravní prostředky; počasí, příroda, roční období, svátky; oblečení; prázdniny; povolání; potraviny; realie - města německy mluvících zemí, literatura německy píšících autorů	DCJ-9-1-01 - porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-1-02 - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-1-03 - zachytí konkrétní informace (např. o předmětech) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje k osvojovaným tématům např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	
Mluvení		
Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost probírané slovní zásoby	DCJ-9-2-01 - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o předmětech, činnostech nebo se na	MKV - multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Mluvnice - časování pravidelných, nepravidelných a modálních sloves, rozkazovací způsob, minulý čas - Präteritum (sein, haben), Perfektum; stupňování přídavných jmen; řadové číslovky; man - neosobní podmět, přivlastňovací zájmena; předložky; deshalb Slovní zásoba, osvojovaná témata - slovní zásoba osvojovaných témat: můj týden; škola - školní předměty, rozvrh hodin; lidské tělo, zdraví; obec, plán města; dopravní prostředky; počasí, příroda, roční období, svátky; oblečení; prázdniny; povolání; potraviny; reálie - města německy mluvících zemí, literatura německy píšících autorů	podobné informace zeptá za použití jednoduchých slovních spojení a otázek DCJ-9-2-02 - popíše skutečnosti týkající se osvojovaných témat, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-03 - odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět - zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	OSV - komunikace (komunikace v různých situacích - informování, odmítání, omluva, prosba) OSV - sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
Čtení s porozuměním		
Slovní zásoba, osvojovaná témata - práce se slovníkem, slovní zásoba osvojovaných témat: můj týden; škola - školní předměty, rozvrh hodin; lidské tělo, zdraví; obec, plán města; dopravní prostředky; počasí, příroda, roční období, svátky; oblečení; prázdniny; povolání; potraviny; reálie - města německy mluvících zemí, literatura německy píšících autorů	DCJ-9-3-01 - porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, které se týkají osvojovaných témat a s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) DCJ-9-3-02 - rozpozná známá slova a slovní spojení, porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného	

	slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-3-03 - porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem	EGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
<i>Psaní</i>		
Zvuková a grafická podoba jazyka - pravopis Mluvnice - časování pravidelných, nepravidelných a modálních sloves, rozkazovací způsob, minulý čas - Präteritum (sein, haben), Perfektum; stupňování přídavných jmen; řadové číslovky; man - neosobní podmět, přivlastňovací zájmena; předložky; deshalb Slovní zásoba, osvojovaná témata - práce se slovníkem, slovní zásoba osvojovaných témat: můj týden; škola - školní předměty, rozvrh hodin; lidské tělo, zdraví; obec, plán města; dopravní prostředky; počasí, příroda, roční období, svátky; oblečení; prázdniny; povolání; potraviny; realie - města německy mluvících zemí, literatura německy píšících autorů	DCJ-9-4-02 - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých uvede, co umí - napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí povolání - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	

6.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika:

- vede k osvojení pojmů a matematických postupů
- vede k logickému a kritickému usuzování

- vede k rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- vede k užití matematiky v reálných situacích

Časová dotace a organizační vymezení

Předmět *Matematika* se vyučuje jako samostatný povinný předmět s časovou dotací 4 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku. V 9. ročníku s časovou dotací 3 hodiny. Předmět je posílen v 8. a 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu především z důvodu přípravy na středoškolské studium. Svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na obsah vzdělávací oblasti 1. stupně *Matematika a její aplikace*.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Podle možností a schopností jsou využívány prostředky výpočetní techniky a jiné pomůcky.

Předmět Matematika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty (např. Chemie, Fyzika, Praktické činnosti, Zeměpis).

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje úkoly, pomocí kterých se žáci učí:
 - vyhledávat a třídit informace
 - nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi
 - navrhopvat různé způsoby řešení
- klade důraz na správné používání matematických symbolů a znaků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- rozvíjí volbou vhodných úloh logický úsudek
- zařazuje úlohy z běžného života, ve kterých se žáci učí
 - matematizovat reálné situace
 - volit správný postup pro řešení problémů
 - navrhopvat řešení, docházet k závěrům a vyhodnocovat získaná fakta
 - využívat vhodné pomůcky, nástroje a technická zařízení k vyhledávání informací (internet)

Kompetence komunikativní

učitel

- klade důraz na přesné a stručné vyjadřování v písemné i ústní formě
- analyzuje s žáky text zadání úloh
- seznamuje žáky s dovedností převádět matematické znaky a symboly do slov a naopak

Kompetence sociální a personální

učitel

- formou skupinové práce zlepšuje spolupráci mezi žáky při řešení úloh
 - umožňuje žákům průběžnou komunikaci a spolupráci a podílet se na vytváření pravidel pro práci ve skupině
- volbou vhodných úloh a pomůcek:
 - rozvíjí prostorovou představivost žáků

- seznamuje s významem matematiky pro praktický život

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, školního řádu
- podle potřeby pomáhá žákům při řešení úloh
- podporuje tvořivé nápady žáků a pozitivně je hodnotí

Kompetence pracovní

učitel

- směřuje žáky k využití správných pracovních postupů a pomůcek
- zadává úlohy, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Matematika 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a proměnná</i>		
Přirozená a desetinná čísla	<i>M-9-1-01</i> - čte, zapisuje, porovnává, zobrazuje přirozená a desetinná čísla, provádí početní operace s přirozenými i desetinnými čísly z paměti i písemně <i>M-9-1-02</i> - zaokrouhluje přirozená i desetinná čísla, provádí odhady s danou přesností <i>M-9-3-04</i> - převádí jednotky délky, hmotnosti, času <i>M-9-1-09</i> - řeší jednoduché slovní úlohy	
Dělitelnost přirozených čísel	<i>M-9-1-03</i> - chápe pojmy násobek, dělitel - používá znaky dělitelnosti - rozezná prvočíslo a číslo složené, soudělná a nesoudělná čísla, sudé a liché číslo - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
Rovinné útvary	<i>M-9-3-01</i> - charakterizuje a třídí základní geometrické útvary <i>M-9-3-02</i> - užívá a rozlišuje základní pojmy <i>M-9-3-06</i> - načrtne a rýsuje základní geometrické útvary <i>M-9-3-04</i> - odhaduje a vypočítá obsah obdélníku a čtverce	
Úhel a jeho velikost	<i>M-9-3-03</i> - užívá jednotky stupeň, minuta - narýsuje a změří daný úhel, používá úhloměr - rozlišuje, pojmenuje a narýsuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů - graficky sčítá a odčítá úhly	

Shodnost, souměrnost	<i>M-9-3-08</i> - pozná shodné, osově a středově souměrné útvary - chápe pojmy vzor - obraz, samodružný bod - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti	
Trojúhelník	<i>M-9-3-02</i> - pojmenuje, znázorní a používá základní pojmy (strana, vnitřní úhly, výška, těžnice) - roztrídí a charakterizuje typy trojúhelníků <i>M-9-3-01</i> - aplikuje trojúhelníkovou nerovnost <i>M-9-3-06</i> - načrtne a sestrojí trojúhelník	
Kvádr, krychle	<i>M-9-3-09</i> - určí a charakterizuje jednotlivá tělesa <i>M-9-3-12</i> - načrtne a sestrojí obraz kváдру a krychle ve volném rovnoběžném promítání <i>M-9-3-11</i> - načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle <i>M-9-3-10</i> - převádí a užívá jednotky objemu a obsahu - odhaduje a vypočítá objem a povrch kváдру a krychle	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Přirozená a desetinná čísla	<i>M-9-4-01</i> - řeší jednoduché slovní úlohy	
Dělitelnost přirozených čísel	<i>M-9-4-01</i> - modeluje, řeší situace s využitím dělitelnosti	

Matematika 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a proměnná</i>		

Zlomky	<i>M-9-I-04</i> - zapisuje zlomkem část celku, krátí, rozšiřuje a porovnává zlomky - uvádí zlomek na základní tvar, upraví zlomek na smíšené číslo a naopak - pozná a upraví složený zlomek <i>M-9-I-01</i> - provádí početní výkony se zlomky <i>M-9-01-9</i> - užívá zlomky při řešení praktických situací	
Celá čísla	<i>M-9-I-01</i> - rozlišuje kladná a záporná čísla, umí je zobrazit na číselné ose a porovnat - určí opačné číslo k danému číslu - určí absolutní hodnotu daného čísla - provádí početní operace s celými čísly <i>M-9-I-09</i> - užívá celých čísel při řešení jednoduchých situací	
Racionální čísla	<i>M-9-I-01</i> - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - provádí početní operace s racionálními čísly <i>M-9-I-02</i> - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností <i>M-9-I-04</i> - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přírozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) <i>M-9-I-09</i> - řeší slovní úlohy s využitím racionálních čísel	
Procenta	<i>M-9-I-04</i> - vyjádří část celku pomocí procent a naopak <i>M-9-I-06</i> - užívá základní pojmy procentového počtu - řeší slovní úlohy na procenta	

Poměr	<i>M-9-1-04</i> - rozdělí celek na části v daném poměru <i>M-9-1-05</i> - vyjádří poměr mezi danými hodnotami - zvětší a zmenší danou hodnotu v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů <i>M-9-4-01</i> - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		
Přímá a nepřímá úměrnost	<i>M-9-2-03</i> - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - používá pravoúhlou soustavu souřadnic <i>M-9-2-04</i> - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí <i>M-9-2-01</i> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <i>M-9-2-02</i> - porovnává soubory dat <i>M-9-2-05</i> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - používá trojčlenku při řešení úloh z praxe	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
Shodnost	<i>M-9-3-07</i> - určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků	
Trojúhelníky	<i>M-9-3-06</i> - načrtne a sestrojí trojúhelník <i>M-9-3-04</i> - odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku	
Čtyřúhelníky - rovnoběžníky - lichoběžníky	<i>M-9-3-02</i> - definuje pojem rovnoběžníku - charakterizuje a třídí rovnoběžníky <i>M-9-3-06</i> - načrtne a sestrojí rovnoběžník <i>M-9-3-04</i> - odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku <i>M-9-3-01</i>	

	- aplikuje ve slovních úlohách z praxe <i>M-9-3-02</i> - rozpozná, pojmenuje lichoběžník <i>M-9-3-06</i> - načrtne a sestrojí lichoběžník <i>M-9-3-04</i> - odhaduje a vypočítá obsah a obvod lichoběžníku <i>M-9-3-01</i> - aplikuje ve slovních úlohách z praxe	
Hranoly	<i>M-9-3-09</i> - rozezná a pojmenuje kolmý hranol <i>M-9-3-11</i> - rozpozná síť kolmého hranolu <i>M-9-3-10</i> - odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu <i>M-9-3-13</i> - využívá objemu a povrchu při řešení úloh z praxe	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Celá čísla	<i>M-9-4-01</i> - užívá celých čísel při řešení jednoduchých situací	
Racionální čísla	<i>M-9-4-01</i> - řeší slovní úlohy s využitím racionálních čísel	
Procenta	<i>M-9-4-01</i> - řeší slovní úlohy na procenta	
Poměr	<i>M-9-4-01</i> - řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru	
Hranoly	<i>M-9-4-02</i> - využívá objemu a povrchu při řešení úloh z praxe	

Matematika 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a proměnná</i>		
Mocniny a odmocniny	<i>M-9-I-01</i> - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek - přečte a zapíše mocninu s přirozeným mocnitelem - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem <i>M-9-I-02</i> - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulatoru	
Výrazy	<i>M-9-I-07</i> - rozumí pojmu výraz, určí hodnotu daného číselného výrazu	

	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - zapíše v jednoduchých případech slovní text pomocí výrazu s proměnnou - provádí úpravy a početní operace s výrazy - užívá vzorce a^2-b^2, $(a+b)^2$, $(a-b)^2$	
Rovnice	<i>M-9-1-08</i> - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti - vypočítá hodnotu neznámé z jednoduchých vzorců <i>M-9-1-09</i> - řeší slovní úlohy úvahou i pomocí lineárních rovnic, ověří výsledek řešení	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		
Základy statistiky	<i>M-9-2-01</i> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <i>M-9-2-02</i> - porovnává soubory dat <i>M-9-2-04</i> - čte a sestavuje jednoduché tabulky a grafy <i>M-9-2-05, M-9-1-02</i> - umí sám provést jednoduché statistické šetření, vypočítá aritmetický průměr, četnost znaku	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
Rovinné útvary - kruh a kružnice	<i>M-9-3-06</i> - používá základní pravidla přesného rýsování <i>M-9-3-06</i> - sestrojí jednoduché konstrukce - narýsuje trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky <i>M-9-3-05</i> - využívá množin bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh - zná a umí použít Thaletovu větu <i>M-9-3-02</i> - umí kružnici a kruh popsat <i>M-9-3-06</i> - umí narýsovat kruh, kružnici <i>M-9-3-01</i>	

	- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě a z daného bodu - odhaduje a vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu <i>M-9-3-01, M-9-3-13</i> - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu	
Pythagorova věta	<i>M-9-3-02</i> - charakterizuje pravoúhlý trojúhelník <i>M-9-3-01</i> - zná Pythagorovu větu v základním tvaru - aplikuje Pythagorovu větu při výpočtech délek stran pravoúhlého trojúhelníku a ve slovních úlohách	
Válec	<i>M-9-3-09</i> - rozezná a pojmenuje válec <i>M-9-3-10</i> - odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu <i>M-9-3-11</i> - rozpozná síť válce <i>M-9-3-13</i> - využívá objemu a povrchu při řešení úloh z praxe	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Rovnice	<i>M-9-4-01</i> - řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic	
Válec	<i>M-9-4-02</i> - využívá objemu a povrchu při řešení úloh z praxe	

Matematika 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Číslo a proměnná</i>		
Výrazy s proměnnými	<i>M-9-1-07</i> - určí hodnotu výrazu se zlomkem - provádí krácení a rozšiřování výrazu se zlomkem - provádí početní operace se zlomky	
Rovnice se zlomky	<i>M-9-1-08</i> - řeší jednoduché lineární rovnice se zlomky	
Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	<i>M-9-1-08, M-9-1-09</i> - řeší soustavu lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací i dosazovací metodou - provádí zkoušky řešení - řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Finanční matematika	<i>M-9-1-09, M-9-1-02</i> - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		

Funkce	<i>M-9-2-03</i> - používá pravoúhlou soustavu souřadnic <i>M-9-2-04</i> - chápe pojem funkce - rozliší základní druhy funkcí - sestaví tabulku a sestrojí graf těchto funkcí <i>M-9-2-01</i> - určí definiční obor a množinu hodnot funkce <i>M-9-2-05</i> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
Podobnost	<i>M-9-3-07</i> - rozliší shodné a podobné útvary - určí a použije poměr podobnosti - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - sestrojí rovinný obraz podobný danému <i>M-9-1-05</i> - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami	
Tělesa	<i>M-9-3-09</i> - rozlišuje a charakterizuje jednotlivá tělesa <i>M-9-3-11</i> - rozpozná síť jehlanu a kužele <i>M-9-3-10</i> - v jednoduchých případech vypočítá objem a povrch jehlanu - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	<i>M-9-4-01</i> - řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Funkce	<i>M-9-4-01</i> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	

Finanční matematika	<i>M-9-4-01</i> - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	
Tělesa	<i>M-9-4-02</i> - v jednoduchých případech vypočítá objem a povrch jehlanu - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule	

6.2.2. Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Povinně volitelný předmět *Cvičení z matematiky* slouží žákům k procvičování vědomostí a dovedností nabytých v hodinách matematiky. Prohlubuje a upevňuje intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku.

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Cvičení z matematiky:

- vede k osvojení pojmů a matematických postupů
- vede k logickému a kritickému usuzování
- rozvíjí abstraktního a exaktního myšlení
- vede k užítí matematiky v reálných situacích

Časová dotace a organizační vymezení

Předmět Cvičení z matematiky se vyučuje jako povinně volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně v 7. ročníku. Svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na předmět Matematika ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Podle možností a schopností jsou využívány prostředky výpočetní techniky a jiné pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje úkoly, pomocí kterých se žáci učí:
 - vyhledávat a třídit informace
 - nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi
 - navrhopvat různé způsoby řešení
- klade důraz na správné používání matematických symbolů a znaků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- rozvíjí volbou vhodných úloh logický úsudek
- zařazuje úlohy z běžného života, ve kterých si žáci procvičují
 - matematizovat reálné situace
 - volit správný postup pro řešení problémů
 - navrhopvat řešení, docházet k závěrům a vyhodnocovat získaná fakta
 - využívat vhodné pomůcky, nástroje a technická zařízení k vyhledávání informací (internet)

Kompetence komunikativní

učitel

- klade důraz na přesné a stručné vyjadřování v písemné i ústní formě
- analyzuje s žáky text zadání úloh
- seznamuje žáky s dovednostmi převádět matematické znaky a symboly do slov a naopak

Kompetence sociální a personální

učitel

- formou skupinové práce zlepšuje spolupráci mezi žáky při řešení úloh
- umožňuje žákům průběžnou komunikaci a spolupráci a podílet se na vytváření pravidel pro práci ve skupině
- volbou vhodných úloh a pomůcek:
 - rozvíjí prostorovou představivost žáků
 - seznamuje s významem matematiky pro praktický život

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, školního řádu
- podle potřeby pomáhá žákům při řešení úloh
- podporuje tvořivé nápady žáků a pozitivně je hodnotí

Kompetence pracovní

učitel

- směřuje žáky k využití správných pracovních postupů a pomůcek
- zadává úlohy, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Cvičení z matematiky 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zlomky	<i>M-9-1-0, M-9-1-04</i> - provádí početní výkony - krátí, rozšiřuje	
Celá čísla	<i>M-9-1-01</i> - provádí početní operace - čísla opačná, převrácená	
Racionální čísla	<i>M-9-1-01</i> - procvičuje početní operace	
Procenta	<i>M-9-1-06</i> - řeší slovní úkoly	
Poměr	<i>M-9-1-05</i> - pracuje s měřítky map a plánů <i>M-9-4-01</i> - řeší úkoly z praxe	
Úměrnost	<i>M-9-2-03</i> - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti <i>M-9-2-05</i> - používá trojčlenku při řešení úloh	
Shodnost	<i>M-9-3-07</i> - užívá věty o shodnosti trojúhelníku	
Trojúhelníky, čtyřúhelníky	<i>M-9-3-06</i> - sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník <i>M-9-3-04</i> - vypočítá obvod a obsah	
Hranoly	<i>M-9-3-10, M-9-3-13</i> - vypočítá objem a povrch	

Cvičení z matematiky 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Číslo a proměnná		
Výrazy s proměnnými (lomené výrazy)	<i>M-9-1-07</i> - určí hodnotu výrazu se zlomkem - provádí krácení a rozšiřování výrazu se zlomkem - provádí početní operace se zlomky	
Rovnice se zlomky	<i>M-9-1-08</i> - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	
Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	<i>M-9-1-08, M-9-1-09</i> - řeší soustavu lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací i dosazovací metodou - provádí zkoušky řešení - řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
Finanční matematika	<i>M-9-1-09, M-9-1-02</i> - zná základní pojmy finanční matematiky (inflace, úrok, úroková doba, úrokovací období, úroková míra) - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Funkce	<i>M-9-2-03</i> - používá pravoúhlou soustavu souřadnic <i>M-9-2-04</i> - chápe pojem funkce - rozliší základní druhy funkcí - sestaví tabulku a sestojí graf těchto funkcí <i>M-9-2-01</i> - určí definiční obor a množinu hodnot funkce <i>M-9-2-05</i> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
Geometrie v rovině a prostoru		
Podobnost	<i>M-9-3-07</i> rozliší shodné a podobné útvary určí a použije poměr podobnosti užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách sestojí rovinný obraz podobný danému <i>M-9-1-05</i> rozdělí úsečku dané délky v daném poměru užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami	

Tělesa	<i>M-9-3-09</i> - rozlišuje a charakterizuje jednotlivá tělesa <i>M-9-3-11</i> - rozpozná síť jehlanu a kužele <i>M-9-3-10</i> - v jednoduchých případech vypočítá objem a povrch jehlanu - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Funkce	<i>M-9-4-01</i> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
Finanční matematika	<i>M-9-4-01</i> - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	
Tělesa	<i>M-9-4-02</i> - v jednoduchých případech vypočítá objem a povrch jehlanu - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule - v jednoduchých případech užívá goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtech povrchu a objemu jehlanu a kužele	

6.2.3. Příprava na střední školu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Povinně volitelný předmět *Příprava na střední školu* se vyučuje od školního roku 2022/2023 a slouží žákům k procvičování a upevňování vědomostí a dovedností nabytých v hodinách matematiky a českého jazyka. Nabízí efektivní způsob přípravy na jednotné přijímací zkoušky na střední školy a gymnázia. Získané poznatky a zkušenosti usnadní žákům vstup do středoškolského studia.

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu *Příprava na střední školu*:

- vede k osvojení si praktických a teoretických znalostí a dovedností nezbytných ke zdárnému složení státních přijímacích zkoušek na střední školy a gymnázia
- vede k procvičení a osvojení si způsobů myšlení při řešení daných typů úloh

Časová dotace a organizační vymezení

Předmět *Příprava na střední školu* svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na předmět Matematika ze vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace* a Český jazyk ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Vyučuje se jako povinně volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně v 9. ročníku. Žáci jsou rozděleni do dvou skupin. Střídavě probíhá výuka matematiky a českého jazyka. Podle možností jsou využívány prostředky výpočetní techniky a jiné pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje úkoly, pomocí kterých se žáci učí:
 - číst s porozuměním
 - ověřovat správnost v jazykových příručkách
- vyhledávat a třídit informace
- nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi
- navrhopat různé způsoby řešení
- plánovat učení
- klade důraz na správné používání matematických symbolů a znaků
- vybízí žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

učitel

- rozvíjí volbou vhodných úloh logický úsudek
- vede žáky k vhodnému výběru nástrojů při analýze textu
- zařazuje úlohy z běžného života, ve kterých si žáci procvičují
 - matematizovat reálné situace
 - volit správný postup pro řešení problémů
 - navrhopat řešení, docházet k závěrům a vyhodnocovat získaná fakta
 - využívat vhodné pomůcky, nástroje a technická zařízení k vyhledávání informací

Kompetence komunikativní

učitel

- klade důraz na přesné a stručné vyjadřování v písemné i ústní formě
- seznamuje žáky s dovedností převádět matematické znaky a symboly do slov a naopak
- učí žáky obhajovat vlastní názor a podložit jej argumenty

Kompetence sociální a personální

učitel

- formou skupinové práce zlepšuje spolupráci mezi žáky při řešení úloh
- umožňuje žákům průběžnou komunikaci a spolupráci a podílet se na vytváření pravidel pro práci ve skupině
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, školního řádu
- podle potřeby pomáhá žákům při řešení úloh
- podporuje tvořivé nápady žáků a pozitivně je hodnotí
- zvyšuje osobní odpovědnost žáků za vlastní učení a učí žáky podávat zpětnou vazbu

Kompetence pracovní

učitel

- směřuje žáky k využití správných pracovních postupů, pomůcek, slovníků apod.
- učí žáky pracovat podle předem určených kritérií, ve stanoveném čase a termínu
- kritéria hodnocení práce probere s žáky před vypracováním úkolu, učí je využívat efektivně svůj čas

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Příprava na střední školu 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Matematika		

Celá čísla, zlomky, mocniny	<i>M-9-1-07, M-9-1-01, M-9-1-09</i> - určí hodnotu výrazu - provádí krácení a rozšiřování výrazu se zlomkem - provádí početní operace se zlomky	
Výrazy, rovnice	<i>M-9-1-08, M-9-1-09, M-9-1-07</i> - řeší rovnice, soustavy - provádí zkoušky - řeší slovní úkoly - řeší soustavy - počítá slovní úlohy	
Procenta, diagramy, tabulky	<i>M-9-1-06, M-9-2-02, M-9-2-05, M-9-1-09, M-9-1-02</i> - řeší slovní úlohy z praxe - používá údaje z diagramů a tabulek	
Slovní úlohy	<i>M-9-1-08, M-9-1-09, M-9-4-01</i> - porozumění textu - hledá důležité pojmy a vztahy - vhodně zapíše	
Geometrické výpočty	<i>M-9-3-03, M-9-3-02, M-9-3-10, M-9-3-11, M-9-3-01, M-9-3-13</i> - převody jednotek - počítání úhlů, obsahu, obvodu povrchu, objemu	
Podobnost	<i>M-9-3-07</i> - rozliší shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách <i>M-9-1-05</i> - užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami	
Konstrukční úlohy	<i>M-9-3-06, M-9-3-05, M-9-3-01, M-9-3-13</i> - jednoduché konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku - načrtne, zapíše postup, počet řešení	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>		
Funkce	<i>M-9-4-01</i> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
Výrazy se zlomky	<i>M-9-1-07</i> - početní operace s výrazy ve zlomku	
Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku	<i>M-9-4-02</i> - seznámí se základními pojmy goniometrických funkcí	
Český jazyk		
Pravopis	<i>ČJL-9-1-07</i>	

	- píše bez pravopisných chyb - vyhledá pravopisnou chybu - svá rozhodnutí odůvodňuje	
Tvarosloví	ČJL-9-2-04 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	
Skladba	ČJL-9-2-06 - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i souvětí	
Významy a tvoření slov	ČJL-9-2-02 - rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a dokládá je příklady v textu - ovládá zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování	
Porozumění textu Analýza textu	ČJL-9-3-01, ČJL-9-3-02, ČJL-9-3-05, ČJL-9-3-06, ČJL-9-3-08 ČJL-9-1-01, ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-03, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-08, ČJL-9-1-09, ČJL-9-1-10 ČJL-9-2-08 - využívá strategie, které mu usnadňují porozumění textu (např. vrací se v textu, klade si otázky, podtrhává si v textu, hledá klíčové pojmy a vztahy mezi nimi, pokouší se o sumarizaci...) - pro porozumění textu využívá svých znalostí o struktuře textu (tematika, kompozice, jazyk) - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou - k analýze textu využívá vhodné nástroje	
Jazykové příručky	ČJL-9-2-03 - samostatně pracuje s jazykovými příručkami, ověřuje správnost, vyhledává informace	

6.3 Vzdělávací oblast: Informatika

6.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Informatika vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Informatika* vychází ze vzdělávací oblasti *Informatika*, je povinný s časovou dotací 1 hodina týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Charakter výuky informatiky je činnostní. Žák dovednosti a znalosti získává výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Podle počtu pracovních stanic se žáci mohou dělit na skupiny.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Ve vyučovacím předmětu *Informatika* učitel využívá zejména tyto formy a metody práce: *výkladové hodiny propojené s prací na počítači, hodiny s problémově pojatou výukou, cvičení dle předloženého pracovního zadání, školní projekty.*

Kompetence k učení

učitel

- podněcuje žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

Kompetence k řešení problémů

učitel

- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, web, prezentace apod.)
- poznává správný jazyk informatiky, užívá správné termíny

Kompetence sociální a personální

učitel

- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami předvede výhody využívání informačních technologií
- vede žáky k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítač doma, nemají dostatečné znalosti dovednosti

Kompetence občanské

učitel

- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření
- zaujímá odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu
- respektuje práva k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru
- podporuje tvořivou činnost žáků

Kompetence pracovní

učitel

- podněcuje žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Informatika 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Kódování a šifrování dat a informací		
Data, informace a modelování - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	I-9-1-02 - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	OSV - sociální rozvoj - komunikace (základní využití internetu v komunikaci)
Práce s daty		
Data, informace a modelování - Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	I-9-1-01 - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	MDV - produktivní č. - tvorba mediálních sdělení
Informační systémy		
Informační systémy - Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	I-9-3-01 - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	

	- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	
Počítače		
Digitální technologie - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	

Informatika 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programování – opakování a vlastní bloky		
Algoritmizace a programování - Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	
	I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	
	I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	
	I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	
Modelování pomocí grafů a schémat		
Data, informace a modelování - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	I-9-1-03 - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	
	I-9-1-04 - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	
Programování – podmínky, postavy a události		
Algoritmizace a programování - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi	I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	

	I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	
--	---	--

Informatika 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programování – větvení, parametry a proměnné		
Algoritmizace a programování - Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	
Hromadné zpracování dat		
Informační systémy - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat	I-9-3-02 - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	

Informatika 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Programovací projekty		
Algoritmizace a programování - Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	
Digitální technologie		
Digitální technologie Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	I-9-4-01 - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	

Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	
--	---	--

6.3.2 Informatika volitelná

Charakteristika vyučovacího povinně volitelného předmětu

Výchovně vzdělávací cíle povinně volitelného předmětu

Cílem povinně volitelného předmětu je nabídnout žákům možnost zdokonalit se v práci s výpočetní technikou.

Vzdělávací obsah předmětu Informatika:

Upevňuje a rozšiřuje dovednosti v oblastech (textové a tabulkové editory, práce s internetem, práce s prezentačním programem).

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Informatika* je řazen jako povinně volitelný předmět v 7. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět Informatika.

Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Charakter výuky informatiky je činnostní. Žák dovednosti a znalosti získává výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Ve vyučovacím předmětu Informatika učitel využívá zejména tyto formy a metody práce: *výkladové hodiny propojené s prací na počítači, hodiny s problémově pojatou výukou, cvičení dle předloženého pracovního zadání, školní projekty.*

Kompetence k učení

učitel

- podněcuje žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

Kompetence k řešení problémů

učitel

- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, web, prezentace apod.)
- poznává správný jazyk informatiky, užívá správné termíny

Kompetence sociální a personální

učitel

- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami předvede výhody využívání informačních technologií

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- vede žáky k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítač doma, nemají dostatečné znalosti dovednosti

Kompetence občanské

učitel

- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření
- zaujímá odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu
- respektuje práva k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru
- podporuje tvořivou činnost žáků

Kompetence pracovní

učitel

- podněcuje žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Informatika volitelná 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Textový editor - psaní a editace textu - formátování textu - vkládání obrázků - grafické prvky - tisk a úpravy před tiskem	ICT-9-2-01 - zpracuje textový dokument ve zvoleném editoru, ve kterém informace prezentuje přehledně, strukturovaně a srozumitelně s ohledem na zamýšlený účel dokumentu - využívá nástroje pro úpravu textu - doplní textovou informaci obrázkem, grafy a tabulkami tam, kde je jejich zařazení v dokumentu názorné a účelné - vytvoří i upraví strukturovaný vícestránkový textový dokument	
Internet - Google - Seznam, Centrum, Atlas - i-noviny - sociální sítě	ICT-9-1-01 - formuluje konkrétní otázky a pomocí nástrojů internetového vyhledávače na ně vyhledá odpovědi - při vyhledávání informací využívá výstižná klíčová slova, podle výsledku vyhledávání zpřesňuje dotaz - posuzuje věrohodnost informačního zdroje, ověřuje informace ve více informačních zdrojích a kontroluje, zda tyto zdroje tyto informace navzájem nepřebíraly - při uveřejňování informací o sobě a o druhých kriticky zváží účel a rizika jejich zveřejnění a své rozhodnutí je schopen vysvětlit - využije online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení a osobnímu růstu - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací dodržuje pravidla netikety	OSV - sociální rozvoj - komunikace (základní využití internetu v komunikaci)
Tabulkový editor - vytvoření tabulky - vkládání a editace dat - jednoduché výpočty - jednoduché vzorce (suma, průměr)	ICT-9-2-01 - za využití tabulkového editoru účelně uspořádá data do tabulky - provádí s daty výpočty, data filtruje a řadí - znázorní data vhodným typem grafu, graf popíše a interpretuje	
Prezentace - editor prezentací - vlastnosti prezentace - tvorba vlastní prezentace na určené či vybrané téma	ICT-9-2-05 - vybere a zkomponuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace v odpovídajícím nástroji s cílem přehledně, strukturovaně a srozumitelně je prezentovat s ohledem k	MDV - produktivní č. - tvorba mediálních sdělení

	cílové skupině a s ohledem na zamýšlený účel - zvolí způsob a odpovídající formu prezentace informací, s ohledem na zamýšlený účel zvýšení názornosti váží celkový čas prezentování	
--	--	--

6.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

6.4.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis směřuje k tomu, aby žáci:

- poznali způsob života lidí v jednotlivých epochách dějinného vývoje
- seznámili se s nejdůležitějšími událostmi a změnami v oblasti politické, hospodářské, vědecké, technické, kulturní
- seznámili se s nejvýznamnějšími událostmi dějin světových i národních
- seznámili se s tím, jak se promítal vývoj světový i národní do oblasti regionu i do života jednotlivých lidí
- uměli ocenit přínos významných osobností
- uměli hledat na historických událostech a jevech kladné i záporné stránky
- u historických jevů hledali jejich příčiny a důsledky

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Dějepis* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* a navazuje na vyučovací předmět *Vlastivěda* (1. stupeň). Obsah učiva vychází z výchovných a vzdělávacích cílů daného předmětu. Předmět je vyučován v 6. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně. V 7. a 8. ročníku po 1 hodině týdně. Žáci se ho učí v kmenových třídách.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vytváří podmínky k tomu, aby
 - se žáci dovedli učit z textu učebnice a z ostatních vhodných materiálů
 - žáci rozlišovali v textu podstatné od méně podstatného
 - si žáci sami vyhledávali informace k prohloubení svých dějepisných znalostí

Kompetence komunikativní

učitel

- klade důraz na to, aby
 - vyjadřování žáků bylo přesné, věcné, srozumitelné, logicky uspořádané
 - se žáci vyjadřovali slušně

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- žáci dokázali vyslechnout i jiné názory, než sami vyznávají, dovedli o nich uvažovat a vhodnou formou se k nim vyjádřit (diskutovat o nich)

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vytváří podmínky k tomu, aby žáci
 - hledali příčiny dějinných událostí a jejich důsledky
 - porovnávali obdobné historické události
 - rozlišovali události podstatné a podružné
 - hledali na historických událostech a jevech stránky kladné a záporné

Kompetence sociální a personální

učitel

- klade důraz na to,
 - aby žáci uměli v pravou chvíli mezi sebou spolupracovat, jindy naopak zdravě soutěžit
- vede žáky k tomu, aby
 - se nesnažili dívat na historické jevy jen očima dneška, ale aby se vcítili do doby, kdy k těmto jevům došlo, a snažili se na ně dívat i očima tehdejších lidí
 - hledali na historických osobnostech kladné i záporné stránky, uměli ocenit jejich přínos pro svět, pro národ, obec apod.

Kompetence občanské

učitel

- seznamuje žáky s takovými historickými událostmi, aby
 - si uvědomovali, že v různých historických obdobích měly jednotlivé sociální vrstvy různá občanská práva
 - sledovali, jakými metodami a formami za svá občanská práva bojovaly, jakých úspěchů dosáhly apod.
 - si uvědomili, že občanská práva se dají i zneužít

Kompetence pracovní

učitel

- se snaží dosáhnout toho, aby si žáci uvědomili, že získat znalosti vyžaduje duševní práci
- vytváří pro žáky podmínky a vyžaduje po nich, aby byli v hodinách aktivní
- požaduje po žácích, aby se na hodiny připravovali i mimo školu

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Dějepis 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách, historické prameny - historický čas a prostor	<i>D-9-1-01</i> - uvede u konkrétní události její dopad na současnost <i>D-9-1-02</i> - uvede příklady zdrojů informací o minulosti - jmenuje instituce, kde se shromažďují informace o minulosti <i>D-9-1-03</i> - orientuje se na časové ose - s pomocí školních atlasů a elektronických zdrojů informací lokalizuje a chronologicky seřadí významné události	
Počátky lidské společnosti - vznik člověka - dělení pravěku - vznik zemědělství - užívání kovů - bronz, železa	<i>D-9-2-01</i> - zná předky člověka - porovná prostředí a způsob života pravěkých a dnešních lidí - uvede na příkladech hlavní nástroje pravěkých lidí - zná dělení pravěku z hlediska materiálu používaného na nástroje - popíše život pravěkých lidí ve starší době kamenné na našem území <i>D-9-2-02</i> - vysvětlí význam vzniku zemědělství a dobytkařství - ukáže na mapě oblasti, kde zemědělství vzniklo - vysvětlí, jak lidé kovy získávali - uvede výhody používání kovových materiálů a nástrojů	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury - nejstarší starověké civilizace - antické Řecko - antický Řím	<i>D-9-3-01</i> - charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací - vymezí oblasti vzniku nejstarších civilizací - vyjmenuje s použitím map příklady velkých řek, v jejichž povodí vznikly významné starověké civilizace <i>D-9-3-02</i> - uvede příklady nejvýznamnějších kulturních a technických památek předantických civilizací a vysvětlí jejich význam a možnosti využití	MKV - multikulturalita

	<i>D-9-3-03</i> - uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek antického světa - charakterizuje křesťanství, pojmenuje největší osobnosti související s jeho vznikem a šířením a vymezí jeho vliv na rozvoj evropské civilizace <i>D-9-3-04</i> - uvede příklady forem vlád u vybraných starověkých civilizací a popíše jejich strukturu obyvatelstva - popíše principy demokratického zřízení v Athénách	VDO - občan a stát
--	---	---------------------------

Dějepis 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Křesťanská a středověká Evropa - nový etnický obraz Evropy - Byzantská, Arabská, Franská říše - monoteistická náboženství - příchod Slovanů - Velká Morava - český stát v 10.-13.st. - boj mezi světskou a církevní mocí - křížové výpravy - románská kultura a vzdělanost - struktura středověké společnosti - gotická kultura a vzdělanost	<i>D-9-4-01</i> - časově určí příchod nových etnik na evropské území a jejich vliv na další evropský vývoj - popíše význam křesťanství při utváření raně středověkých států <i>D-9-4-03</i> - charakterizuje postavení Velkomoravské říše v evropských souvislostech - objasní okolnosti a význam cyrilometodějské mise - popíše postavení českého státu za vlády Přemyslovců v 10. a na počátku 14.st. <i>D-9-4-04</i> - určí úlohu křesťanství ve středověké společnosti - popíše rozpory mezi světskou a církevní mocí ve středověku - vysvětlí pojem kacířství <i>D-9-4-05</i> - popíše sociální strukturu středověké společnosti na vesnici a ve městě - porovná způsob života ve městě a na vesnici v období středověku - rozpozná románské a gotické kulturní památky - uvede konkrétní příklady románských a gotických kulturních památek v českých zemích	MKV - multikulturalita
Objevy a dobývání. Počátky nové doby - český stát za Lucemburků - husitství	<i>D-9-5-01</i> - charakterizuje pojmy renesance a humanismus - vysvětlí příčiny snah reformovat katolickou církev	

- reformace - renesance a humanismus - český stát a velmoci v 15.-17.st. - zámořské objevy a počátky dobývání světa	- objasní rozdíly mezi gotikou a renesancí - uvede na příkladech významné osobnosti spojené s renesancí a humanistickou kulturou a s vědeckými objevy té doby <i>D-9-5-02</i> - popíše postavení českého státu za vlády Lucemburků ve 14.-15.st. - uvede cíle, názory a představitele reformního hnutí ve středověké církvi - vyjmenuje zájmové oblasti působení Jana Husa - jmenuje hlavní body programu husitského hnutí - uvede nejvýznamnější události husitského hnutí <i>D-9-5-03</i> - uvede období a příčiny zámořských objevů - popíše průběh zámořských objevů - uvede politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět <i>D-9-5-04</i> - popíše politické a hospodářské poměry v českém státu za panování jagellonské dynastie na přelomu 15. a 16.st. - popíše náboženské poměry českých zemí v 16.st. a na počátku 17.st. - vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii od 16.st. <i>D-9-5-05</i> - uvede příčiny českého stavovského povstání, jeho průběh, výsledky a důsledky pro další vývoj českého státu - vyjmenuje příčiny třicetileté války - popíše hlavní etapy a události třicetileté války - popíše hlavní politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky třicetileté války v evropském a světovém kontextu	EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - etnický původ
--	--	---

Dějepis 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objevy a dobývání. Počátky nové doby - osvícenství a klasicismus - baroko	<i>D-9-5-07</i> - uvede příklady kulturních stylů v 16.-18.st. v Evropě a českých zemích - ukáže na příkladech jejich podstatné znaky	
Modernizace společnosti - český stát v 17.-18.st. - Velká francouzská revoluce - napoleonské války - Evropa po Vídeňském kongresu - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost - evropská národní hnutí - formování novodobého českého národa - revoluce v 19.st. - české země v 2.polovině 19.st. - Evropa a svět v 2. polovině 19.st. - politické proudy, strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby	<i>D-9-6-01</i> - uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18.st. v evropských zemích - uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18.st. v habsburské monarchii <i>D-9-6-02</i> - popíše období Francouzské revoluce a změny, které přinesla - stručně popíše průběh napoleonských válek - uvede změny v Evropě po napoleonských válkách - uvede do souvislosti události Francouzské revoluce a válku za nezávislost v britských koloniích v Severní Americe <i>D-9-6-03</i> - popíše cíle českého národního obrození, jmenuje jeho přední osobnosti - uvede odlišné znaky českého národního obrození ve srovnání s ostatními národními hnutími <i>D-9-6-06</i> - popíše cíle a důsledky politiky světových velmocí na přelomu 19. a 20.st. - vysvětlí kolonialismus a jeho projevy - vyjmenuje hlavní koloniální mocnosti a lokalizuje geografické oblasti jejich zájmů	VDO - občan, občanská společnost a stát VDO - principy demokracie jako formy vlády VDO - formy participace občanů v politickém životě

6.4.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství:

- vede k uvědomění si vlastní identity a neopakovatelnosti
- vede žáky k sebepoznání, k nalézání vztahu k sobě samému a druhým lidem a k pochopení složitých mezilidských vztahů
- seznamuje žáka s hospodářským životem, odhaluje organizaci státu a mezinárodních institucí a vysvětluje postoj občana ke státu, ve kterém žije
- probouzí a prohlubuje zájem o dění ve světě a pocit spoluúčasti nejen s blízkými a vzdálenými lidmi, ale i s přírodou
- vede žáky k uvědomění, že nemusí dění kolem sebe jen nečinně přihlížet, ale mohou na něj působit (v rodině, škole, později i v obci a ve státě) a seznamuje je se způsoby a prostředky, jak toho dosáhnout a vede je k zamyšlení nad výsledky svého konání
- vede žáky k uplatňování vhodných komunikačních prostředků, k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- vede žáka ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- napomáhá prevenci rasistických a extremistických postojů
- vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti pohlaví, k úctě a ochraně člověka, občana, ale i uměleckých a kulturních hodnot
- vede ke schopnosti orientovat se v multikulturním prostředí a k účelnému pohybu a využívání komunikačního a informačního prostředí, k využívání získaných poznatků v každodenním životě

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Výchova k občanství* je zařazen jako povinný v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Integruje část *Svět práce* ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*, a to do 9. ročníku. Témata části *Svět práce* jsou doplněna akcemi (besedy, konzultace, návštěvy škol apod.), učitel je organizuje společně s kariérovým poradcem školy. Svým vzdělávacím obsahem předmět přímo navazuje na obsah vzdělávací oblasti 1. stupně *Člověk a jeho svět*. Výuka probíhá ve třídách, příležitostně v učebně informatiky a v terénu.

Předmět *Výchova k občanství* vznikl ze vzdělávacího oboru *Výchova k občanství*.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Učitel využívá metody aktivního učení a forem výuky, které posilují zdravé sebevědomí, přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování: *brainstorming, kooperativní metody brainstormingu, Vennův diagram, Alfa box, T-graf, myšlenkové mapy, diskuse, simulační hry, hraní rolí, řízený rozhovor, výklad citátů, výklad s aktivizací, práce s textem, ilustracemi, skupinové práce, pololetní práce, prezentace a obhajoba práce, projekty, exkurze, besedy, referáty.*

Kompetence k učení

učitel

- nabízí žákovi řadu metod aktivního učení a forem práce, které mu přiblíží problematiku života v rodině, škole, obci, státě a povedou ho k ochotě dále se o ni zajímat, umožní mu svou práci, své názory porovnávat s ostatními, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry
- se ve výuce zaměřuje na čtení s porozuměním, a to pomocí technik práce s textem, předkládá žákovi dostatek informačních zdrojů k dané tématice, žák je pravidelně využívá, sám informace vyhledává, třídí, zpracovává a využívá v procesu učení
- zadává skupině žáků společné zpracování tématu (např. referát), žáci si rozdělí úkoly při zpracování a výsledek prezentují ve třídě
- poskytuje žákům okamžitou zpětnou vazbu, hodnotí žáky podle předem daných kritérií, vybízí žáky v průběhu hodiny k sebehodnocení
- povzbuzuje žáky, aby se sami hodně ptali, věnuje pozornost kladení otevřených otázek
- zadává žákům dlouhodobější úkoly, žáci se učí plánovat a rozdělovat si úkoly

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vztahuje probírané učivo k aktuální politické situaci, ke společenským poměrům, předkládá žákovi různé názory, mediální tvrzení, které žák porovnává s vlastními praktickými zkušenostmi a vyvozuje z nich v rámci svých možností závěry využitelné v běžném životě
- poukazuje na různé problémy ve společnosti, žák hledá vhodná řešení, obhazuje je
- zadává dlouhodobější úkoly s pevně stanoveným termínem odevzdání práce

Kompetence komunikativní

učitel

- zařazuje aktivity, které učí žáky obhajovat vlastní názor a podložit jej argumenty, zároveň se učí naslouchat druhým
- začleňuje metody kooperativního učení
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce před spolužáky
- klade důraz na prožitek

Kompetence sociální a personální

učitel

- dbá na střídání rolí ve skupině, vyžaduje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, dvojici, třídě, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu
- zařazuje na konec činnosti reflexi toho, co se dělo v učební (modelové) situaci, o čem přemýšleli, jak jednali, co mohou využít v běžných životních situacích apod.
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

učitel

- stanovuje společně s žáky pravidla chování ve vyučovací hodině

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- na začátku školního roku (nového učiva) společně s žáky stanoví pravidla pro hodnocení
- vytváří dostatek příležitostí k aktivnímu zkoumání problémů, k projevování názorů žáků, motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti
- umožňuje žákům v rámci výuky účast na besedách s odborníky, návštěvu MěÚ a jiných institucí
- zadává žákům dlouhodobější úkoly v podobě průzkumu veřejného mínění (ankety, výzkum)

Kompetence pracovní

učitel

- motivuje žáky k poznávání různých povolání
- doplňuje výuku o exkurze na různá pracoviště, do různých škol
- seznamuje je s možnostmi profesního uplatnění
- učí žáky pracovat podle předem určených kritérií a dodržovat termíny ukončení
- kritéria hodnocení práce probere s žáky před vypracováním úkolu

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Výchova k občanství 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Člověk ve společnosti</i>		
Naše škola Naše obec, region, kraj Naše vlast - významná památná místa - státní svátky - významné dny - významné osobnosti - ochrana památek, objektů, majetku - státní symboly - nacionalismus a vlastenectví	<i>VO-9-I-01</i> - pozná a popíše státní a národní symboly - objasní, kdy a proč se používají - zdůvodní, proč o užívání státních symbolů rozhoduje zákon <i>VO-9-I-02</i> - vybere významnou osobnost, památné místo, událost a výběr zdůvodní - na příkladu objasní, co je nacionalismus a a co je vlastenectví - diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu <i>VO-9-I-07</i> - rozpozná projevy vandalismu ve škole, v obci - vysvětlí důsledky vandalismu - uvede konkrétní čin a navrhne, jak se dá vandalismu zabránit	VDO - občanská společnost a škola - principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování EV - vztah člověka k prostředí
Lidská setkání - lidská solidarita - dobrovolnictví - pomoc lidem v nouzi - ochrana obyvatel za mimořádných událostí	<i>VO-9-I-07</i> - objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc - popíše projevy lidské solidarity - uvede důvody dobrovolnické činnosti - vyhledá organizaci, která pomáhá druhým lidem a popíše, čím se zabývá - zdůvodní, na jaký účel by finančně, kdyby měl možnost - popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým - navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi - v modelových situacích ohlásí mimořádnou situaci na krizové telefonní číslo - diskutuje o povinné evakuaci a - uvede, co obsahuje evakuační zavazadlo	OSV - sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj (hodnoty, postoje a praktická etika) MKV - etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
Zásady lidského soužití (rodina, škola, obec) - žákovská samospráva	<i>VO-9-I-07</i> - sepíše, kolik času týdně věnuje rodinným činnostem, porovná	OSV - osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)

- pravidla chování - obecní správa	s ostatními členy rodiny, zhodnotí svůj přínos - rozpozná funkční rodinu - zformuluje pravidla třídy a týmové práce - uvede možnosti spoluúčasti na organizaci života ve škole, v obci - popíše, čím se zabývají odbory obecního úřadu	sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice) morální rozvoj (hodnoty, postoje a praktická etika) VDO - formy participace občanů v politickém životě
Člověk, stát a právo		
Lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti - školní řád - základní lidská práva a práva dítěte - dokumenty	<i>VO-9-4-08</i> - zhodnotí organizaci svého času v sestaveném režimu dne - navrhne svůj týdenní plánovací kalendář - uvede příklady právních ustanovení, která se na něj vztahují ve škole - uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení - diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení <i>VO-9-4-05</i> - uvede příklady základních lidských práv - uvede základní dokumenty upravující lidská práva a práva dětí a diskutuje o jejich ochraně	VDO - občanská společnost a škola
Člověk, stát a hospodářství		
Hospodaření - rozpočet domácnosti	<i>VO-9-3-02</i> - uvede příklady příjmů a výdajů - objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti	

Mezinárodní vztahy, globální svět		
Evropská integrace - význam, výhody - Evropská unie a ČR	<i>VO-9-5-01</i> - uveďte klady, které přináší občanům ČR členství v EU - uveďte příklady, jak mohou občané ČR v rámci EU uplatňovat svá práva	EGS - jsme Evropané

Výchova k občanství 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Člověk ve společnosti</i>		

Kulturní život - kulturní projevy, hodnoty, tradice, instituce - kulturní akce a zážitky - prostředky komunikace - reklama a propaganda	<i>VO-9-1-05</i> <i>VO-9-1-07</i> - uvede příklady kulturních institucí a vhodné chování na vybraných akcích - zhodnotí svůj výběr médií jako zdroj zábavy a informací - rozliší fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení - diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	MDV - receptivní č. (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti)
Vztahy mezi lidmi - kulturní zvláštnosti a jiné kultury - projevy lidské nesnášenlivosti - předsudek a stereotyp - tolerance - národnostní menšiny - rasismus - xenofobie - extremismus - diskriminace - Všeobecná deklarace lidských práv - náboženství	<i>VO-9-1-08</i> - vyloží, co znamená předsudek - uvede příklady tolerantního a netolerantního chování - popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance - objasní na příkladech, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy - napíše výhody a rizika soužití různých lidí - navrhne prevenci a řešení možných problémů - zdůvodní výhody poznání jiných kultur - rozliší nejrozšířenější náboženské systémy <i>VO-9-1-09</i> - popíše projevy rasismu, xenofobie a extremismu - objasní na příkladech důsledky lidské nesnášenlivosti - navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti	OSV - sociální rozvoj (mezilidské vztahy) MKV - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity MDV - receptivní č. (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
Člověk, stát a hospodářství		
Hospodaření - formy placení - úspory, investice, - splátkový prodej, leasing	<i>VO-9-3-03</i> - objasní na příkladech možnosti hotovostního a bezhotovostního placení - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - vysvětlí rozdíly v používání debetní a kreditní platební karty - diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení <i>VO-9-3-05</i>	

Banky a jejich služby - úročení - pojištění - kontokorent Majetek a vlastnictví - základní druhy vlastnictví - způsoby nabytí vlastnictví - druhy majetku - autorská práva - věcné břemeno - pirátství	- uveďte příklady úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - objasní na příkladech, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti <i>VO-9-3-04</i> - popíše funkce banky a uveďte příklady jejich služeb - vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým - uveďte příklady pojištění <i>VO-9-3-01</i> - rozliší druhy vlastnictví a majetku, uveďte příklady - diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví	
Člověk, stát a právo		
Vlastnické právo	<i>VO-9-4-06</i> - popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví	

Výchova k občanství 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Člověk jako jedinec</i>		

Osobnost - vloha, schopnost dovednost - charakter, temperament - inteligence Psychické procesy a stavy - vnímání - učení, paměť - emoce Osobní rozvoj - sebedůvěra, sebevědomí - motivy, zájmy, vůle - životní cíle a plány	<i>VO-9-2-01</i> - uvede složky osobnosti, které ji charakterizují - doloží, jak osobní vzor může ovlivnit život člověka - posoudí své silné stránky - popíše chování osob s různým temperamentem - objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti a dovednosti - sestaví svůj žebříček hodnot a porovná ho s ostatními - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka <i>VO-9-2-02</i> - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat - rozliší pozitivní a negativní vlastnosti a uvede, kterých si váží a proč - navrhne, jak lze dosáhnout stanoveného cíle <i>VO-9-2-03</i> - v modelových situacích navrhne, jak lze usměrňovat své chování <i>VO-9-2-04</i> - objasní potřebu motivace pro rozvoj osobních předností - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - zformuluje své životní cíle a plány	OSV - osobnostní rozvoj (sebezpoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání)
Člověk ve společnosti		
Vztahy mezi lidmi - komunikace - asertivita - empatie - stres - konflikty	<i>VO-9-1-07</i> <i>VO-9-1-08</i> - rozliší způsoby komunikace - diskutuje o výhodách a nevýhodách komunikace prostřednictvím sociálních sítí - v modelových životních situacích předvede vhodnou a nevhodnou komunikaci	OSV - osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace) - sociální rozvoj (poznávání lidí, komunikace; kooperace a kompetice) - morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje a praktická etika)

	- na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování - navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnání se s náročnými životními situacemi	
Člověk, stát a hospodářství		
Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka - tvorba ceny - inflace - podstata fungování trhu	<i>VO-9-3-06</i> - objasní princip nabídky a poptávky - vysvětlí na příkladu, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu - vysvětlí, jak se stanovuje cena na základě nákladů a z čeho se skládá - vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	
Hospodaření - příjmy a výdaje státního rozpočtu - daně	<i>VO-9-3-07</i> - uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu - uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky	MDV - receptivní č. (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vnímání autora mediálních sdělení)
Člověk, stát a právo		
Právní základy státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci	<i>VO-9-4-01</i> - porovná různé formy státu a uvede příklady - vyhledá, jak se člověk stane občanem ČR	VDO - občan, občanská společnost a stát
Státní správa a samospráva - orgány, instituce, jejich úkoly	<i>VO-9-4-02</i> - vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci a popíše jejich činnost - uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce - objasní rozdíl mezi starostou, hejtmánem a prezidentem	- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě
Demokracie - principy demokracie	<i>VO-9-4-03</i> - porovná demokratické a nedemokratické principy - uvede příklady demokratického	

- volby	způsobu řízení státu v každodenním životě <i>VO-9-4-04</i> - vyloží smysl komunálních voleb - na příkladu objasní, čím se zabývá obecní zastupitelstvo - objasní, proč je důležité účastnit se voleb - v modelové situaci si vyzkouší organizaci voleb	
---------	---	--

Výchova k občanství 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Svět práce</i>		
Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání Zaměstnání Podnikání	ČSP-9-8-01 - porovná požadavky různých typů škol (pracovišť) - porovná požadavky učebních a studijních oborů - zformuluje výhody a nevýhody studia na určitém typu školy ČSP-9-8-02 - charakterizuje sám sebe, posoudí své možnosti - zhodnotí pracovní příležitosti v obci a regionu ČSP-9-8-03 - naplánuje využití poradenských služeb při výběru dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04 - zformuluje žádost o zaměstnání a životopis - navrhne pravidla přijímacího pohovoru	OSV - osobnostní rozvoj (sebezpoznání a sebepojetí)
<i>Člověk, stát a právo</i>		
Právo v každodenním životě - reklamace - pracovní poměr - manželství - smlouvy - právní předpisy Právní ochrana - orgány právní ochrany - soustava soudů - přestupek - trestný čin - korupce - autorské právo	VO-9-4-05 - popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby VO-9-4-06 - popíše vznik a zánik pracovního poměru - pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy - objasní právní a společenskou roli instituce manželství VO-9-4-07 - uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy - objasní práva a povinnosti smluvních stran VO-9-4-09 - porovná úkoly orgánů právní ochrany, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce VO-9-4-10 - vysvětlí, co je protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin a uvede příklady	VDO - občan, občanská společnost a stát

	<i>VO-9-4-11</i> - uvede příklady korupčního jednání a diskutuje o příčinách a důsledcích	
<i>Mezinárodní vztahy, globální svět</i>		
Globalizace - významné globální problémy	<i>VO-9-5-04</i> - uvede příklady globálních problémů - vybere si jeden globální problém a představí ho spolužákům (osobní názor, příčiny, důsledky) <i>VO-9-5-05</i> - objasní souvislost lokálních problémů s globálními (zaměří se na své okolí)	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

6.5. Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

6.5.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika:

- umožňuje poznávání přírody jako systému
- umožňuje chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy
- vede k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě
- podchycuje a rozvíjí zájem o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vede k osvojování základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír)
- vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- vede k získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Fyzika* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Je povinným vyučovacím předmětem v 6.- 9. ročníku. V 6. ročníku je předmět dotován dvěma hodinami týdně, z toho je 1 hodina disponibilní, v 7. a 9. dvěma hodinami týdně. V 8. ročníku je 1 hodina disponibilní. Fyzika je zpravidla vyučována v odborné učebně a v kmenových třídách. Do předmětu je začleněn tematický okruh *Práce s laboratorní technikou* ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*.

Praktické pokusy provádějí v odborné učebně a dodržují spolu s vyučujícím zásady bezpečnosti.

Do vyučovacího předmětu je zařazeno průřezové téma:

Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

V didaktické práci učitele převažují metody a formy práce: *výkladové hodiny propojené s didaktickými pomůckami a pokusy, hodiny s problémově pojatou výukou, cvičení dle předloženého pracovního zadání, práce s laboratorní technikou, využití internetu.*

Kompetence k učení

učitel

- umožňuje žákovi pozorovat, měřit a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňuje individuální přístup k žákovi

Kompetence k řešení problémů

učitel

- na modelových příkladech ukáže žákům, jak využívat vhodný algoritmus řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- podněcuje žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učí žáky prezentovat své názory a myšlenky

Kompetence sociální a personální

učitel

- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

učitel

- podněcuje žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

učitel

- podněcuje žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat, vyhodnocovat
- různými formami (exkurze, film, beseda) seznamuje žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k fyzice

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Fyzika 6.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Těleso a látka - co nás obklopuje - z čeho se tělesa skládají - skupenství látek - atomy a molekuly - vlastnosti atomů a molekul	<i>F-9-1-01</i> - rozliší na příkladech těleso a látku - určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná - porovná vlastnosti pevných, kapalných a plyných (křehkost, pružnost, tvárnost, pevnost, tekutost, stlačitelnost, rozpínavost) <i>F-9-1-02</i> - rozliší částice látky (atom, molekula) - vymezí, z jakých atomů (molekul) se skládá prvek (sloučenina) - charakterizuje pojem: neustálý pohyb částic; uvede jevy, které pohyb potvrzují - charakterizuje hlavní rozdíly částicového složení plynů, kapalin a pevných látek	
Veličiny a jejich měření - fyzikální veličiny - rozměry těles, délka - měření délky - přesnost a chyby měření - hmotnost těles - měření hmotnosti - čas - měření času - pohyb těles, rychlost - objem a jeho měření - roztažnost těles a látek - teplota a teplotní stupnice - měření teploty - hustota a její měření - síla a její měření	<i>F-9-1-01</i> - uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky - převede: jednotky délky (m, cm, mm, dm, km) - uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky - zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou - vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotku hmotnosti	

	- převede jednotky hmotnosti (g, mg, kg, q , t) - uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky - změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času - převede jednotky času (s, min, hod, den, rok) - uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu - převede jednotky objemu (mm³, cm³, dm³, m³; hl, l, ml) <i>F-9-1-03</i> - posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší - posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší <i>F-9-1-01</i> - popíše princip teploměru, uvede některé typy teploměrů - uvede jednotky teploty - změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek - uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty <i>F-9-1-04</i> - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu (k výpočtu použije vztah pro výpočet hustoty a jeho úpravy) - vyhledává hustotu v tabulkách - vyhledává hustotu v tabulkách <i>F-9-1-01</i> - rozliší, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa <i>F-9-2-04</i>	
--	--	--

	- charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa - objasní pojem gravitační pole Země, určí směr gravitační síly - porovná velikost gravitační síly působící na dvě různá tělesa, na těleso v různé vzdálenosti od země <i>F-9-1-01</i> - změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek	
Elektrické vlastnosti látek - elektrování třením - dva druhy elektrického náboje - model atomu - elektroskop a zdroje elektrického náboje - elektrické vodiče a nevodiče - elektrické pole - elektrický výboj, blesk a ochrana proti němu	<i>F-9-1-02</i> - popíše složení atomu - uvede, čím se liší atomy různých prvků - uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu - určí (na základě znalosti počtu elektronů a protonů), zda jde o kladný, záporný iont nebo o neutrální atom <i>F-9-6-03</i> - určí (na základě znalostí druhu náboje), zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit - objasní pojem: elektrování těles - ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso - popíše elektrické pole pomocí siločar	
Magnetismus - magnety a jejich vlastnosti - působení magnetu na tělesa z různých látek - magnetická indukce a magnetování - magnetické pole a magnetické indukční čáry - magnetické pole Země, kompas	<i>F-9-6-03</i> - stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými - popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují <i>F-9-6-05</i> - vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje - objasní pojem: magnetizace látky - rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel - vysvětlí pojem: indukční čáry - stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země	

	- objasní princip kompasu	
Elektrický obvod - elektrický proud, elektrické napětí - zdroje elektrického napětí - elektrický obvod, jeho schéma - jednoduchý elektrický obvod	<i>F-9-6-01</i> - podle schématu sestaví elektrický obvod - rozlišuje mezi pojmy: uzavřený a otevřený elektrický obvod <i>F-9-6-02</i> - obecně charakterizuje elektrický proud <i>F-9-4-05</i> - uvede příklady zdrojů el. napětí - objasní funkci jednotlivých druhů elektráren	
Práce s laboratorní technikou - základní labor. postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	<i>F-9-1-01</i> - prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání jednoduchých pozorování, měření a experimentů - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - zformuluje závěry, k nimž dospěl	

Fyzika 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Pohyb tělesa - co je pohyb - posuvný a otáčivý pohyb - průměrná rychlost - okamžitá rychlost - měření rychlosti - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - kreslíme grafy - dráha rovnoměrného pohybu - dráha nerovnoměrného pohybu	<i>F-9-2-01</i> - objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu - na konkrétní příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - objasní pojem: trajektorie; vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou - uvede, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme - podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - popíše pohyb posuvný a otáčivý - rozezná (na základě znalosti dráhy a času), zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek <i>F-9-2-02</i> - používá s porozuměním vztah: $v = s/t$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa - experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti	
Síly a jejich vlastnosti - vzájemné působení těles - síla - skládání různoběžných sil - tíhová síla a těžiště - setrvačnost - síla a změny pohybu - akce a reakce - otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa - tlak, tlaková síla	<i>F-9-2-04</i> - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působišti, používá vztah mezi gravitační silou a hmotností: $F_g = m \cdot g$ - pracuje s veličinou g a její jednotkou N/kg - určí pomocí olovnice svislý směr, změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky Newton	

- smykové tření - valivé tření a odpor prostředí	- určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice, určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru - charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly působící na těleso <i>F-9-2-04</i> - určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení - používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot r$ <i>F-9-2-04</i> - charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku $p = F/S$ - na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak, uvede hlavní jednotku tlaku její dílky a násobky - při výpočtech používá vztah pro výpočet síly: $F = S \cdot p$ - používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch - na konkrétních příkladech objasní, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit)	
Kapaliny - vlastnosti kapalin, povrchové napětí	<i>F-9-3-01</i> - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak	

- závislost hustoty kapalin na teplotě - kapilární jevy - hydrostatický tlak - Archimédův zákon - plování těles - Pascalův zákon	- objasní využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a popíše účinky gravitační síly na kapalinu <i>F-9-3-02</i> - objasní vznik vztlačové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní podstatu Archimédova zákona, vyvodí (z porovnání vztlačové a gravitační síly), zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plovat	
Plyny - vlastnosti plynů - atmosférický tlak a jeho měření - atmosféra Země - základy meteorologie - Archimédův zákon pro plyny - přetlak, podtlak, vakuum - proudění vzduchu	<i>F-9-3-01</i> - charakterizuje atmosférický tlak - určí (porovnáním tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického), zda bude v nádobě přetlak či podtlak - objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu - uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí tzv. normální tlak	EV - základní podmínky života
Světelné jevy - přímočaré šíření světla, rychlost světla - stín a polostín - zatmění Slunce a Měsíce - fáze Měsíce - odraz světla na rovinném zrcadle - kulová zrcadla - lom světla - čočky - zobrazení předmětů čočkami - oko - optické klamy - optické přístroje - užití čoček v praxi - rozklad světla hranolem, barvy	<i>F-9-6-07</i> - charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo - rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) - objasní vznik stínů za tělesem - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvede vlastnosti rychlosti světla - vysvětlí zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu se rovná úhlu dopadu), aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - rozpozná duté a kulové zrcadlo, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (duté a kulového zrcadla) - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje	

	tuto znalost při objasnění principu zobrazení předmětu kulovým zrcadlem <i>F-9-6-08</i> - charakterizuje pojem mezní úhel, uvede, co nastane při jeho překročení - rozpozná spojku a rozptylku, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (spojky a rozptylky) - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce - objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce - objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem	
Práce s laboratorní technikou - základní labor. postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	<i>F-9-1-01</i> -prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání jednoduchých pozorování, měření a experimentů - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimen. práci - zformuluje závěry, k nimž dospěl	

Fyzika 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Práce a energie - práce - výkon - energie - polohová energie - pohybová energie - přeměny energie - zákon zachování energie - perpetuum mobile - účinnost - páka jednozvrtná a dvojzvrtná - kladka a kolo na hřídeli - nakloněná rovina a šroub	<i>F-9-4-02</i> - uvede hlavní jednotku práce (Joule) a výkonu (Watt), uvede některé jejich díly a násobky - vyjádří práci, resp. výkon při dané jednotce jinou jednotkou, při řešení problémů a úloh používá vztahy: $W = F \cdot S$, $P = W / t$ <i>F-9-2-06</i> - na konkrétních příkladech objasní funkci jednoduchých strojů	
Tepelné jevy - vnitřní energie tělesa - teplo - změna vnitřní energie tělesa konáním práce - kalorimetrická rovnice - vedení tepla - šíření tepla prouděním a zářením - tepelné motory - skupenské přeměny - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění - var - sublimace a desublimace	<i>F-9-4-03</i> - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - v konkrétních problémových úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně	

Elektrický proud - elektrický náboj - elektrický proud a jeho příčiny - měření elektrického proudu - Ohmův zákon - elektrický odpor - závislost odporu na teplotě - zapojování rezistorů - reostat, potenciometr - vnitřní odpor zdroje - zapojování zdrojů elektrického proudu - výkon elektrického proudu - elektrická energie - výroba elektrické energie	<i>F-9-6-02</i> <i>F-9-6-03</i> - ověří pokusem podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu - charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech (jako usměrněný pohyb volných elektronů), v kapalinách (jako usměrněný pohyb volných iontů), v plynech (jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) a v polovodičích (jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr) - uvede příklady zdrojů elektrického napětí, určí směr elektrického proudu v elektrické obvodu <i>F-9-6-01</i> - porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů - objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem - vysvětlí funkci pojistky v elektrickém obvodu <i>F-9-4-05</i> - při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I$ $W = U \cdot I \cdot t$ - ověří tepelné účinky elektrického proudu	
Zvukové jevy - vlastnosti pružných těles - kmitavý pohyb - kmitání pružných těles - vlnění - vlnění příčné a podélné - zvuk, zdroje zvuku - šíření zvuku - ultrazvuk, infrazvuk - vnímání zvuku, hlasitost	<i>F-9-5-01</i> - uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody a správně k nim určí periodu - vysvětlí pojmy: frekvence, perioda); uvede, na čem závisí tyto veličiny u kmitavého pohybu tělesa na pružině <i>F-9-5-01</i> - rozliší tón a hluk <i>F-9-5-02</i>	

- záznam a reprodukce zvuku	- v konkrétních úlohách aplikuje poznatek, že výška tónu je tím větší čím větší je jeho kmitočet	
Práce s laboratorní technikou - základní labor. postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	<i>F-9-1-01</i> - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání pozorování, měření a experimentů - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimen. práci - zformuluje závěry, k nimž dospěl - dokáže vyhledat v dostupných informačních zdrojích podklady, které mu pomohou provést danou experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v odborné učebně	

Fyzika 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Elektrodynamika (elektromagnetické jevy) - působení magnetického pole na vodič protékaný proudem - vzájemné působení vodičů, kterými protéká proud - magnetická indukce a magnetické indukční čáry - elektromagnetická indukce - vlastnosti střídavého proudu - generátory elektrického proudu - transformátory a přenos elektrické energie - elektrické motory - zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči a postup při úrazu elektrickým proudem	<i>F-9-6-02</i> <i>F-9-6-05</i> - ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní grafický průběh indukčních čar - určí, jak se mění magnetické pole prochází-li obvodem větší proud - uvede konkrétní příklad z praxe o využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem (např. stejnosměrný elektromotor apod.) - objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí - objasní činnost transformátoru - používá s porozuměním transformační vztah - uvede příklady použití transformátoru v praxi	
Vedení elektrického proudu v polovodičích - elektrony a díry - vliv příměsí v polovodiči - PN přechod - diody a světlo - tranzistor - integrované obvody - využití polovodičových součástek	<i>F-9-6-02</i> <i>F-9-6-03</i> - ověří pokusem podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu	
Atomy a záření - historie objevu atomu a jeho struktury	<i>F-9-4-03</i> - rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy	

- Bohrov model atomu - záření z elektronového obalu - jádro atomu - jaderné síly - radioaktivita - využití radioaktivity - ochrana před zářením - jaderné reakce - řetězová reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - termionukleární reakce	energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě <i>F-9-1-02</i> - objasní pojmy: jaderná síla, jaderná energie - určí, co udává protonové číslo, nukleonové číslo - uvede příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů <i>F-9-4-05</i> - vysvětlí pojem: řetězová reakce - vysvětlí princip jaderného reaktoru	
Vesmír - Slunce - kamenné planety - plynné planety - malá tělesa - Keplerovy zákony - vznik a vývoj hvězd - zánik hvězd - souhvězdí - galaxie - kosmonautika	<i>F-9-7-01</i> - vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami - objasní (kvalitativně) střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce - charakterizuje sluneční soustavu (jako soustavu vesmírných těles tvořenou Sluncem, jeho planetami, měsíci planet, planetkami a kometami, ve které planety a planetky obíhají kolem Slunce pod vlivem jeho gravitačního pole a měsíce planet obíhají kolem planet pod vlivem jejich gravitačních polí) - objasní (kvalitativně) vznik měsíčních fází	EV - základní podmínky života
Práce s laboratorní technikou - základní labor. postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	<i>F-9-1-01</i> - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání pozorování, měření a experimentů - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimen. práci - zformuluje závěry, k nimž dospěl	

6.5.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie:

- zaměřuje se na získávání základních poznatků v oboru chemie
- rozvíjí pozorovací schopnosti a praktické dovednosti při chemických pokusech (demonstrační pokusy, laboratorní práce)
- vede žáky k řešení problémů, hledání souvislostí a správnému využití získaných poznatků v praktických situacích
- učí zodpovědnému chování a správnému zacházení s chemickými látkami dle zásad bezpečnosti
- rozvíjí poznatky o nebezpečných látkách a poskytnutí první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami
- seznamuje žáky s mnohostranným užitím chemických látek v různých oblastech lidské činnosti
- poukazuje na případné zneužití chemických látek a jejich dopad na životní prostředí a zdraví člověka

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Chemie* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a vyučuje se v 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět po 2 hodinách týdně. Využívá poznatků získaných v jiných vyučovacích předmětech jako je Matematika, Zeměpis, Přírodopis, Fyzika.

Do předmětu je začleněn tematický okruh *Práce s laboratorní technikou* ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. (Výstupy tematického okruhu jsou uvedeny ke konkrétnímu učivu v tabulkách). Svým vzdělávacím obsahem předmět přímo navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně *Člověk a jeho svět*.

Na laboratorní práce jsou žáci rozděleni do skupin, pracují jen s chemickými látkami, které nepatří do skupiny látek nebezpečných. Praktické pokusy provádějí v laboratoři a dodržují spolu s vyučujícím zásady bezpečnosti. Nedílnou součástí vybavení laboratoře je laboratorní řád, hasicí přístroj a lékárnička.

Do vyučovacího předmětu je zařazeno průřezové téma:

Environmentální výchova, Osobnostně sociální výchova, Výchova v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

V didaktické práci učitele převažují metody a formy, které vedou žáka ke všeobecnému rozhledu, logickému myšlení, manuální zručnosti: *frontální výuka, skupinová práce, laboratorní práce, demonstrační pokusy, výuka formou audiovizuální techniky, krátkodobé projekty*.

Kompetence k učení:

učitel

- dbá na správné používání chemických termínů, symbolů a značek
- vede žáky k systematickému pozorování látek, jejich vlastností a přeměn na látky jiné

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- klade důraz na zpracování a vyhodnocení závěrů získaných pozorováním a pokusem
- napomáhá žákům hledat souvislosti mezi získanými poznatky

Kompetence k řešení problému

učitel

- vede žáky k logickému řešení dané problémové situace související s učivem chemie
- předkládá žákům různé formy a metody řešení problému k posouzení z hlediska správnosti, bezpečnosti a efektivnosti
- koriguje chybná řešení problému
- nabádá žáky k nacházení příkladů chemických dějů v praxi

Kompetence komunikativní

učitel

- nabízí žákům dostatek možností k porozumění látky
- směřuje žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek
- usměrňuje komunikaci mezi žáky při řešení společného úkolu

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky ke spolupráci a respektování názoru jiných
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- dbá na dodržování pravidel slušného chování
- vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti při práci s chemickými látkami
- umožní žákům pochopit význam správného postoje každého jedince k přírodě, k lidem i k životu

Kompetence pracovní

učitel

- učí žáky používat bezpečně chemikálie, laboratorní pomůcky, vybavení
- klade důraz na dodržování hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Chemie 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Bezpečnost práce	<i>CH-9-1-02</i> - uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, odborné učebně - na základě výstražných symbolů a informací na etiketě posoudí nebezpečnost látky - popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami - pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (práce s chemickými látkami)
Vlastnosti látek	<i>CH-9-1-01</i> - rozliší skupenství látek - pojmenuje změny skupenství látek - porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - určí skupenství, barvu, zápach, rozpustnost ve vodě	OSV - kreativita (pozorování a pokus)
Směsi	<i>CH-9-2-01</i> -uvede příklady pevných, kapalných a plyných směsí - rozliší u známých směsí, zda jsou stejnorodé nebo různorodé - uvede příklady směsí a čistých látek <i>CH-9-2-04</i> - samostatně sestaví filtrační aparaturu s využitím laboratorních pomůcek - vysvětlí princip usazování a filtrace na konkrétním příkladu - aplikuje poznatky o oddělování směsí na příkladech z běžného života - prakticky provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném osobním životě (filtrace, krystalizace)	
Voda, vzduch	<i>CH-9-2-05</i> -uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody - uvede příklady využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a zhodnotí vliv využití vody v této činnosti na životní prostředí - vysvětlí význam vody pro život na Zemi - používá správně pojmy: odpadní voda, pitná voda, užitková voda, destilovaná voda - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí (recyklace a třídění odpadů) EV - základní podmínky života (úprava vod) EV - vztah člověka a prostředí (čistička odpadních vod)

Částicové složení látek	<i>CH-9-3-01</i> - rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly - popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu - uvede elektrický náboj elektronu a protonu	
Chemické prvky a sloučeniny	<i>CH-9-3-02</i> - vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny - rozliší anionty, kationy a atomy - používá názvy a značky vybraných chemických prvků (zejména prvků významných skupin a významných zástupců kovů a nekovů) <i>CH-9-3-03</i> - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků - rozliší mezi známými prvky kovy a nekovy - uvede charakteristické vlastnosti kovů a nekovů	
Hydroxidy, halogenidy, oxidy, kyseliny	<i>CH-9-5-01</i> -uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých hydroxidů, halogenidů, oxidů a kyselin -užívá vedle názvů i vzorce vybraných hydroxidů, halogenidů, oxidů a kyselin, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí	EV - lidská aktivita a problémy životního prostředí (skleníkový efekt, výfukové plyny, kyselé deště)
pH	<i>CH-9-5-03</i> -rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH -prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě - uvede příklady neutralizace prováděné v běžném životě <i>CH-9-4-03</i> -popíše správný způsob ředění kyselin a hydroxidů -popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin	
Uhlovodíky	<i>CH-9-6-01</i> -zařadí uhlovodíky mezi organické látky -užívá vedle názvů i vzorce nejjednodušších uhlovodíků -popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků -uvede příklady použití nejjednodušších uhlovodíků	EV - lidská aktivita a problémy životního prostředí (ropné havárie)

	-uvede příklady zdrojů nejjednodušších uhlovodíků	
Deriváty uhlovodíků	<i>CH-9-6-03</i> -rozliší halogenderiváty uhlovodíků, alkoholy a organické kyseliny -popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí - jmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti -zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka - uvede příklady nejznámějších organických kyselin (i triviálních názvů) a jejich výskytu	

Chemie 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Bezpečnost práce	<i>CH-9-1-02</i> - uvede zásady bezpečné práce v laboratoři - popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami	
Neutralizace, soli	<i>CH-9-5-01</i> -uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých solí - užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí -vysvětlí rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou -popíše způsob odstraňování vodního kamene v domácích spotřebičích	
Chemické reakce	<i>CH-9-4-01</i> -rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využití -rozliší neutralizaci od ostatních chemických reakcí <i>CH-9-4-03</i> -popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce - jejich poznatky aplikuje v praxi	
Chemické výpočty	<i>CH-9-2-02</i> -vypočítá složení roztoku s využitím procentuálního vyjádření nebo pomocí hmotnostního zlomku - navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti	
Přírodní látky	<i>CH-9-6-06</i> -uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka -uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka -uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka	EV - základní podmínky života (základní složky potravy)

	-uvede příklady zdrojů vitamínů a jejich význam pro člověka	
Chemie a společnost	<i>CH-9-5-01</i> -rozlišuje jednosložková a kombinovaná průmyslová hnojiva -posoudí vliv přírodních a průmyslových hnojiv na životní prostředí <i>CH-9-6-02</i> - rozliší fosilní a ostatní paliva -uvede výhody a nevýhody využívání fosilních a ostatních druhů paliv vzhledem k životnímu prostředí a vyčerpatelnosti zdrojů - uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy - uvede příklady výrobků chemického průmyslu, kde výchozí surovinou je ropa nebo zemní plyn <i>Ch-9-7-01</i> -uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu -zhodnotí používání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - popíše význam ropy a uhlí pro chemický průmysl i pro praktický život člověka <i>CH-9-7-02</i> -uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požáru -popíše správné chování při požáru - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek <i>CH-9-7-03</i> -jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti -zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití člověkem a dopady jejich využívání na životní prostředí -popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími prostředky a čistícími prostředky v domácnosti -zhodnotí vliv mycích a čistících prostředků na životní prostředí - jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití	EV - ekosystémy (chemie pro člověka, člověk proti sobě) EGS - Evropa a svět nás zajímá (těžba surovin) OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika (šetření s energií)

	- porozumí základním instrukcím uvedených v příbalových letácích léčiv - uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek - popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a používání alkoholu) na lidský organismus	
--	--	--

6.5.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- učí žáky hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- umožňuje žákům osvojovat si důležité dovednosti např. pozorování, experimentování, měření, vytváření a ověřování hypotéz a vyvozování závěrů
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Přírodopis* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, je zařazen jako povinný v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. a 8. ročníku. V 7. ročníku a v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Předmět je posílen v 7. a v 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu z důvodu začlenění tematického okruhu *Práce s laboratorní technikou* ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* a zařazení velké části průřezového tématu *Environmentální výchova*. Svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na obsah vzdělávací oblasti 1. stupně *Člověk a jeho svět*. Výchova probíhá většinou v přírodopisné učebně, příležitostně v terénu.

Do vyučovacího předmětu je zařazeno průřezové téma:

Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

V didaktické práci učitele převažuje: *frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury...), přírodovědné vycházky s pozorováním, laboratorní práce a exkurze.*

Kompetence k učení

učitel

- předkládá žákovi dostatek informačních zdrojů k dané tematice, žák je pravidelně využívá, sám informace vyhledává, třídí, zpracovává a využívá v procesu učení
- klade důraz na správné používání odborné terminologie
- rozvíjí schopnost žáků samostatně pozorovat a porovnávat získané informace
- napomáhá žákům nalézat souvislosti

Kompetence k řešení problémů

učitel

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, díky kterým žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

učitel

- zařazuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi
- směřuje žáky k formulování svých myšlenek v písemné i ústní formě, žáci se souvisle vyjadřují a prezentují své postoje a vědomosti
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

učitel

- využívá skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, žák si uvědomuje zodpovědnost za své chování a jednání, dodržuje školní řád
- klade důraz na pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

učitel

- klade důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami, žák si osvojuje základní pracovní dovednosti a návyky, dodržuje bezpečnost práce, uklízí po sobě
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Přírodopis 6.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vznik života na Zemi, projevy života, podmínky života, rozmanitost přírody	<i>P-9-1-01</i> - rozliší pojmy růst a vývoj - uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty - vysvětlí význam abiotických podmínek života (slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek) - objasní význam biotických podmínek života (vztahů mezi organismy) - uvede příklady přizpůsobení organismů k prostředí jako podmínky vývoje rozmanitosti života na Zemi <i>P-9-1-05</i> - vysvětlí podstatu nepohlavního rozmnožování a uvede příklady - vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování i z hlediska dědičnosti	EV - základní podmínky života
Vztahy mezi organismy	<i>P-9-7-01</i> - vysvětlí význam autotrofních organismů a různých způsobů výživy heterotrofních organismů - uvede příklady různých vztahů mezi organismy <i>P-9-7-03</i> - vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně-kořistnických a rozkladných - vysvětlí důležitost biologické regulace a kdy se organismus může stát škůdcem - vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců	
Viry a bakterie	<i>P-9-1-07</i> - vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě - uvede příklady využívání bakterií člověkem - uvede příklady nemocí způsobených bakteriemi a viry a způsob ochrany před nimi	
Sinice	<i>P-9-3-03</i> - objasní význam sinic z hlediska fotosyntézy	
Houby	<i>P-9-2-01</i> - popíše stavbu těla a princip rozmnožování - rozpozná běžné druhy hub	

	- rozliší mezi vybranými houbami jedlé a jedovaté podle typických znaků - uvede zásady bezpečného sběru hub	
Lišejníky	<i>P-9-2-03</i> - uvede příklad výskytu lišejníku v přírodě - chápe význam lišejníků jako bioindikátorů	
Řasy	<i>P-9-3-01</i> - popíše stavbu těla řasy <i>P-9-3-03</i> - objasní význam řas z hlediska fotosyntézy <i>P-9-3-04</i> - rozezná vybrané zástupce řas	
Prvoci Bezobratlí živočichové Ostnokožci	<i>P-9-4-01</i> - popíše stavbu těla u vybraných živočichů - uvede význam orgánových soustav - uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (např. k využívání různé potravy) - vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady <i>P-9-4-02</i> - uvede příklady skupin bezobratlých živočichů - zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin podle jejich charakteristických znaků a do nižších skupin i s využitím atlasů, klíčů a tabulek v učebnicích a příručkách <i>P-9-4-03</i> - uvede příklady živočichů žijících paraziticky - uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období - uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady <i>P-9-4-04</i> - na příkladu uvede význam vybraného živočicha pro život v přírodě a pro člověka - uvede příklady bezobratlých, kteří se mohou stát škůdci a způsoby ochrany před nimi	

	- uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční	
Praktické poznávání přírody	<i>P-9-8-01</i> - rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy - používá jednoduchý žakovský mikroskop - aktivně používá především určovací klíče a atlasy - provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)	

Přírodopis 7.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Strunatci	<i>P-9-4-01</i> - uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin obratlovců - uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů - vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (např. tělesné teploty) při měnících se podmínkách vnějšího prostředí - uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.) <i>P-9-4-02</i> - uvede příklady skupin obratlovců - zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin podle jejich charakteristických znaků a do nižších skupin i s využitím atlasů, klíčů a tabulek v učebnicích a příručkách <i>P-9-4-03</i> - uvede příklady živočichů žijících odděleně a ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce a predátory - uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období - uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady <i>P-9-4-04</i> - na příkladu uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka - uvede příklady obratlovců, kteří se mohou stát škůdci a způsoby ochrany před nimi - uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční - uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek - vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady	
Rostliny	<i>P-9-3-01</i>	

- výtrusné - semenné	- rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla (souvislost mezi stavbou a funkcí) <i>P-9-3-03</i> - uvede vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh - objasní význam fotosyntézy pro život - objasní význam dýchání pro život rostlin - rozliší děje v rostlině probíhající za světla (fotosyntéza, dýchání) a za tmy (dýchání) - uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování <i>P-9-3-04</i> - zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (mechy, kapradiny, přesličky, plavuně, rostliny nahosemenné, rostliny krytosemenné) - přiřadí k vybraným rostlinám název rodový, případně druhový i s využitím klíčů a atlasů	
Praktické poznávání přírody	<i>P-9-8-01</i> - rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy - používá jednoduchý žákovský mikroskop - aktivně používá především určovací klíče a atlasy - provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)	

Přírodopis 8.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Savci	<i>P-9-4-01</i> - uvede charakteristické rysy vnější stavby těla u vybraných savců - uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů - vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (např. tělesné teploty) při měnících se podmínkách vnějšího prostředí - uvede příklady přizpůsobení stavby těla savců k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.) <i>P-9-4-02</i> - uvede příklady skupin savců - zařadí vybrané živočichy do hlavních skupin savců podle jejich charakteristických znaků i s využitím atlasů, klíčů a tabulek v učebnicích a příručkách <i>P-9-4-03</i> - uvede příklady savců aktivních ve dne a v noci, býložravce a predátory - uvede změny ve způsobu života savců podle ročních období - uvede znaky, jimiž je vybraný savec přizpůsobený prostředí a způsobu života <i>P-9-4-04</i> - na příkladu uvede význam rozmanitosti savců pro život v přírodě a pro člověka - uvede příklady savců, kteří se mohou stát škůdci a způsoby ochrany před nimi - uvede příklady domestikovaných savců, jejich chov a péči o ně - vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku s některými savci a uvede příklady	
Biologie člověka	<i>P-9-5-01</i> - určí přibližné umístění hlavních orgánů orgánových soustav v těle člověka - popíše stavbu a funkci orgánových soustav člověka a vysvětlí jejich vztahy	

	- uveďte, že řízení lidského organismu se uskutečňuje hormonální a nervovou soustavou <i>P-9-5-02</i> - uveďte odlišnosti dnešního člověka od předchůdců člověka podle současného vědeckého názoru - má základní představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka <i>P-9-5-03</i> - vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky - vyvodí zásady pro zdravý způsob života budoucí matky - objasní důležitost péče o novorozence - charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života <i>P-9-5-04</i> - uveďte příklady běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby	EV - vztah člověka k prostředí
Genetika	<i>P-9-1-06</i> - uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě	
Praktické poznávání přírody	<i>P-9-8-01</i> - rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy - používá jednoduchý žakovský mikroskop - aktivně používá především určovací klíče a atlasy - provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)	

Přírodopis 9.ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Minerály (nerosty) a horniny	<i>P-9-6-02</i> - uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty a horniny - rozezná nejběžnější nerosty a horniny na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek a uvede jejich význam v přírodě (včetně stavby Země) a pro člověka <i>P-9-6-03</i> - rozliší horniny podle vzniku na vyvřelé, usazené a přeměněné, uvede příklady	
Geologické děje vnitřní a vnější	<i>P-9-6-03</i> - rozliší vnitřní a vnější geologické děje a jejich možné důsledky pro člověka <i>P-9-6-06</i> - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodné jevy - charakterizuje možné dopady mimořádných událostí a ochranu před nimi	
Půda (pedosféra)	<i>P-9-6-04</i> - uvede složení, vlastnosti a význam půdy	
Hydrosféra	<i>P-9-6-01</i> - vysvětlí význam hydrosféry (vody mořské a sladké, jejích vlastností) <i>P-9-6-03</i> - vysvětlí průběh a příčinu oběhu vody a důsledky pro přírodu a člověka	
Atmosféra	<i>P-9-6-01</i> - vysvětlí význam atmosféry (ozonoféry a fyzikálních a chemických vlastností ovzduší) <i>P-9-6-06</i> - vysvětlí skleníkový jev a jeho možný vliv na klimatické změny	
Nerostné suroviny, energie	<i>P-9-6-03</i> - objasní pojem obnovitelný a neobnovitelný přírodní zdroj a způsob získávání elektrické energie	

Ekologie	<i>P-9-6-06</i> - uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj jednotlivých typů ekosystémů <i>P-9-7-01</i> - uvede příklady organismů v přírodních i umělých ekosystémech naší přírody <i>P-9-7-02</i> - objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému <i>P-9-7-03</i> - vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům <i>P-9-7-04</i> - posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování	EV - ekosystémy EV - vztah člověka k prostředí EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Praktické poznávání přírody	<i>P-9-8-01</i> - rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy - používá jednoduchý žakovský mikroskop - aktivně používá především určovací klíče a atlasy - provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)	

6.5.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis:

- vede k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- rozvíjí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací a získávat je
- vede k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- vede k potřebě rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu člověka
- rozvíjí kritické myšlení a logické uvažování
- vede k aplikaci geografických poznatků v praktickém životě

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Zeměpis* je v každém ročníku 2. stupně vyučován jako samostatný předmět. V 7. ročníku se vyučují dvě hodiny týdně. V 6., 8. a 9. ročníku se vyučují 2 hodiny týdně, z toho je v každém ročníku jedna hodina disponibilní. Svým obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti 1. stupně *Člověk a jeho svět*.

Velmi úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Zeměpis se vyučuje v kmenové třídě, někdy v učebně informatiky, podle potřeby v terénu.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Učitel využívá tyto formy a metody práce: *frontální výuku s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, zařazuje podle potřeby skupinovou práci s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu..., organizuje besedy, diskuse, zařazuje zeměpisné vycházky s pozorováním, vybírá vhodné exkurze*

Kompetence k učení

učitel

- nabízí žákům vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, učí je propojit získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti
- pomáhá získané poznatky posuzovat, porovnávat a formulovat závěry
- pomáhá hledat smysl a cíl učení, snaží se vytvářet pozitivní vztah k učení
- vysvětluje důležitost a smysl hledání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vyžaduje používání odborné terminologie
- dává do souvislostí získané poznatky a jejich využití v praxi
- podporuje využívání vlastních zkušeností, dává do souvislostí poznatky z ostatních předmětů

Kompetence k řešení problémů

učitel

- podněcuje k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů
- využívá metody při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- podporuje argumentaci, diskusi na dané téma, obhajování svých logických závěrů, vytváření hypotéz
- vybízí k odpovědím na otevřené otázky
- připraví žáky na práci s chybou
- podporuje zobecňování problémů, hledání vhodných informací, iniciuje diskusi o možnostech řešení

Kompetence komunikativní

učitel

- řídí komunikaci mezi žáky a je zárukou dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- umožňuje naslouchání a respektování názorů druhých
- vede k interpretaci, prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- zdůvodňuje nutnost naslouchat druhým lidem, vhodně reagovat
- chválí za snahu formulovat své myšlenky a názory v logických souvislostech, vyjadřovat se souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

učitel

- zorganizuje rozdělení žáků pro práci ve skupinách, pomáhá vytvářet pravidla práce
- doporučuje vzájemnou spolupráci, chválí schopnost o pomoc požádat
- snaží se utvářet pocit zodpovědnosti za své jednání
- spoluvytváří kritéria hodnocení výsledků, postupů
- vybízí k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro rozvoj společnosti

Kompetence občanské

učitel

- podporuje respektování názorů druhých, uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- řeší konflikty, analyzuje situace a pomáhá najít řešení
- podporuje vytváření osobních představ o životním prostředí

Kompetence pracovní

učitel

- napomáhá k efektivní práci žáků, seznamuje je s pravidly bezpečného chování v terénu
- vyžaduje dodržování těchto pravidel
- vytváří podmínky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- pochvaluje za celkové zhodnocení práce

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Zeměpis 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Země jako vesmírné těleso - vesmír, Sluneční soustava - tvar, velikost a pohyby Země - časová pásma	Z-9-2-02 - uvede konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo podle zjištění pomocí přístrojů - vyjmenuje důsledky sklonu zemské osy na život organismů a lidí - vyjádří vlastními slovy důsledky oběhu Země kolem Slunce, otáčení Země kolem osy a pohybů Měsíce - popíše na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život organismů a lidí	
Krajinná sféra - přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti	Z-9-2-03 - vysvětlí pojem krajinná sféra, rozliší její části, vyjmenuje příklady příčinných vztahů v krajině - popíše stavbu zemského tělesa, pojmenuje tvary zemského povrchu a dna oceánů Z-9-2-04 - porovná působení vnějších a vnitřních procesů na utváření zemského povrchu, na život organismů a lidí - popíše s pomocí školního atlasu světa rozmístění hlavních typů půd, uvede příklady procesu znehodnocení půdy a jeho dopadu na zemědělskou činnost a lidskou společnost - provádí základní meteorologická pozorování, objasní rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí, pojmenuje činitele, kteří ovlivňují počasí a podnebí, na mapách určí a ohraničí podnebné pásy - popíše svými slovy rozmístění vody na Zemi a význam vody pro život lidí a organismů, objasní podstatu oběhu vody na Zemi, vyhledá oceány a moře na mapách, orientuje se v pohybech mořské vody - pojmenuje rozdíly hlavních přírodních krajin (biomů), lokalizuje přírodní krajiny na mapách - popíše uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce, vyjmenuje	EV - Ekosystémy (les, moře, tropický deštný les) EV - Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda)

	vlivy šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a zejména na zemědělství	
Komunikační geografický a kartografický jazyk - geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	Z-9-1-01 - rozpozná geografické informace Z-9-1-02 - doplní ze zdrojů informací vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy - objasní svými slovy základní geografické, topografické a kartografické pojmy	
Světadíly - Afrika - určující a porovnávací kritéria (přírodní a společenské podmínky) - přiměřená charakteristika určujících a porovnávacích kritérií z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a	Z-9-3-02 - lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik světadílů Afrika - vymezí v Africe a jejích oblastech (regionech) rozvojová jádra a periferní zóny - popíše vybrané regiony Afriky podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií Z-9-3-03 - lokalizuje geografickou polohu Afriky a porovnává rozlohu Afriky s dalšími světadíly - charakterizuje vybrané modelové státy (regiony) Afriky podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek	

environmentální problémy, možnosti jejich řešení	<i>Z-9-3-04</i> - objasní svými slovy, jak se různé regiony Afriky vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů - odhadne, jaký dopad budou mít tyto změny na přírodní prostředí - jmenuje na příkladech příčiny společenských a politických změn v regionech Afriky v určitých časových horizontech - uvede, jaké dopady mohou mít společenské a politické změny na budoucí vývoj společenského prostředí	
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - určování hlavních a vedlejších světových stran; orientační body, jevy Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	<i>Z-9-7-01</i> - určí světové strany pomocí přístrojů <i>Z-9-7-02</i> - rozliší a popíše konkrétní objekty, jevy a procesy ve sledované krajině <i>Z-9-7-03</i> - respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí (živelní pohromy, například povodně, atmosférické poruchy, zemětřesení, sopečné výbuchy, sesuvy půdy, laviny)	

Zeměpis 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační geografický a kartografický jazyk - geografické, topografické a kartografické pojmy; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	<i>Z-9-1-01</i> - vybere a použije geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech, v tištěných a elektronických mapách a v dalších informačních zdrojích	
Světadíly (Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie, Antaktida), oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria (přírodní a společenské podmínky) - přiměřená charakteristika určujících a porovnávacích kritérií z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	<i>Z-9-3-01</i> - uvede příklady, ve kterých mají přírodní podmínky vliv na rozmístění regionů Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie - objasní na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter regionů Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie - interpretuje na příkladech, jak vybrané společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter regionů Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie - vymezí pomocí vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie <i>Z-9-3-02</i> - lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik světadíly Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida a oceány - vymezí ve světadílech Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie a jejich oblastech (regionech) rozvojová jádra a periferní zóny - popíše vybrané regiony světadílů Amerika, Asie, Austrálie a Oceánie podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií <i>Z-9-3-03</i> - lokalizuje geografickou polohu světadílů, porovnává rozlohu	MKV - Etnický původ (postavení národnostních menšin) MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup ke zpravodajství, rozlišování prvků ve zpravodajství)

	jednotlivých světadílů, oceánů a modelových států (regionů) - charakterizuje vybrané modelové státy (regiony) Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek Z-9-3-04 - objasní svými slovy, jak se různé regiony Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů - odhadne, jaký dopad budou mít tyto změny na přírodní prostředí - jmenuje na příkladech příčiny společenských a politických změn v regionech Ameriky, Asie, Austrálie a Oceánie v určitých časových horizontech - uvede, jaké dopady mohou mít společenské a politické změny na budoucí vývoj společenského prostředí	
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny	Z-9-7-01 - orientuje se v terénu s pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy), plánů a map Z-9-7-02 - zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu, do tištěné nebo elektronické mapy	

Zeměpis 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační geografický a kartografický jazyk - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	<i>Z-9-1-01</i> - vyjádří svými slovy požadované geografické informace získané z učebnic, atlasu, map a dalších informačních zdrojů	
Světadíly - Evropa - určující a porovnávací kritéria (přírodní a společenské podmínky) - přiměřená charakteristika určujících a porovnávacích kritérií z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	<i>Z-9-3-01</i> - uvede příklady, ve kterých mají přírodní podmínky vliv na rozmístění regionů Evropy - objasní na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter regionů Evropy - interpretuje na příkladech, jak vybrané společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter regionů Evropy - vymezí pomocí vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony Evropy <i>Z-9-3-02</i> - lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik světadíl Evropa - vymezí v Evropě a jejích oblastech (regionech) rozvojová jádra a periferní zóny - popíše vybrané regiony Evropy podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií <i>Z-9-3-03</i> - lokalizuje geografickou polohu Evropy a porovnává její rozlohu s dalšími světadíly - charakterizuje vybrané modelové státy Evropy podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek <i>Z-9-3-04</i> - objasní svými slovy, jak se různé regiony Evropy vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů - odhadne, jaký dopad budou mít tyto změny na přírodní prostředí - jmenuje na příkladech příčiny společenských a politických změn v	EGS - Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět) MKV - Kulturní difference (sociokulturní rozdíly v ČR a Evropě)

	regionech Evropy v určitých časových horizontech - uveďte, jaké dopady mohou mít společenské a politické změny na budoucí vývoj společenského prostředí	
Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo; základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu Regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu	Z-9-6-03 - popíše polohu České republiky a objasní její význam v rámci střední Evropy a Evropské unie - charakterizuje s využitím různých dostupných zdrojů přírodní, hospodářské a společenské poměry České republiky, porovnává je v základních charakteristikách s vybranými (modelovými) zahraničními státy Z-9-6-05 - vyjmenuje příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států - svými slovy vysvětlí význam členství České republiky v Evropské unii Z-9-6-04 - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a další vybrané regiony - uveďte přírodní, společenské a hospodářské charakteristiky krajů a dalších vybraných regionů České republik - vyjmenuje a ukáže na mapách hlavní jádrové a periferní oblasti České republiky, přiměřeně popíše jejich rozvojové charakteristiky, cíle rozvoje	MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozlišování typů sdělení, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)
Místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	Z-9-6-01 - lokalizuje místní region podle zvolených kritérií (bydliště, sídlo školy, obec s pověřeným obecním úřadem, obec s rozšířenou působností – město, statutární město, krajské město, kraj, chráněná krajinná oblast, národní park, euroregion apod.) - uveďte na příkladech znaky a specifika místního regionu Z-9-6-02 - vyjmenuje silné a slabé stránky (přírodní, společenské a kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů	EV - Vztah člověka k prostředí (naše obec aktuální ekologický problém)

	- zařadí místní region do příslušného kraje	
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - pohyb podle mapy a azimutu; situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření proti nim	Z-9-7-01 - použije prakticky plán nebo mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu Z-9-7-02 - porovná změny v pozorované krajině na základě vybraných historických a současných zdrojů informací Z-9-7-03 - popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací	

Zeměpis 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Komunikační geografický a kartografický jazyk - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	<i>Z-9-1-01</i> - získá požadované geografické informace z různých informačních zdrojů	
Obyvatelstvo světa - geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	<i>Z-9-4-01</i> - používá pojmy: porodnost, úmrtnost, střední délka života, přírůstek obyvatel, hustota zalidnění, migrace, rasa, věková, náboženská a národnostní struktura obyvatel - uvede rozdíly v základních charakteristikách obyvatelstva různých částí světa (podle hustoty zalidnění, podle věkové a náboženské struktury) na základě využití vybraných informačních zdrojů - charakterizuje obyvatelstvo hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí podle různých hledisek - pojmenuje společenské a kulturní odlišnosti různých částí světa - popíše svými slovy na příkladech kulturní odlišnosti ve svém osobním okolí (školní třída, rodina, přátelé, sousedé, denní život dětí apod.). <i>Z-9-4-02</i> - charakterizuje význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel - popíše na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí - svými slovy popisuje specifika života na venkově a ve městě a vzájemný vztah mezi venkovem a městem	EV - Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi - rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje)
Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úroveň	<i>Z-9-4-03</i> - popíše sektorovou strukturu hospodářství a její vývoj - popíše složky a funkce světového hospodářství, porovná hospodářství hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí - svými slovy objasní funkci zemědělství pro život lidí	EV - Základní podmínky života (přírodní zdroje) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a ŽP, doprava a ŽP, průmysl a ŽP)

	- lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě a nejvýznamnější země jejich spotřeby - rozlišuje druhy průmyslu, vysvětlí jejich vzájemnou propojenost a vazbu na zdroje surovin, vyjádří vlastními slovy funkci zpracovatelského průmyslu ve světovém hospodářství - popíše význam služeb ve světovém hospodářství, vyjmenuje příklady služeb, lokalizuje oblasti s rozvinutým cestovním ruchem Z-9-4-04 - uvede obecné předpoklady pro územní rozmístění výroby a spotřeby - pojmenuje na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit	
Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	Z-9-4-05 - zařadí do určitých kategorií státy světa a regiony států světa podle různých kritérií – kulturních, hospodářských, obchodních, politických, bezpečnostních (vojenských) - vyjmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa - uvede na příkladech oblasti působení světových organizací a integrací Z-9-4-06 - lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě - na příkladech popíše charakter napětí a konfliktů ve světě a objasní jejich nebezpečí - uvede význam vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) EGS - Jsme Evropané (evropská integrace, mezinárodní organizace) MKV - Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami - vzájemné obohacování, konflikty) MDV - Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život jedince a společnosti)
Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín Vztah přírody a společnosti - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Z-9-5-01 - pojmenuje specifické znaky a funkce pozorované krajiny - ilustruje na příkladech vzhled a znaky krajín z hlediska působení lidských činností Z-9-5-02 - popíše na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny v místním regionu - objasní, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země, na rozmanitost přírody (biodiverzitu)	EV - Ekosystémy (pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina) EV - Základní podmínky života (ekosystémy) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)

	- vyhledá na mapě světa hlavní přírodní krajiny (biomy) - uvede vlivy lidských faktorů na změny v biomech - interpretuje příklady negativního působení lidské činnosti na životní prostředí Z-9-5-03 - popíše důsledky nežádoucích změn přírodního prostředí - popíše dopady hospodářských aktivit na krajinu - uvede na příkladech, co je to přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit - objasní na příkladech zásady správného chování a postupů v prostředí (horské, pouštní, polární aj.), kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika, případně živelní pohromy - charakterizuje na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života	
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Z-9-7-02 - charakterizuje objekty v krajině podle určitých kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce) - při popisu sledované krajiny vyjádří správně odbornou geografickou terminologií	

6.6 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

6.6.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova:

- dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou, tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa
- v souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků směřuje zvláště k tomu, aby žáci:
 - ⇒ kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění,
 - ⇒ rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými,
 - ⇒ porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení,
 - ⇒ získali podrobnější pohled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je vyučován v 6. - 8. ročníku s hodinovou dotací týdně. Vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura*.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Ve výuce se používají následující formy: *poslechové a instrumentální hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních vokálních a instrumentálních dovedností, hudebně-pohybové činnosti, návštěva výchovného koncertu, vlastní poslechové aktivity, projekty, přednášky.*

Kompetence k učení

učitel

- nabízí žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotí jeho úspěšnost a pomáhá žákům najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se
- učitel dává prostřednictvím práce s referáty žákům příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací

- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváří učitel prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

učitel

- simuluje problémové situace, upozorňuje na nesrovnalosti a tím rozvíjí schopnost žáků pokoušet se nalézt řešení, povzbuzuje při případném nezdaru a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva

Kompetence komunikativní

učitel

- vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů např. při poslechových činnostech a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance
- průběžně ověřuje schopnost žáků užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům

Kompetence sociální personální

učitel

- vytváří v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází své pozice, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

učitel

- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- vysvětluje žákům význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví a zapojuje dle možností žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

učitel

- dává žákům dostatek příležitostí ke zvládnutí základní techniky hry na jednoduché hudební nástroje a při hře je vede k dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Hudební výchova 6. - 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Vokální činnosti</i>		
pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodii, zachycování rytmu, popřípadě i	<i>HV-9-1-01</i> - orientuje se v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) - zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr - zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu - postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku - pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu <i>HV-9-1-02</i> - popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena - kreativita - sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace

melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		
Instrumentální činnosti		
hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) záznam hudby – noty, a další způsoby záznamu hudby vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	<i>HV-9-I-03</i> - zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra) - vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou) - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	
Hudebně pohybové činnosti		
pohybový doprovod znějící hudby	<i>HV-9-I-05</i> - rozliší na základě audioukázek i videoukázek vybrané typy tanců (lidové	MKV - kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita

– vlastní pohybové ztvárnění pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti	tance, historické, společenské, současné styly) a odliší balet jako druh umění	
Poslechové činnosti		
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků a jejich význam pro pochopení hudebního díla hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření	<i>HV-9-1-06</i> - rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) - rozpozná úseky, v nichž je použita citace rozpozná kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu - rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu <i>HV-9-1-07</i> - popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální) - zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období - určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby <i>HV-9-1-08</i>	MKV - kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita

vlastních soudů a preferencí	- zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) - zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce - písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít	
------------------------------	--	--

6.6.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí smyslové vnímání, kreativitu, vnímání a utváření mimouměleckého estetického
- umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení
- směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti
- kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty
- vede k osvojení potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz
- pomáhá utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence
- seznamuje žáky s různými výtvarnými technikami, které používají při práci
- seznamuje s teoretickými a praktickými poznatky a dovednostmi s výtvarnými výrazovými prostředky (v kresbě, při práci s grafickými materiály a technikami, v malbě temperovými a vodovými barvami, pastelem a křídou, ...)

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura*.

Je zařazen jako povinný v 6. - 9. ročníku, v 6. a 7. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě, v učebně výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Do vyučovacího předmětu je zařazeno průřezové téma:

Osobnostně sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Žáci postupem do vyšších ročníků zdokonalují výtvarné techniky, své dovednosti i znalosti prohlubují. Při zadávání práce se vždy přistupuje k individuálním schopnostem žáků.

Kompetence k učení

učitel

- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- prohlubuje v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě

Kompetence k řešení problémů

učitel

- předvede žákům různé výtvarné techniky a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování
- na modelových příkladech ukáže žákům, jak využívat vhodný algoritmus řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vede žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury

Kompetence občanské

učitel

- je vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- vysvětluje žákům, jak vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě

Kompetence pracovní

učitel

- ukáže žákům, jak používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učí žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými výtvarnými profesemi
- talentovaným žákům pomáhá při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Výtvarná výchova 6. - 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků</i>		
Materiál a nástroj Haptický a vizuální přístup ke zkoumání materiálů Výtvarné hry a výtvarné komponování Role materiálů a nástrojů Poznávání výtvarného řádu Výtvarné komponování Harmonie Výtvarný kontrast Výtvarný rytmus Měřítko a proporce Bod, skvrna a malý tvar Nejmenší výtvarné prvky Skvrny a skvrnky Linie Linie a jejich vlastnosti Výrazová řeč linií Výtvarné etudy Plocha a prostor Vlastnosti plochy a prostoru Tvar	<i>VV-9-1-01</i> - určí na příkladech výtvarných děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické - zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky - u svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a techniku zpracování <i>VV-9-1-02</i> - sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel - vyjádří, které části výsledku jeho práce vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie - využívá zdroje podněcující jeho vizuální obraznost. <i>VV-9-1-03</i> - vybere a sestaví celek (mozaiku) z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje - vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší - seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn <i>VV-9-1-04</i> -vybírá a vytváří prostředky pro vlastní výtvarné vyjádření - najde na příkladech děl dalších autorů obrazové prvky a jejich vztahy, které při tvorbě použil <i>VV-9-1-05</i> - vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho pocity nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu	OSV - kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Vlastnosti tvarů	- využije návštěvu výstavy k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby <i>VV-9-1-06</i> - rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy - pro volbu tématu ke svojí tvorbě využije portfolio nebo jiný zdroj <i>VV-9-1-08</i> - rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření - určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické - zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní, a diskutuje o tom	
Výrazová řeč tvarů		
Výtvarné etudy		
Světlo		
Světlo a stín		
Výrazové vlastnosti světla		
Světlo jako médium – výtvarné hry a experimenty		
Barva		
Barvy a barevné systémy		
Barevné kontrasty		
Výrazová řeč barev		
Výtvarné etudy		
Setkávání s uměním		
Techniky		
Kresba		
Malba		
Grafika		
Plastická a prostorová tvorba		
Soudobé výtvarné postupy		

6.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

6.7.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova:

- vede k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- vede k rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- vede k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vede k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Vyučuje se jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve dvou tělocvičnách a na školním hřišti.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- podněcuje žáky k organizování a řízení vlastní tělovýchovné činnosti
- využívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky, aby různým způsobem zpracovávali informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

učitel

- staví žáky před nejrůznější problémové situace a napomáhá je řešit
- podněcuje k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- napomáhá kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- vede k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- vytváří schopnost obhájit svá rozhodnutí
- připraví žáky na práci s chybou
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- řídí komunikaci mezi žáky na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- podněcuje aktivní zapojení do diskuse
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování s vyloučením vulgárních výrazů
- zdůvodňuje nutnost naslouchat druhým, přijmout jiný názor, vhodně reagovat
- oceňuje snahu vyjádřit slušnou, kultivovanou formou svůj názor a komunikovat

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede k práci ve skupinách
- vybízí k vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří pozitivní představu žáka o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje od žáků respektování názorů ostatních
- formují volní a charakterové rysy žáků
- vedou k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- řídí aktivní zapojení do sportovních a tělovýchovných aktivit
- učí správnému rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)
- vedou žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- umožňují žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

učitel

- vede k efektivnímu organizování vlastní práce
- napomáhá k spoluorganizování vlastního pohybového režimu
- využívají znalosti a dovednosti v běžné tělovýchovné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Tělesná výchova 6. - 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	<i>TV-9-1-01</i> - sleduje své denní pohybové aktivity - zařazuje cvičení kompenzující jeho jednostrannou zátěž	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice, poznávání lidí
zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti	<i>TV-9-1-02</i> - zařazuje do svého pohybového režimu aerobní pohybové činnosti - upraví si svůj pohybový režim vzhledem k výsledkům své tělesné zdatnosti	
význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	<i>TV-9-1-03</i> - zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti - vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou pohybovou aktivitu - ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením zatížených svalových skupin	
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech –v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	<i>TV-9-1-04</i> - vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon - přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám a stavu znečištění ovzduší <i>TV-9-1-05</i> - vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti - přizpůsobí pohybové aktivity svým schopnostem a možnostem - vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám	

pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, ochrana přírody, plavání (podle počasí) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika) lyžování, bruslení	<i>TV-9-2-01</i> - zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, - rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího - uvede různé role ve sportovním družstvu <i>TV-9-2-02</i> - pozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti	

– sjezdové lyžování bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku		
komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	<i>TV-9-3-01</i> - demonstruje a aplikuje dříve osvojované tělovýchovné činnosti na základě pokynů učitele - vhodně reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel - sleduje informace o pohybových aktivitách uváděné v médiích	

6.7.2 Tělesná výchova volitelná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle povinně volitelného předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova volitelná:

- vede k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- vede k rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- vede k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vede k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Tělesná výchova volitelná* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*, navazuje a rozšiřuje učivo povinné tělesné výchovy hlavně v oblasti her. Je zařazen jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve dvou tělocvičnách, na školním hřišti a v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- podněcuje žáky k organizování a řízení vlastní tělovýchovné činnosti
- využívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky, aby různým způsobem zpracovávali informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

učitel

- staví žáky před nejrůznější problémové situace a napomáhá je řešit
- podněcuje k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- napomáhá kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- vede k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- vytváří schopnost obhájit svá rozhodnutí
- připraví žáky na práci s chybou
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

učitel

- řídí komunikaci mezi žáky na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- podněcuje aktivní zapojení do diskuse
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování s vyloučením vulgárních výrazů
- zdůvodňuje nutnost naslouchat druhým, přijmout jiný názor, vhodně reagovat
- oceňuje snahu vyjádřit slušnou, kultivovanou formou svůj názor a komunikovat

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede k práci ve skupinách
- vybízí k vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří pozitivní představu žáka o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje od žáků respektování názorů ostatních
- formují volní a charakterové rysy žáků
- vedou k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- řídí aktivní zapojení do sportovních a tělovýchovných aktivit
- učí správnému rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)
- vedou žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- umožňují žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

učitel

- vede k efektivnímu organizování vlastní práce
- napomáhá k spoluorganizování vlastního pohybového režimu
- využívají znalosti a dovednosti v běžné tělovýchovné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Tělesná výchova volitelná 7. - 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Atletika - procvičování jednotlivých atletických disciplín - příprava žáků na soutěže v atletice	TV-9-2-01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v lehké atletice - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku dané atletické disciplíny - zvládá náročnější atletické techniky	
Míčové hry - basketbal – správný postoj, driblinková abeceda, základy herních systémů, osobní obrana, herní činnosti jednotlivce, driblink, dvojtakt, střelba - florbal – vedení míčku, nahrávka vzduchem, po zemi, střela, hra brankáře - fotbal – vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standardní situace - softbal - organizace hry, odpal míčku, chytání míčku - doplňkové sportovní a míčové hry (Bombal, závodivé míčové hry, průpravné hry)	TV-9-2-01 - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v míčových hrách	
Zdravotně orientovaná zdatnost - zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu - posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti, zdatnosti - strečink celého těla	TV-9-1-02, TV-9-1-03 - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - využívá strečink celého těla před a po ukončení hodiny - je schopen individuálního rozcvičení	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	TV-9-1-05, TV-9-3-01 - reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel	

- seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí - sebehodnocení v dané pohybové činnosti Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	- aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti - přizpůsobí pohybové aktivity svým schopnostem a možnostem	
Pravidla osvojovaných pohybových činností - aplikace pravidel při hře, závodech a soutěžích	TV-9-3-04 - naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího, patřičně na ně reaguje	
Měření výkonu a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	TV-9-3-07 - zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje	

6.7.3 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví:

- posiluje zájem žáků o problematiku zdraví
- vede žáka k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- seznamuje žáka s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích
- vede k upevňování návyků dovednosti poskytovat první pomoc
- vede k pochopení smyslu zdravotní prevence a hloubky problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví
- vede žáky k uvědomování si základních problémů a potřeb v oblasti zdravého životního stylu, rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí
- vede k osvojování si odpovědného chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících s aktivním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem a rodičovstvím
- ve svém výrazně činnostním pojetí umožňuje učiteli vypěstovat u žáků nezbytné dovednosti, potřebné životní postoje a návyky (hygienické, stravovací, pracovní, předcházení úrazů, poskytování první pomoci, odmítání škodlivých látek)
- vede k orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování a k odpovědnému přístupu při založení rodiny
- učí bezpečné orientaci v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím
- přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji
- napomáhá prevenci sociálně patologických jevů
- vede k osvojování komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* je zařazen jako povinný v 6., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. V 6. ročníku jde o disponibilní hodinu. Předmět je posílen proto, že jeho vzdělávací obsah výrazně rozvíjí průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Svým vzdělávacím obsahem přímo navazuje na obsah vzdělávací oblasti 1. stupně *Člověk a jeho svět*, *Člověk a příroda*. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, příležitostně v terénu.

Předmět vznikl ze vzdělávacího oboru *Výchova k občanství a zdraví*.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Metody a formy práce, které převažují v didaktické práci učitele: *dialog, diskuse, sociální hry, hraní rolí, skupinové práce, domácí práce, prezentace a obhajoba práce, referáty, projekty, výklad citátů, práce s textem, ilustracemi, pracovními listy, novinovými články, četba ukázek z literatury, dramatizace, pantomima, besedy.*

Kompetence k učení

učitel

- nabízí žákovi řadu aktivizujících metod a forem práce, které mu přiblíží problematiku ochrany zdraví, zdravého životního stylu, zdravé výživy, osobního bezpečí, partnerských vztahů, péče o zdraví a jeho podpory ve škole, rodině a společnosti
a povedou ho k ochotě dále se o ni zajímat, umožní mu svou práci, své názory porovnávat s ostatními, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucím životě
- odkazuje žáka na informační zdroje k dané tématice, žák je pravidelně využívá, sám informace vyhledává, třídí, zpracovává a využívá v procesu učení
- zadává referáty k daným tématům, domácí práce
- poskytuje žákům okamžitou zpětnou vazbu, hodnotí žáky podle předem daných kritérií, vybízí žáky v průběhu hodiny k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

učitel

- předkládá žákovi různé názory, ilustrace, mediální tvrzení, které žák porovnává s vlastními praktickými zkušenostmi a vyvozuje z nich v rámci svých možností praktické postupy
- poukazuje na různé aktuální problémy, konfliktní situace v rodině, společnosti, mezi lidmi apod., žák hledá vhodná řešení, obhajuje je
- předkládá dostatek námětů ze života k samostatnému uvažování, pozorování jevů a jednání lidí ve svém okolí, k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současný a budoucí život
- volí produktivní otázky, které vyžadují od žáků aktivní myšlení

Kompetence komunikativní

učitel

- zapojuje žáky intenzivně do výuky a motivuje je k dobrým výsledkům vytvářením modelových situací prostřednictvím her, využívá kontaktní kolečko, klade důraz na prožitky
- volí problémy, které odpovídají úrovni žáků a zkušenosti, žák promítá do hry vlastní názory, pocity
- diskutuje s žáky, chválí za dovednou argumentaci, pomáhá k přesnému vyjádření
- dbá o to, aby se žáci hlásili o slovo, nevykřikovali, nechali domluvit spolužáka, žák zdokonaluje dovednosti diskuse (umění naslouchat)
- zdůrazňuje, že i odlišný názor respektujeme
- začleňuje metody kooperativního učení
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce před spolužáky

Kompetence sociální a personální

- vychází v sociálních hrách z aktuálního problému, hra rozvíjí schopnosti a dovednosti žáka (spolupráci, respektování pravidel, toleranci k druhému, empatii, pomoc, podporu)
- využívá skupinovou diskusi, práci ve dvojicích s následným sdělením výsledků diskuse v plénu

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- diskutuje se členy skupiny, jak pracovali, čím kdo přispěl ke společné práci a co by bylo dobré zlepšit na společné práci
- vyžaduje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, dvojici, třídě, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

- stanovuje společně s žáky pravidla chování ve vyučovací hodině
- na začátku školního roku (nového učiva) společně s žáky stanoví pravidla pro hodnocení
- vytváří dostatek příležitostí k aktivnímu zkoumání problémů, k projevování názorů žáků

Kompetence pracovní

- učí žáky pracovat podle předem určených kritérií a dodržovat termíny ukončení
- kritéria hodnocení práce probere s žáky před vypracováním úkolu

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Výchova ke zdraví 6. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství)	<i>VZ-9-1-01</i> - vysvětlí pojmy jedinec, skupina, komunita, společnost - odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti (ve třídě, komunitě), a vysvětlí rozdíl mezi právními normami a etickými pravidly (psanými a nepsanými pravidly) - se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě - vyjmenuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě - rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo jiné komunitě, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě	OSV - sebepoznání a sebepojetí; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice; hodnoty, postoje a praktická etika; rozhodovací dovednosti a řešení problémů
Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek)	<i>VZ-9-1-02</i> - rozliší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a hierarchii vztahů v daných komunitách - uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu (např. přátelství, vstřícnost, důvěra) nebo ho narušují (např. agresivní chování a šikana) - určí možný dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě či jiné komunitě	OSV - sebepoznání a sebepojetí; komunikace; hodnoty, postoje a praktická etika MKV - lidské vztahy; kulturní difference; multikulturalita; princip sociálního smíru a solidarity
Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy)	<i>VZ-9-1-07</i> - vysvětlí význam základních živin (bílkovin, tuků, sacharidů), vedlejších živin (vitaminů a minerálních látek) a vody pro organismus; uvede příklady zdrojů jednotlivých živin v potravě - rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho možné poškození; ve škole uplatňuje zásady správného stravování - vybere do (svého) jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě	OSV - sebepoznání a sebepojetí; hodnoty, postoje a praktická etika

	aktuálních výživových doporučení (omezuje příjem jednoduchých cukrů, nevhodných a skrytých tuků, několikrát denně volí zeleninu a ovoce, cereálie apod.). - určí, které faktory ovlivňují jeho výživu (rodina, kultura, média, vč. reklamy, hlad, chuť, čas aj.), a z nich vyvozuje pozitivní a negativní vlivy na stravovací návyky - uvede vliv výživy jako jednoho z faktorů životního stylu na zdravotní stav a možný výskyt civilizačních, tj. chronických neinfekčních nemocí (cukrovka II. typu, obezita, zubní kaz, srdečně-cévní choroby, nádorová onemocnění aj.) - diskutuje o poruchách příjmu potravy (mentální anorexie a mentální bulimie) v souvislosti s jejich vznikem a příznaky	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na uspořádání dne)
Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie) - podpora zdraví a její formy (prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví)	VZ-9-1-03 - interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické, sociální, případně duchovní pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo úrazu - uvede faktory (determinanty), které ovlivňují lidské zdraví (životní styl, prostředí, zdravotnická péče, genetické faktory) - uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu (výživa, pohybová aktivita, sexuální chování, režimová opatření, stres, duševní hygiena aj.) - vysvětlí význam základních (biologických) a tzv. vyšších lidských potřeb a uvede příklady jejich uspokojování - uvede příklady, jak mohou mít neuspokojené základní lidské potřeby vliv na zdraví člověka	

Výchova ke zdraví 8. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny)	<i>VZ-9-1-11</i> - charakterizuje jednotlivá období lidského života - popíše s užitím vhodné terminologie tělesné a fyziologické změny v období dospívání - uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psychosociální oblasti v období dospívání (sebeuvědomění, sebeprosazování, abstraktní myšlení, výkyvy nálad, nabývání vlastních postojů a odpovědnosti, osobních životních hodnot, rozlišování vlastních silných a slabých stránek, zájem o sexualitu, navazování vztahů ve skupině vrstevníků, odpoutávání od rodičů aj.) - uplatňuje v praxi (ve třídě, škole) respekt k opačnému i stejnému pohlaví a základní pravidla etikety	OSV - sebepoznání a sebepojetí
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - autodestruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování - alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet; násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (šikana a její projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci)	<i>VZ-9-1-04</i> - rozhodne pomocí uvedených příkladů chování mediálně známých postav (reálných i fiktivních), zda jednají ve prospěch svého zdraví, či nikoliv <i>VZ-9-1-14</i> - vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat ostatními lidmi, a uvede možná rizika manipulace - odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím - vyhodnotí informace na obalech výrobků a dalších dostupných informačních materiálech; zhodnotí pravdivost tvrzení v konkrétních reklamách - uvede pravidla asertivní komunikace; asertivní a další komunikační dovednosti využije v modelových situacích na obranu proti manipulativním vlivům - diskutuje o manipulaci a agresivním chování; uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese (např. kontakty na odbornou pomoc)	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- bezpečné chování a komunikace - (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení) - manipulativní reklama a informace (reklamní vlivy, působení sekt)	- uvede pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích	
--	---	--

Výchova ke zdraví 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Změny v životě člověka a jejich reflexe - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity)	<i>VZ-9-I-11</i> - charakterizuje princip početí a období gravidity <i>VZ-9-I-12</i> - charakterizuje lidskou sexualitu jako kombinaci fyziologické a psychosociální složky osobnosti (uvede význam vůle, rozumu, citu a pudu v sexualitě) - rozliší, které chování odpovídá sexuální normě a které ji překračuje (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, sociokulturního prostředí aj.) - žák popíše rizika předčasného pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví (např. riziko pohlavně přenosných infekcí, možné vedlejší účinky antikoncepce, riziko předčasného otěhotnění), pro psychické zdraví (např. nesprávná motivace k sexu), pro sociální rozměr zdraví (např. nedostatečné rozvinutí sexuality) - rozhodne na modelových příkladech o vhodném řešení vzniklých rizikových situací v oblasti reprodukčního zdraví a lidské sexuality - popíše souvislost mezi reprodukčním chováním (věrným vztahem, manželstvím, partnerstvím) a možnou životní perspektivou	VDO - občan; občanská společnost a stát - přijímání odpovědnosti za své postoje a činy
Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před přenosnými chorobami- (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty)	<i>VZ-9-I-08</i> - vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku (biologické, mechanické, chemické, fyzikální aj.) - uvede cesty přenosu infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou (respirační, alimentární, pohlavně přenosné nemoci a nemoci spojené s pobytem v přírodě); - uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí - dává do souvislosti jednotlivé faktory životního stylu se vznikem chronických neinfekčních onemocnění (civilizačních chorob)	

	- objasní význam preventivních zdravotních prohlídek a povinného očkování - vysvětlí, proč je nutné v případě vzniku nemoci či jiné poruchy zdraví vyhledat zdravotnickou pomoc; uvede možná odborná zařízení ve svém okolí, která lze v případě potřeby kontaktovat <i>VZ-9-I-04</i> - vysvětlí pojem „rizikové chování“ - určí, které způsoby chování mohou ohrozit jeho zdraví i zdraví ostatních lidí (např. zneužívání alkoholu a jiných drog; rizikové sexuální chování, vě. možnosti neplánovaného těhotenství či nákazy pohlavně přenosnou chorobou; rizikové chování v dopravě, při sportu, při manipulaci s nebezpečnými látkami a materiály; chování při riziku infekčních onemocnění i při možnosti vzniku neinfekčních epidemií)	
Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity) - seberegulace a sebeorganizace činností a chování (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání) - psychohygiena (zvládání stresu)	<i>VZ-9-I-09</i> - žák formuluje hlavní důvody odpovědnosti každého jedince za své zdraví - vysvětlí, proč je období dospívání zásadní pro přijetí odpovědného vztahu k sobě samému, ke svému zdraví, k životnímu stylu a životním hodnotám; zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj - navrhne (posoudí) denní rozvrh činností dospívajícího s ohledem na zásady zdravého životního stylu - vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy, určí, které jsou vhodné pro jeho vlastní zapojení, a podílí se na organizaci programů pro mladší spolužáky	
Zdravý způsob života a péče o zdraví - tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní a	<i>VZ-9-I-05</i> - vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví (vlastní péče o zdraví) - určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví	

duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim) - ochrana před úrazy, základy první pomoci	- charakterizuje pojem prevence a uvede význam prevence (zejména primární) při posilování zdraví a při minimalizaci negativních vlivů na zdraví - uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života <i>VZ-9-I-04</i> - uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, regionu, obce (např. ochrana kvality vody, ovzduší, optimální hlukové a světelné pohody, zdravotnický systém) <i>VZ-9-I-15</i> - předvede, jak v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc - v modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při úrazových stavech	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti) - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany	<i>VZ-9-I-10</i> - charakterizuje správné držení těla; uplatňuje zásady správného sezení při práci - uplatňuje v režimu školy vhodné relaxační cviky pro uvolnění, zklidnění, zvládání stresu - jednoduchými pohybovými testy ohodnotí úroveň svých posturálních a fázických svalů (svalů s tendencí ke zkracování a ochabování) - předvede jednoduchou sestavu cvičení, která obsahuje zahřátí, protahovací cviky, cviky pro posilování dolních a horních končetin, břicha a mezilopatkového svalstva, dýchací a relaxační cvičení - v modelové situaci uplatní vhodnou sociální dovednost pro předcházení stresové situaci (např. pozorování druhých, empatické naslouchání, vedení dialogu, přesvědčování, vyjednávání, omluvu, dovednost říci „nevím“, „neumím“, „potřebuji pomoci“, uznání prohry) <i>VZ-9-I-15</i>	

zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody - tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí - (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí)	- žák analyzuje konkrétní situaci v silničním provozu nebo v železniční dopravě; uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích - vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční a železniční dopravy - popíše prvky výbavy cyklisty a použití zádržných systémů v dopravních prostředcích a vysvětlí jejich smysl <i>VZ-9-I-16</i> - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí; uvede příčiny jejich vzniku	
---	---	--

6.7.4 Pohyb a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pohyb a zdraví:

- vede k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- vede k rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- vede k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vede k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Pohyb a zdraví* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Vyučuje se jako povinně volitelný předmět v 7. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka je zaměřena na praktickou a teoretickou část, kde žáci tyto činnosti pravidelně střídají. Výuka probíhá v tělocvičnách, na školním hřišti a ve třídě. V rámci tohoto předmětu je možnost realizace rozšiřujícího lyžařského výcviku v Koutech nad Desnou.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostně sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- podněcuje žáky k organizování a řízení vlastní tělovýchovné činnosti
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky, aby různým způsobem zpracovávali informace o pohybových aktivitách ve škole
- nabízí žákovi řadu aktivizujících metod a forem práce, které mu přiblíží problematiku ochrany zdraví, zdravého životního stylu a zdravé výživy

Kompetence k řešení problémů

učitel

- napomáhá kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- předkládá žákovi různé názory, ilustrace, mediální tvrzení, které žák porovnává s vlastními praktickými zkušenostmi a vyvozuje z nich v rámci svých možností praktické postupy
- vytváří schopnost obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

učitel

- řídí komunikaci mezi žáky na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- podněcuje aktivní zapojení do diskuse

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování s vyloučením vulgárních výrazů
- zdůvodňuje nutnost naslouchat druhým, přijmout jiný názor, vhodně reagovat
- diskutuje s žáky, chválí za dovednou argumentaci, pomáhá k přesnému vyjádření

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede k práci ve skupinách
- vybízí k vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří pozitivní představu žáka o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje od žáků respektování názorů ostatních
- formuje volní a charakterové rysy žáků
- vede k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- učí správnému rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

učitel

- vede k efektivnímu organizování vlastní práce
- napomáhá k spoluorganizování vlastního pohybového režimu
- učí žáky ovládat základní postupy první pomoci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Pohyb a zdraví 7. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Zdravý způsob života a péče o zdraví - tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim) - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě; základy první pomoci)	<i>VZ-9-1-05</i> - vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví (vlastní péče o zdraví) - určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví - charakterizuje pojem prevence a uvede význam prevence (zejména primární) při posilování zdraví a při minimalizaci negativních vlivů na zdraví - uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života <i>VZ-9-1-04</i> - uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, regionu, obce (např. ochrana kvality vody, ovzduší, optimální hlukové a světelné pohody, zdravotnický systém) <i>VZ-9-1-15</i> - předvede, jak v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc - v modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při úrazových stavech <i>VZ-9-1-13</i> - charakterizuje fyzickou, psychickou a sociální závislost - uvede důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány; vysvětlí, proč zákon zakazuje prodej alkoholu a tabákových výrobků do 18 let věku - vyjmenuje základní legální a nelegální návykové látky; uvede zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání - v modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky - diskutuje o nelátkových závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince (o závislosti na práci, na osobě, na výherních automatech aj.). - vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislostí	EV - vztah člověka k prostředí OSV - kooperace a kompetice hodnoty, postoje a praktická etika

	ve svém regionu	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti)	<i>VZ-9-1-10</i> - charakterizuje správné držení těla; uplatňuje zásady správného sezení při práci - uplatňuje v režimu školy vhodné relaxační cviky pro uvolnění, zklidnění, zvládání stresu - jednoduchými pohybovými testy ohodnotí úroveň svých posturálních a fázických svalů (svalů s tendencí ke zkracování a ochabování) - předvede jednoduchou sestavu cvičení, která obsahuje zahřátí, protahovací cviky, cviky pro posilování dolních a horních končetin, břicha a mezilopatkového svalstva, dýchací a relaxační cvičení - v modelové situaci uplatní vhodnou sociální dovednost pro předcházení stresové situaci (např. pozorování druhých, empatické naslouchání, vedení dialogu, přesvědčování, vyjednávání, omluvu, dovednost říci „nevím“, „neumím“, „potřebuji pomoci“, uznání prohry)	
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případech dopravní nehody - tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	<i>VZ-9-1-15</i> - žák analyzuje konkrétní situaci v silničním provozu nebo v železniční dopravě; uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích - vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční a železniční dopravy - popíše prvky výbavy cyklisty a použití zádržných systémů v dopravních prostředcích a vysvětlí jejich smysl	
- ochrana člověka za mimořádných událostí - (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné	<i>VZ-9-1-16</i> - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí; uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí - vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při	

události, prevence vzniku mimořádných událostí)	přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích - volí v modelových situacích ohrožení a mimořádných událostí vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví (i zdraví jiných) - rozliší signály používané při vzniku mimořádných událostí	
Atletika - procvičování jednotlivých atletických disciplín - příprava žáků na soutěže v atletice	<i>TV-9-2-01</i> - zvládá dle individuálních možností osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v lehké atletice - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku dané atletické disciplíny - zvládá náročnější atletické techniky	OSV - sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem) poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině); mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc)
Míčové hry - basketbal (správný postoj, driblinková abeceda, základy herních systémů, osobní obrana, herní činnosti jednotlivce, driblink, dvojtakt, střelba) - florbal (vedení míčku, nahrávka vzduchem, po zemi, střela, hra brankáře) - fotbal (vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standardní situace) - softbal (organizace hry, odpal míčku, chytání míčku) - doplňkové sportovní a míčové hry (Bombal, závodivé míčové hry, průpravné hry)	<i>TV-9-2-01</i> - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v míčových hrách	
Správné držení těla - zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu - posilování svalového aparátu	<i>TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-1-03</i> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozv. program	

- rozvoj vytrvalosti, zdatnosti - strečink celého těla	- využívá strečink celého těla před a po ukončení hodiny - je schopen individuálního rozcvičení	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných vše škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí - sebehodnocení v dané pohybové činnosti - žáci se snaží označit zjevné nedostatky a jejich příčiny - komunikace v TV, tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	<i>TV-9-3-01, TV-9-1-04, TV-9-1-05</i> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti; označí zjevné nedostatky a jejich příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu	
Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích - zjišťování statistických údajů – měření, vyhodnocování - organizace turnajů, soutěží - měření výkonu a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	<i>TV-9-3-04, TV-9-3-05, TV-9-3-06, TV-9-3-07</i> - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	

6.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

6.8.1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchovně vzdělávací cíle předmětu

Vzdělávací obsah předmětu praktické činnosti:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- směřuje k získání základních a praktických pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- vede žáky k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vede žáky k osvojení si jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti, k potřebné sebedůvěře
- napomáhá vytvářet aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí
- vede žáky k osvojení si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce

Časová dotace a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Praktické činnosti* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Vzdělávacím obsahem přímo navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*

1. stupně. Obsah učiva a tematické okruhy jsou určeny všem žákům. Žáci mohou být při výuce střídavě rozděleni do dvou pracovních skupin s odlišným charakterem pracovních činností. K případnému dělení žáků na menší skupiny škola přistupuje kvůli bezpečnostním předpisům. Žáci pracují ve vhodném prostředí vybaveném potřebným nářadím a pomůckami.

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, odborná učebna výpočetní techniky, cvičný byt), na školní zahradě, v nejbližších okolí školy, v ekocentru a formou exkurzí.

Podle podmínek školy a pedagogických záměrů jsme do předmětu (v souladu s RVP ZV) zařadily tematické okruhy:

- *Práce s technickými materiály*
- *Design a konstruování*
- *Pěstitelské práce a chovatelství*
- *Provoz a údržba domácnosti*
- *Příprava pokrmů*
- *Využití digitálních technologií*
- *Práce s laboratorní technikou* (integrace do předmětu Fyzika, Chemie, Přírodopis)
- *Svět práce* (integrace do předmětu Výchova k občanství)

Vybrané tematické okruhy jsou během základního vzdělávání na 2. stupni v 6. - 9. ročníku realizovány v plném rozsahu, v každém ročníku hodinu týdně. V 8. ročníku je využita hodina disponibilní. Jedn hodinovou týdenní dotaci vyučovacího předmětu lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ (1 x za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou

týdenní dotací). Vyučující pracuje s obsahem učiva tvůrčím způsobem, k učivu se vrací cyklicky, naplňuje ho jednorázově, sezónně, podle stávajících podmínek školy. O organizaci výuky předmětu, výběru a řazení tematických okruhů a k nim přiřazených průřezových témat v jednotlivých ročnících rozhoduje ředitel školy podle podmínek a možností školy.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy) směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Při výuce učitel využívá různé formy práce. Klade důraz na aktivitu žáků. Vlastním příkladem utváří u žáků pozitivní vztah k práci jako takové. Svým přístupem posiluje sebevědomí žáků. Vede je k formování vlastních názorů. Povzbuzuje žáky k nutnosti samostatného rozhodování o metodě a způsobu řešení problému.

Využívá: *práce s textem, náčrtem, technickým výkresem, skupinové práce, práce ve dvojici, prezentace a obhajobu práce, exkurze a besedy.*

Kompetence k učení

učitel

- zadává úkoly tak, aby žáci mohli svou práci samostatně plánovat a organizovat
- zařazuje činnosti, které umožňují žákům pracovat samostatně a tvořivě
- klade důraz na správné používání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

učitel

- zařazuje metody, díky kterým žáci sami navrhnou řešení a hodnotí svou práci
- zadává úkoly umožňující více přijatelných způsobů řešení
- podporuje u žáků využívání moderní techniky při řešení úkolů

Kompetence komunikativní

učitel

- umožňuje žákům otevřeně vyjadřovat svůj názor
- motivuje žáky k pozitivní prezentaci své osoby a k reprezentaci školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

učitel

- zařazuje práci ve skupinách a tím umožňuje vzájemnou inspiraci a možnost vzájemného doplňování
- směřuje žáky ke vnímání vzájemných odlišností a respektování názorů druhých
- navozuje situace vedoucí k posílení pocitu odpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- klade důraz na dodržování pravidel slušného chování a tím rozvíjí u žáků zodpovědnost za své chování
- respektuje právo žáků na vlastní názor a tím posiluje jejich sebevědomí
- zařazuje vhodné formy práce, aby se žáci učili vzájemně si pomáhat a dbali přitom na ochranu zdraví svého i svých spolužáků

Kompetence pracovní

učitel

- klade důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s různými materiály, žáci si osvojí základní pracovní dovednosti a návyky a uklízejí po sobě

ŠVP ZV Základní škola Jevíčko

- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost sami si práci organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- zařazuje různé formy práce vedoucí ke schopnosti adaptovat se na nové pracovní podmínky
- seznamuje žáky s různými profesemi - formou exkurzí, filmů a besed, žáci si ujasňují představu o reálné podobě svého budoucího povolání

Kompetence komunikativní

učitel

- poukazuje na rozmanitost krajin v jednotlivých světadílech
- vede žáky k ověřování výsledků
- zařazuje aktivity, které učí žáky obhajovat vlastní názor a podložit jej argumenty
- učí naslouchat druhým
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce před spolužáky

Kompetence sociální a personální

učitel

- poukazuje na rozdílnost vztahů mezi lidmi a národy
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváří příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- dbá na respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanská

učitel

- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k soustředění na pracovní výkon, na kvalitu jeho provedení a dokončení

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Praktické činnosti 6. - 9. ročník		
UČIVO	VÝSTUPY - žák	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Práce s technickými materiály</i>		
- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	<i>ČSP-9-1-01</i> - popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které jsou důležité pro jeho práci - vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je - uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem, kovy, plasty) - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci - rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet <i>ČSP-9-1-02</i> - vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, možnosti opracování a jeho oddělování - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty) <i>ČSP-9-1-03</i> - popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály - připraví pracovní prostor a vybavení, které je potřebné pro zadaný úkol (nářadí, materiál...) - rozvrhne práci dle časových dispozic - reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí - uklidí pracovní prostor na konci práce <i>ČSP-9-1-04</i> - použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (náčrt, výkres) - se orientuje v technické dokumentaci - čte z náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary - nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní rýsovací potřeby –	

	pravítko, kružítko) - provede okótování ČSP-9-1-05 - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nářadí a nástroje před poškozením a pro delší životnost nástroje nebo nářadí - dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	
Design a konstruování		
- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	ČSP-9-2-01 - pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu - se orientuje v daném návodu, náčrtu, plánu - vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je - dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem nebo programem ČSP-9-2-02 - rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví - použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce - rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu...) ČSP-9-2-03 - organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí včetně jejich funkčnosti a kvalitu materiálu (např. poškození, defekty, vady materiálu nebo částí stavebnice) - sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné - upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba...) ČSP-9-2-04	

	- při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nářadí a nástroje před poškozením (funkčnost, životnost) - dodrží zásady bezpečnosti při konstrukčních činnostech - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	
Pěstitelské práce, chovatelství		
Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květín Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování Léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	ČSP-9-3-01 - použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) - popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin - připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) - udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...) ČSP-9-3-02 - z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru podle daných podmínek, podle dané příležitosti - použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květín - volí vhodný postup pěstování vybrané rostliny, zajistí průběžnou péči (zalít, přesadit, sestříhat...), rostlinu pozoruje a plánovaný postup podle potřeby upraví - využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby ČSP-9-3-03 - z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, nářadí pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při	

Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	pěstitelských činnostech před poškozením ČSP-9-3-04 - popíše a vysvětlí základní pravidla a nutné podmínky chovu vybraných druhů drobných zvířat - vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích - popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci - při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) - dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou...)	
Provoz a údržba domácnosti		
Finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí	ČSP-9-4-01 - používá peníze jako platidlo (používá bankovky a mince, ověří si vrácené peníze, identifikuje bezhotovostní styk) a rozliší základní operace s penězi (platby, bezhotovostní styk) - posoudí hodnotu peněz (porovná levný a drahý výrobek, kategorizuje produkty) a aplikuje to při nákupu i hospodaření s vlastními financemi (kapesné) - rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti (mzda, platby za teplo, vodu, nájem, platby za telefon, internet...) ČSP-9-4-02 - vyjmenuje a stručně popíše obvyklé práce spojené s úklidem a běžným provozem domácnosti v kuchyni, obývacím pokoji, koupelně a vlastním pokoji - předvede či popíše základní práce v domácnosti i s využitím domácích	

úrazu elektrickým proudem	spotřebičů, uvede příklady, jak šetřit energií v domácnosti - využije pro bezpečné a účelné zacházení s domácími spotřebiči návod nebo doporučení pro práci se spotřebičem ČSP-9-4-03 - vybere správnou pomůcku, nástroj, náradí při péči o domácnost - dodrží zadaný postup při údržbě oděvů (praní, zašití oděvu, žehlení, ukládání šatů) ČSP-9-4-04 - zná a dodržuje základní hygienické strategie a návyky v domácnosti - dodrží zásady bezpečnosti při domácích pracích - rozpozná a popíše nebezpečí spojená s elektrickými spotřebiči v domácnosti - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)	
Příprava pokrmů		
Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	ČSP-9-5-01 - rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce - popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů - účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně - vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu ČSP-9-5-02 - vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu (z nabídky, dle receptu) - používá recept, dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů - rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel ČSP-9-5-03 - zná a používá při jídle základní přístroje, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních potravinách a pochutinách, kterými se jídlo ochucuje (sůl, cukr, pepř, olej, ocet...)	

	- se chová společensky přijatelně doma, v jídelně, v restauraci nebo na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo - využije své znalosti o stolování s kamarády, známými i rodiči doma, v jídelně, restauraci nebo na jiném veřejném místě - provede základní obsluhu kamarádů, známých a rodičů u stolu ČSP-9-5-04 - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni - popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání vybavení kuchyně před poškozením - dodrží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňským nádobím a dalšími prostředky v kuchyni - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) - dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů, třídění odpadu...)	
Využití digitálních technologií		
Digitální technika - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony Digitální technologie - bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací	ČSP-9-7-01 - se seznámí s návodem na obsluhu digitálního zařízení, z návodu vyvodí základní pravidla pro práci se zařízením - účelně a bezpečně ovládá vybrané digitální technologie (digitální fotoaparát, videokamera, mobilní telefon...) - připraví vybrané digitální technologie k použití, zjistí stav funkčnosti digitálních technologií, zjistí případné problémy ve funkčnosti zařízení a rozhodne, zda zařízení uvede do provozu, nebo zda je potřeba vyhledat expertní služby ČSP-9-7-02 - rozpozná konektory pro připojení digitálních zařízení, pro propojení digitálních zařízení s počítačem - propojí digitální zařízení s počítačem i mezi sebou	

- úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby - operátoři, tarify	- sestaví digitální zařízení, pokud se skládá z více částí ČSP-9-7-03 - se orientuje v možnostech využití mobilních technologií - se orientuje ve vybraných konkrétních službách, aplikacích a možnostech souvisejících s mobilními technologiemi (zná jejich cenu, využití, strukturu) - pro svou potřebu a využití navrhne a předvede efektivní způsob práce s mobilními technologiemi	
--	--	--

7 Hodnocení žáků

Činnosti spojené s hodnocením žáků jsou nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole.

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou ve škole vykonáváme průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Hodnocení považujeme za jednu z nejobtížnějších složek své práce. Uvědomujeme si, že způsob, jakým je žák hodnocen, výrazně ovlivňuje jeho současný i budoucí postoj k učení, ke škole i k sobě samému. Buduje i ničí jeho sebedůvěru. Motivuje ho nebo demotivuje. Výsledky našeho hodnocení se navíc často stávají i kritériem hodnocení úspěšnosti dítěte rodiči, prarodiči, spolužáky apod. V současné době hledáme nové cesty, jak zkvalitnit stávající způsob hodnocení (známkování a testování) a zkoušíme nové metody hodnocení tak, aby nebylo v rozporu s cíli, které jsme si vytyčili ve školním vzdělávacím programu. (Např. vedle běžného portfolia s výtvarnými pracemi si žáci zakládají portfolia i v dalších předmětech, zejména s výchovným zaměřením). Hodnocení zahrnuje velmi různorodé aktivity (známky na vysvědčení, průběžné známkování, čárky za aktivitu v hodině, ústní povzbuzení při práci, pochvalu za zajímavý nápad, ale i napomenutí při nepozornosti). Hodnocení provádí učitelé, ale i samotní žáci.

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou podrobně rozpracována v samostatném dokumentu Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který je v souladu se školním vzdělávacím programem a je součástí školního řádu.

7.1.1 Obecné zásady hodnocení žáků

Obecně platí

- žák ví:
 - co se má naučit a proč
 - co bude dělat pro to, aby se něco naučil
 - jak bude prokazovat, co se naučil
 - podle kterých kritérií bude hodnocen
 - že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení, chyby a následná práce s ní je příležitostí pro zlepšení
- žák může hodnotit vlastní pokrok

Pozitivní hodnocení

učitel:

- upřednostňuje *pozitivní hodnocení*, protože napomáhá při získání důvěry žáků
- co možná nejvíce chválí a dbá na pozitivní ladění průběžných hodnotících soudů
- využívá nejen jedničky, ale i ústní slovní pochvaly, pochvalné listy, na 1. stupni také razítka, hvězdičky apod.
- motivuje žáky touhou uspět, a ne strachem z neúspěchu
- dodává jim důvěru v jejich schopnosti a povzbuzuje je
- dává prostor pro otázky, trpělivě odpovídá a věnuje jim individuální pozornost
- vytváří prostor k tomu, aby každý mohl být aktivní a úspěšný
- zajímá se o jejich nápady
- vyhýbá se zaujatosti, nahodilosti a opožděnému hodnocení

Práce s chybou

učitel:

- pracuje s chybou tak, aby vyzývala žáky k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, sebezpoznání svých schopností
- na chyby upozorňuje včas, přátelsky a důsledně
- poskytuje dostatečné vysvětlení chybných postupů
- poskytuje rady, jak se podobných chyb vyvarovat

Sebehodnocení a vzájemné hodnocení

učitel:

- zařazuje techniky, které žákům umožňují jejich sebehodnocení a povzbuzení sebedůvěry
- způsob sebehodnocení stanoví vyučující s přihlédnutím k charakteru předmětu a věku žáka
- zapojuje je do procesu hodnocení, např. přirozenou součástí kooperativního vyučování je zpětná vazba od všech členů skupiny, členové hodnotí sami sebe, svůj přínos i ostatních pro skupinu
- průběžně a pravidelně hodnotí s žáky hodinu (hodina je vystavěna tak, aby v jejím závěru učitel získal zpětnou vazbu od žáků, díky otevřené komunikaci učitel získává přehled o dopadu hodiny)
- podle vlastního uvážení učitel založí s žáky předmětové portfolio

Kritéria a hodnocení výsledků

učitel:

- kritéria splnění učebních cílů stanovuje, sděluje a vysvětluje, protože to činí učební proces transparentnější a rozvíjí to dovednosti sebehodnocení (žáci mají omezené možnosti ovlivňovat složení třídy, kdežto plnění srozumitelných kritérií je převážně pod jejich kontrolou, kritériální hodnocení je pro žáka užitečnější)
- při vhodných příležitostech vytváří kritéria hodnocení společně s žáky (např. referát, projekt...)
- posuzuje individuální pokrok žáka, není primárně zaměřen na srovnávání žáka s jeho spolužáky
- klasické známkování může vhodně doplňovat jemnějším bodovým či procentuálním hodnocením
- vedle tradičního zkoušení žáka před celou třídou u tabule využívá efektivnější způsoby zjišťování vědomostí a dovedností (2. stupeň)
- upřednostňuje ústní zkoušení (vyučující jim nerozumí zkoušení jednoho žáka u tabule před ostatními); ústní zkoušení nám poskytuje účinný nástroj k nahlédnutí silných i slabých stránek žáků, je pružné, umožňuje dát někdy šanci vyniknout všem žákům
- snaží se je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být klasifikováno výborně nebo chvalitebně (1. stupeň)
- upřednostňuje na prvním stupni hodnocení motivační, které odráží volní stránku práce žáka než samotný stupeň výkonu; náročnost se postupně zvyšuje, aby nedošlo k výraznému skoku při přechodu z 1. na 2. stupeň
- uplatňuje při hodnocení přiměřenou náročnost a pedagogický takt, přihlíží k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že mohl pro určitou indispozici zakolísat
- při hodnocení prospěchu ve vyučovacích předmětech není ovlivněn chováním žáka

Domácí úkoly

- jsou pro žáky důležitým zdrojem informací o jejich výkonu v situaci, kdy pracuje samostatně bez pomoci učitele
- rozvíjí dovednosti žáků organizovat si svou práci
- rozvíjí vytrvalost při plnění požadavků školy
- odhalí žákovi i učiteli obtíže vyplývající z nepochopení učiva
- opravou domácího úkolu učitel získává přehled o úrovni jeho zpracování jednotlivými žáky
- učitel zadává úkoly na opakování, procvičování učiva, ale i úlohy tvořivého charakteru (např. projekty, referáty)

- vyučující může vyžadovat podpis zákonných zástupců, kteří podpisem potvrzuje vypracování úkolu mimo školu, nikoliv správnost úkolu, nepodepsané úkoly se nepromítají do celkového hodnocení předmětu

Informační systém v hodnocení

učitel:

- informuje žáky o obsahu zkoušek a činností, které budou předmětem hodnocení
- informuje žáka o výsledku každého hodnocení, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výsledků
- vede evidenci o hodnocení žáka a informuje zákonné zástupce o prospěchu a chování prostřednictvím žákovských knížek, portfolia apod.
- informuje zákonné zástupce v den individuálních pohovorů s (čtvrtletí), žák může být tomuto jednání přítomen
- na třídní schůzce (2x ročně, zač. šk. roku, pololetí) nebo při jiných příležitostech, informuje zákonné zástupce o systému hodnocení
- informuje zákonné zástupce tehdy, jestliže o to požádají
- informuje zákonné zástupce v případě výrazného zhoršení prospěchu a chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele školy
- (třídní učitel) zabezpečuje aktuální přehled o hodnocení žáků své třídy, spolupracuje s učiteli jednotlivých předmětů

7.1.2 Způsoby hodnocení

O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno:

- a) klasifikací,
- b) slovním hodnocením,
- c) kombinací obou způsobů.

Uvedené způsoby doplňuje vyučující bodovým či procentuálním hodnocením, které slouží jako podklad pro závěrečné hodnocení a klasifikaci. Vyučující pracuje také se sebehodnocením žáka.

7.1.3 Zásady pro používání klasifikace a slovního hodnocení

Na 1. a 2. stupni dáváme přednost tradičnímu hodnocení známkou. Klasifikujeme pěti stupni. (Pro interní průběžné hodnocení používáme devítibodovou klasifikační stupnici využívající mezistupně "minus". Vyučující mohou při průběžné klasifikaci a jejím shrnutí ve čtvrtletí použít i lomené známky (např. 1/2), pokud je jeho výkon na hranici dvou klasifikačních stupňů).

Smysluplné slovní hodnocení může být formulováno pouze na základě podrobné diagnostiky žáka. Poznat velmi dobře své žáky je především pro učitele 2. stupně, který učí desítky žáků v jednohodinových či dvouhodinových předmětech, velmi těžké. Slovní hodnocení se pak může stát zcela formální. Navíc střední školy přijímají žáky na základě průměrného prospěchu, a tak vyžadují hodnocení tradiční klasifikací.

Uvědomujeme si, že slovní hodnocení dokáže lépe postihnout individuální pokrok žáka a poskytnout celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonů. Hodnocení známkou proto běžně doplňujeme slovním při hodnocení skupinové práce, při pohovoru s rodiči. Učitel popisuje, co se žák naučil, jaké nedostatky by měl odstranit. Kombinaci slovního hodnocení a známky využíváme také k vyjádření výjimečných schopností žáků nebo k vyjádření zásadních nedostatků. Klasifikaci nahrazujeme slovním hodnocením u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (výukové

potíže, vývojové poruchy učení, lehké mentální postižení...). Formulace slovního hodnocení je v kompetenci učitele daného vyučovacího předmětu.

7.1.4 Hodnoticí a zpětnovazební techniky

Na konci vyučovací hodiny, aktivity, tematického celku, po realizaci cíle, projektu apod. má žák možnost průběžně hodnotit svou vlastní práci, zamýšlí se nad úrovní znalostí, posuzuje v rámci činností své vlastnosti a dovednosti. Hledá příčiny svých obtíží, uvědomuje si, kde se dopouští chyb a jak s nimi může pracovat. Vyučující daného předmětu využívá různé hodnoticí a zpětnovazební techniky (např. hodnoticí telegram; hodnocení ve skupinách - výběr nejslabšího a vrcholného místa hodiny, individuální výsledek, ale také přínos pro skupinu; graf (-10 až +10); sebehodnoticí tabulky; ankety; komunitní kruh, ...). Vyučující předmětu v dané vzdělávací oblasti vytvářejí jednoduché formuláře, evaluační listy, dotazníky a používají různé typy kritérií (sebehodnoticí výroky a různé hodnoticí škály, technika volného psaní), která rozpracovávají společně (předmětové komise, metodické sdružení).

7.1.5 Žákovská knížka

Od školního roku 2021/2022 přešel 2. stupeň a 4. a 5. ročník na elektronickou žákovskou knížku (systém Škola OnLine). Pro záznam pravidelného sebehodnocení (čtvrtletí, pololetí) na 1. stupni vymezujeme prostor v žákovské knížce.

Chceme, aby žákovská knížka umožnila sledovat:

- **žákovy pokroky u vybraných klíčových kompetencí**
 - žák hodnotí rozvoj vybraných dovedností a postojů, jak mu jde učení, jak umí komunikovat, spolupracovat, jak dokáže plánovat svou práci apod.
- **reflexe na úrovni jeho chování**
 - žák se zamýšlí s odstupem času nad svým chováním a jednáním, reflektuje pochvalu, ale zejména opatření k posílení kázně, má možnost vyjádřit svá přání a pocity
- **úroveň očekávaných výstupů** (žák sám sobě navrhne vysvědčení)
 - žák hodnotí své úspěchy a neúspěchy, svůj pokrok v předmětu, co se naučil, v čem se zdokonalil a v čem by se chtěl zlepšit.

Svá sdělení žák může konzultovat s učiteli a rodiči. Pro rozbor sebehodnocení využíváme třídnické a vyučovací hodiny. Výsledky učitel po zvážení vyhodnocuje individuálně nebo s celou třídou. Sdělení žáka doplňuje, reaguje na ně svým komentářem, hodnocením.

7.1.6 Portfolio

Portfoliem rozumíme uspořádaný soubor prací žáka sebraných za určitou dobu výuky (referáty, sešity, výrobky apod.) který poskytuje rozmanité informace o zkušenostech a pracovních výsledcích žáka, je jakousi kronikou žákova školního vývoje.

Vytváření i vlastní hodnocení portfolio je velmi náročné. Tradičně ho využíváme ve výtvarné výchově, ale uvažujeme o jeho využití v jiných předmětech. Úspěch tohoto hodnocení a jeho přínos zatím ověřujeme. Pokud se učitel rozhodne pro portfoliové hodnocení ve svém předmětu, je doplňkem běžného hodnocení a hodnotí tak všechny žáky ve třídě. Pohovorem nad portfoliem (čtvrtletí) učitel společně s žákem (rodiči) hodnotí jeho úsilí i pokrok, který udělal.

Přínos portfoliové hodnocení:

- umožňuje globální náhled na žákovu osobnost
- umožňuje sledovat pokrok žáka
- umožňuje každému v něčem vyniknout

- znemožňuje vzájemné srovnávání mezi žáky a povyšování úspěšných
- srovnávání žáka se sebou samým, ne s vrstevníky
- učí přijímat jeden druhého pozitivně, umožňuje žákům vytvářet mezi sebou lepší vztahy
- odhalí slabé a silné stránky žáka
- dovoluje rozpoznávat schopnosti a nadání v různých oblastech zájmů žáka, což je důležité při úvahách o jeho dalším vzdělávání a o výběru povolání
- žáci se soustředí na získávání vědomostí, ne na sbírání jedniček
- nadaným žákům umožňuje postupovat rychleji
- pocit úspěchu zažívají všichni žáci
- žáci se učí dokumentovat svou práci
- učí se pravdivému sebehodnocení své práce
- učí se prezentovat své výsledky a diskutovat o nich

7.1.7 Kritéria klasifikace a slovního hodnocení v běžných třídách

Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:

- **kvalita získaných znalostí** (úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí - faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- **kvalita a rozsah získaných dovedností** vykonávat požadované vzdělávací činnosti (úroveň dosažených výsledků vzdělávání)
- **schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti** při řešení teoretických a praktických úkolů
- **kvalita myšlení** (samostatnost, tvořivost, originalita, pohotovost)
- **kvalita práce s informacemi** (schopnost nalézt, třídít a interpretovat informace)
- **kvalita spolupráce** (osvojení dovednosti účinně spolupracovat)
- **píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon** (aktivita, domácí příprava, příprava pomůcek)
- **kvalita komunikativních dovedností** (přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu)
- **umění učit se** (osvojení účinných metod samostatného studia)

7.1.8 Charakteristika stupňů prospěchu v běžných třídách

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Ty dovede využívat ke svému zlepšení. Je schopen kontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostudia. Prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu.

Projevuje kladný vztah k práci, vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Úspěšně rozvíjí estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho

myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Jeho ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Nedostatky dokáže využívat ke svému zlepšení. Je schopen kontroly. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu.

Projevuje kladný vztah k práci, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Pracoviště udržuje někdy v pořádku. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho písemný a ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Méně dbá na pořádek na pracovišti, materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Výsledky práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s

informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu. Nedokáže si zorganizovat vlastní práci.

Neprojevuje zájem o práci a vztah k ní. Nedbá na pořádek na pracovišti, materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Nevytváří úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Návrh struktury autoevaluace				
OBLAST	CÍL	KRITÉRIUM	NÁSTROJ	PLÁN EVALUACE
Které jevy sledujeme?	Jaká jsou očekávání?	Jaká vymezujeme hlediska?	Jaké nástroje používáme?	Kdy?
Program školy - dokument – ŠVP (např. péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata apod.)	- soulad ŠVP s RVP - soulad napsaného školního vzdělávacího programu s jeho realizací v životě školy - zjistit reálnost a stupeň důležitosti cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu - zhodnotit účinnost opatření k zlepšení programu tam, kde byly odhaleny nedostatky v předešlém hodnocení	- soulad ŠVP s RVP - plnění školního vzdělávacího programu školy - relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy - programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami - soulad nabídky povinně volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů	- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP - Mapa školy	průběžné sledování práce učitelů, žáků spojené s ověřováním školního vzdělávacího programu v životě školy (hodnotí se žáci, učitelé, klima školy apod.) hodnocení dosažených výsledků na konci období - čtvrtletí, pololetí, konec školního roku, 5. ročník, 9. ročník apod. (hodnotí se efektivita programu, roční plán - dopad na klima školy, na používané výukové metody, na chování žáků...) celkové hodnocení programu,
Podmínky ke vzdělávání - personální podmínky vzdělávání - materiální, technické, hygienické podmínky (prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky)	- zkvalitnit podmínky ke vzdělávání - modernizovat vybavení školy - vytvářet kvalitní pracovní prostředí školy - rozvíjet ekonomické zdroje a efektivně je využívat (projekty, granty)	- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání - tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků - funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, chodeb apod. - kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole	- zhodnocení inventarizace - Mapa školy	

- kvalita pracovního prostředí školy - efektivní využívání finančních zdrojů - rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty)		- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat – tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem - efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy - zabezpečení nadstandardních zdrojů (projekty, granty)		činnosti na konci dvouletého období (hodnotí se efektivita fungování programu, návrh změn, úprav)
● Průběh vzdělávání žáků - průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP - dokument - pravidla hodnocení žáků	- soulad vzdělávání s cílovými kompetencemi - plánovat vyučování ve vazbě na ŠVP, ve vztahu k očekávaným výstupům - stanovit jasné, přiměřené cíle, jimž odpovídá obsah, struktura a metody hodiny - funkční využívání pomůcek...	- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP - kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání (příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, klima, komunikace) - vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a k cílům výuky) - náročnost učení - rozmanitost vyučovacích postupů (učební styly) - účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování - individuální přístup k výuce - efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky - prostor pro individuální nebo skupinové aktivity - dodržování stanovených pravidel hodnocení - průběžné vyhodnocování výsledků učení	- kontrola a pozorování (hospitace) - Mapa školy	

		- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení - prostor pro vyjadřování vlastního názoru - dodržování pravidel komunikace		
• Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy - kvalita výchovného poradenství - přístup k informacím a jejich přenos - kvalita a využívání žákovské a rodičovské iniciativy - vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání - vztahy se zřizovatelem a školskou radou - klima a kultura školy - zájmová činnost	- podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a profesní orientace žáků - zkvalitnit informační systém - zvýšit vzájemnou informovanost - dobrá spolupráce mezi školou, žáky, rodiči... - spokojenost žáků, učitelů, rodičů	- kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů - přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím - poskytování potřebných informací zák. zástupcům žáků - kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek - nabídka mimoškolní činnosti - úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti (např. PPP) - existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu - existence zřetelně přívětivého prostředí - existence důvěry žáků (rodičů) k učitelům a vedení školy - úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů	- rozbor školní dokumentace - Mapa školy	
• Výsledky vzdělávání žáků	- kvalitní výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání	- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání - dosahování cílových kompetencí	- rozbor školní dokumentace (žákovská knížka, analýza výsledků vzdělání)	

- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání	(očekávaným výstupům) - úspěšnost v přijetí na střední školy	vzdělávání podle ŠVP - zvládání očekávaných výstupů - dovednost spolupracovat - dovednost komunikovat - pracovní dovednosti - počet neúspěšných a trestaných žáků - stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - výsledky v testech - uplatnění žáků - výsledky žáků v soutěžích - existence zřetelného společenského a kulturního chování žáků a jejich dobré disciplíny	- kontrola a pozorování (hospitace) - standardizované testy, např. CERMAT - Mapa školy	
● Řízení školy - kvalita systémového řízení - plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol) - efektivita organizace školy - metodická podpora kvality výuky - personální rozvoj, DVPP, samostudium, ...) - systém vedení pedagogických pracovníků (efektivita výsledků hospitací) - kontrolní systém - dokument - koncepční záměr rozvoje školy	- naplnění koncepčních záměrů - funkční kontrolní systém - podpora profesního a odborného růstu pracovníků školy	- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy - realizovatelnost koncepčních záměrů (finanční rozpočet) - koncepčnost řídicích činností ve škole – jejich zřetelná strategie - míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy - účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy - účelnost rozvrhu hodin - kvalita a efektivita školního řádu - koncepční zajištění personálního rozvoje	- rozbor školní dokumentace - Mapa školy	

- dokument - školní řád - dokument - pravidla hodnocení žáků		- vztah systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému vzdělávacímu programu - systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy - zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím - systém prosazování progresivních trendů vzdělávání - kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci) - kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (učitelé) - kvalita kontroly provozu		
• Úroveň výsledků práce školy - kvalita výsledků vzdělávání - prezentace školy - spolupráce s partnery - organizace akcí školy (vystoupení, koncerty, výstavy, dílny apod.) - dokument - výroční zpráva	- navrhnout účinná opatření vedoucí ke zlepšení práce školy	- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání - propojování zpětné vazby s dalším rozvojem školy - prezentace školy na veřejnosti a odezva - zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit - organizace koncertů, výstav apod. - účast žáků na soutěžích, olympiádách... - účast žáků a rodičů na akcích školy - kvalita výroční zprávy	- pozorování - kontrola - Mapa školy	